

ПЕРКАН ПРОЕКТ ДООЕЛ ПРИЛЕП

ул. „АНДОН СЛАБЕЈКО“ Бр. 52, Прилеп,
Телефон 048/410 836, Мобилен 078/409 609,
mail: perkanproekt@gmail.com

ИНВЕСТИТОР:

ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ,
ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
ул.„ЛАЗАР ЛИЧЕНОСКИ“ бр.11, СКОПЈЕ - ЦЕНТАР

**УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА
ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА
ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ,
ОПШТИНА ПРИЛЕП**

ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП

ИНВЕСТИТОР:

ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ,
ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
ул.„ЛАЗАР ЛИЧЕНОСКИ“ бр.11, СКОПЈЕ - ЦЕНТАР

НАДЛЕЖЕН ОРГАН:

ОПШТИНА ПРИЛЕП

ИЗРАБОТУВАЧ:

„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел
ул.„Андон Слабејко“ бр.52 – ПРИЛЕП

ЛИЦЕНЦА БР.

0021

УПРАВИТЕЛ:

БОРКА ТАЛЕВСКИ, дипл.ек.

ОДГОВОРЕН ПЛАНЕР:

КАТЕРИНА МИЛОШЕВСКА, дипл.инж.арх.
планер - број на овластување 0.0434

СОРАБОТНИЦИ:

НИКОЛЧЕ НАУМОСКИ, д.е.и.
проектант – број на овластување 4.0991

ДИМЧЕ ТОДОРОВСКИ, д.г.х.и.
проектант - бр. на областување 2.1842

Елена Иваноска м.и.а.
Никола Момироски м.и.а.

МЕСТО НА ИЗРАБОТКА НА УП: ПРИЛЕП

ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 112/23

ДАТУМ: НОЕМВРИ, 2023

СОДРЖИНА

- НАСЛОВНА СТРАНА
- СОДРЖИНА

ОПШТ ДЕЛ

- ИЗВОД ОД РЕГИСТРАЦИЈАТА НА ФИРМАТА
- ЛИЦЕНЦА НА ФИРМАТА И ОВЛАСТУВАЊА НА ПЛАНЕРОТИ ПРОЕКТАНТИТЕ
- РЕШЕНИЕ ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕР И ПРОЕКТАНТИ

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ

- ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

ВОВЕД

1. ПОВРШИНА И ОПИС НА ГРАНИЦИТЕ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ СО ГЕОГРАФСКО И ГЕОДЕТСКО ОДРЕДУВАЊЕ НА НЕГОВОТО ПОДРАЧЈЕ;
2. ИСТОРИЈАТ НА ПЛАНИРАЊЕТО И УРЕДУВАЊЕТО НА ПОДРАЧЈЕТО ВО БЛИЗИНА НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ И НЕГОВАТА НЕПОСРЕДНА ОКОЛИНА;
3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРИРОДНИТЕ ЧИНТЕЛИ КОИ МОЖАТ ДА ВЛИЈААТ НА РАЗВОЈОТ НА ПОДРАЧЈЕТО ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ, НА ПРОЕКТНИ РЕШЕНИЈА И НА НИВНОТО СПРОВЕДУВАЊЕ: ГЕОГРАФСКИ, ГЕОЛОШКИ, ГЕОМЕХАНИЧКИ, СЕИЗМИЧКИ, КЛИМАТОЛОШКИ, ХИДРОГРАФСКИ, ХИДРОЛОШКИ ПОДАТОЦИ, ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ЗАШТИТЕНИ ЕКОСИСТЕМИ И ДРУГО;
4. ПОДАТОЦИ ЗА СОЗДАДЕНИТЕ ВРЕДНОСТИ И ЧИНТЕЛИ КОИ ЈА СИНТЕТИЗИРААТ СОСТОЈБАТА НА НАЧИНОТ НА ЧОВЕКОВАТА УПОТРЕБА НА ЗЕМЈИШТЕТО ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ: КУЛТУРНО, ИСТОРИСКИ, ДЕМОГРАФСКИ, ЕКОНОМСКИ, СТОПАНСКИ, СООБРАЌАЈНИ, СОЦИЈАЛНИ И РУГИ ЧИНТЕЛИ;
5. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА: ЗЕМЈИШТЕТО ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ, ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД, ВКУПНАТА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА И ИНСТАЛАЦИИ ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ;
6. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ГРАДБИ СО РЕЖИМ НА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, ПОСТОЈНИ СПОМЕНИЧКИ ЦЕЛИНИ, КУЛТУРНИ ПРЕДЕЛИ И ДРУГО;
7. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ИЗГРАДЕНАТА КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА: СООБРАЌАЈНИТЕ, ЕЛЕКТРИЧНИТЕ, КАНАЛИЗАЦИСКИТЕ, ВОДОВОДНИТЕ, ПОШТЕНСКИТЕ, ГАСОВОДНИТЕ, ТОПЛОВОДНИТЕ, ТЕЛЕФОНСКИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДОВИ И ОБЈЕКТИ;
8. ПОДАТОЦИ ОД СУБЈЕКТИТЕ ОД ЧЛЕН 47 ОД ЗАКОНОТ ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, РЕЛЕВАНТНИ ЗА ПОДРАЧЈЕТО НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ.

Податоци и информации од надлежни субјекти

- Информација од Сектор за урбанизам – општина Прилеп со бр. 10-597/2 од 27.02.2023год.
- Податоци и информации од Македонски Телеком АД – Скопје, со бр. 50021 од 02.03.2023г.
- Податоци и информации од МЕПСО, со бр 11-1328/1 од 28.02.2023год.
- Податоци и информации од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, со бр.10-25/7-98 од 24.02.2023г.
- Податоци и информации од Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост со бр.15-1043/2 од 01.03.2023г.
- Податоци и информации од Агенција за електронски комуникации со бр. 1404-869/2 од 29.03.2023г.

- Податоци и информации од АД Водостопанство на РСМ со бр.11-727/2 од 04.05.2023г.
- Податоци и информации од ЈКП „Водовод и канализација“ од 28.02.2023г.
- Мерки за заштита и спасување од Дирекцијата за заштита и спасување, Подрачно одделение Крушево со бр. 09-104/2 од 28.02.2023год.
- Податоци и информации од Министерство за култура – Управа за заштита на културното наследство со бр.17-901/2 од 14.03.2023г.
- Број на постапка за добивање на податоци и информации во е-урбанизам:50021

Мислења од надлежни субјекти

- Позитивно мислење од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје со бр. 10-25/7-385 од 03.11.2023г.
- Известување од АД Водостопанство на РСМ – Скопје со бр. 11-2537/2 од 17.11.2023г.
- Позитивно мислење од ЈП Водовод и канализација – Прилеп со бр. 03-12/291-1 од 06.11.2023г.
- Позитивно мислење од Дирекцијата за заштита и спасување Подрачно одделение Крушево со бр. 09-406/3 од 08.11.2023г.

ГРАФИЧКИ ДЕЛ

1. Услови за планирање на просторот наменети за изградба на површински соларни и фотоволтаични електрани (фотонапонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп, со тех. бр. Y09023 од март 2023г., со Решение издадено од страна на Министерство за животна средина и просторно планирање со бр. УП1-15 605/2023 од 18.04.2023год.
2. ПОШИРОКО ОКРУЖУВАЊЕ.....1:5 000
3. АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА СО НАНЕСЕН ПРОЕКТЕН ОПФАТ.....1:500
4. КАРТА НА ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД, ВКУПНАТА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.....1:500

• УРБАНИСТИЧКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

1. ОПИС И ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРОЕКТНИОТ КОНЦЕПТ НА УРБАНИСТИЧКОТО РЕШЕНИЕ ВО ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА
2. ОПИС НА НАМЕНСКАТА УПОТРЕБА НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ, ДЕЈНОСТИТЕ И АКТИВНОСТИТЕ КОИ СЕ ОДВИВААТ ВО ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА
3. ДЕТАЛНИ УСЛОВИ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ И ГРАДЕЊЕ
4. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ, ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРИСТАПНОСТ НА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ, ЗАШТИТА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И ДРУГИ МЕРКИ СОГЛАСНО ЧЛЕН 47 ОД ЗАКОНОТ ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

ГРАФИЧКИ ДЕЛ

1. НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕТО И ГРАДБИТЕ 1:500
2. РЕГУЛАЦИЈА, ПАРЦЕЛАЦИЈА И ПОВРШНИ ЗА ГРАДЕЊЕ.....1:500
3. СООБРАЌАЈНО, НИВЕЛАЦИСКО И ИНФРАСТРУКТУРНО РЕШЕНИЕ.....1:500
4. СИНТЕЗНО РЕШЕНИЕ.....1:500

ПРОЕКТЕН ДЕЛ

- ИДЕЕН ПРОЕКТ ИЗРАБОТЕН ОД СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ СКОПЈЕ СО ТЕХ БР. 175/23 ОД ОКТОМВРИ 2023ГОД.

Број: 0809-50/150520230002314

Датум и време: 29.6.2023 г. 14:28:19

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	4513851
Назив:	Дрштво за градежништво трговија и проектирање на Петар Иваноски ПЕРКАН ПРОЕКТ увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп
Седиште:	АНДОН СЛАВЕЈКО бр.52 ПРИЛЕП, ПРИЛЕП

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	71.11 - Архитектонски дејности
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил:
Атанасовски
Горан

_____

Овластено лице:
Васе Трајковска

Број: 0805-50/150520230002311

Датум и време: 29.6.2023 г. 14:24:23

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	4513851
Целосен назив:	Дрштво за градежништво трговија и проектирање на Петар Иваноски ПЕРКАН ПРОЕКТ увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп
Кратко име:	ДГТП ПЕРКАН ПРОЕКТДООЕЛ Прилеп
Седиште:	АНДОН СЛАВЕЈКО бр.52 ПРИЛЕП, ПРИЛЕП
Вид на субјект на упис:	ДООЕЛ
Датум на основање:	18.1.1999 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4021992106290
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.4 - друштво со ограничена одговорност основано од едно лице
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог EUR:	0,00
Непаричен влог EUR:	5.000,00
Уплатен дел EUR:	5.000,00
Вкупно основна главнина EUR:	5.000,00

СОПСТВЕНИЦИ	
-------------	--

ЕМБГ/ЕМБС:	2305974445002
Име и презиме/Назив:	ВЕРА ИВАНОСКА
Адреса:	РИСТЕ СЕКИРЧАНЕЦ бр.1-Г ПРИЛЕП, ПРИЛЕП
Тип на сопственик:	Основач/сопственик
Паричен влог EUR:	0,00
Непаричен влог EUR:	5.000,00

Уплатен дел EUR:	5.000,00
Вкупен влог EUR:	5.000,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	71.11 - Архитектонски дејности
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Регистрирани дејности во надворешно-трговскиот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
--------------------	--

Управител	
------------------	--

ЕМБГ:	2303987440007
Име и презиме:	БОРКА ТАЛЕВСКИ
Адреса:	11-ТИ ОКТОМВРИ бр.31 ПРИЛЕП, ПРИЛЕП
Овластувања:	Управител
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
Овластено лице:	Управител

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	perkanproekt@gmail.com

Напомена:

Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил:
Атанасовски
Горан

Овластено лице:
Васе Трајковска

[Handwritten signature]

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
СКОПЈЕ

Врз основа на член 16 став (2) Законот за просторно и урбанистичко планирање,
Министерство за транспорт и врски издава:

ЛИЦЕНЦА
ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

НА

**Друштво за градежништво трговија и проектирање
на Петар Ивановски ПЕРКАН ПРОЕКТ
увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп**

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

**ул. АНДОН СЛАВЕЈКО бр. 52 ПРИЛЕП,
ПРИЛЕП, ЕМБС: 4513851**

СО ДОБИВАЊЕ НА ОВАА ЛИЦЕНЦА ПРАВНОТО ЛИЦЕ СЕ СТЕКНУВА СО ПРАВО ЗА
ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ, УРБАНИСТИЧКО-ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТАЦИИ,
УРБАНИСТИЧКО-ПРОЕКТНИ ДОКУМЕНТАЦИИ И РЕГУЛАЦИСКИ ПЛАН НА ГЕНЕРАЛЕН
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО: 30.01.2026 година

Број: 0021

30.01.2019 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР

Горан Сугарески

Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 38 став (1) и член 16 став (2) од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 244/19, 18/20, 279/20 и 227/22), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ ОД
ПРВА КАТЕГОРИЈА

на

Друштво за градежништво трговија и проектирање на
Петар Иваноски ПЕРКАН ПРОЕКТ увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

АНДОН СЛАВЕЈКО бр.52 ПРИЛЕП, ПРИЛЕП

ЕМБС: 4513851

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО 25.02.2030 година

Број П.011/А
25.02.2023 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР

Благој Бочварски

Врз основа на член 67 од Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20 и бр.111/23), а во врска со изработка на техничка документација УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, „ПЕРКАН ПРОЕКТ“ ДООЕЛ Прилеп, го издава следното:

РЕШЕНИЕ

за назначување планер и соработници

за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, како одговорни се назначуваат:

планер:

1. Катерина Милошевска, дипл. инж. арх. планер - бр. на овластување 0.0434

соработници:

2. Николче Наумоски, д.е.и. проектант – бр. на овластување 4.0991
3. Димче Тодороски, д.г.х.и. проектант - бр. на областување 2.1842

Урбанистичкиот проект да се изработи согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20 и бр.111/23), како и другите важечки прописи и нормативи од областа на урбанизмот и проектирањето.

УПРАВИТЕЛ:

Борка Талевски, д.е.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 67, став (10) од Законот за урбанистичко планирање,
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 32 од 10 февруари 2020 г.)
Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ
ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

на

КАТЕРИНА МИЛОШЕВСКА

дипломиран инженер архитект (NQF VII-1)

Овластувањето се издава на НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ и важи се додека лицето носител на овластувањето ги исполнува условите пропишани во овој закон и во статутот на комората

Број: **0.0434**

Издадено на: 17.11.2020 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 17 став 2 од Законот за градење „Службен весник на Република Македонија“ бр.70/2013-пречистен текст, 79/2013, 137/2013, 163/2013, 27/2014, 28/2014, 42/2014, 115/2014, 149/2014, 187/2014, 44/2015, 129/2015, 217/2015, 226/2015, 30/2016, 31/2016, 39/2016, 71/2016 и 132/2016, 35/2018, 64/2018), Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ **A**

ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

од

ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

на

НИКОЛЧЕ НАУМОСКИ

дипломиран инженер електроенергетичар (NQF VII₁)

Овластувањето е со важност до: 24.09.2024 год.

Број: **4.0991**

Издадено на: 25.09.2019 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

Република Северна Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 17 став 2 од Законот за градење „Службен весник на Република Македонија“ бр.70/2013-пречистен текст, 79/2013, 137/2013, 163/2013, 27/2014, 28/2014, 42/2014, 115/2014, 149/2014, 187/2014, 44/2015, 129/2015, 217/2015, 226/2015, 30/2016, 31/2016, 39/2016, 71/2016 и 132/2016, 35/2018, 64/2018, 168/2018, 244/2019, 18/2020), Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ **A**

ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

од

ГРАДЕЖНИШТВО

на

ДИМЧЕ ТОДОРСКИ

дипломиран градежен инженер (NQF VII₁)

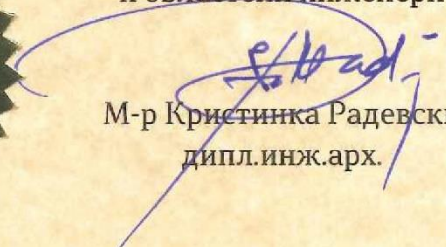
со подмирување на членарината за секоја тековна година
овластувањето важи до 26.07.2027 год.

Број: **2.1842**

Издадено на: 27.07.2022 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

М-р Кристијанка Радевски
дипл.инж.арх.

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОИ ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ,
ОПШТИНА ПРИЛЕП

ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

ВОВЕД

УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, ќе се работи согласно:

-Условите за планирање на просторот наменети за изградба на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп со тех. бр. У09023 од март 2023г. со Решение издадено од Министерство за животна средина и просторно планирање, Сектор за просторно планирање со бр. УП1-15 605/2023 од 18.04.2023год.

-Законот за урбанистичко планирање(Сл.Весник на РСМ бр.32/20 и бр.111/23),

-Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21 и бр.104/22) и

- Проектната програма за изработка на УП, одобрена со Решение бр.10-1229/2 од 06.09.2023г.

1. ПОВРШИНА И ОПИС НА ГРАНИЦИТЕ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ СО ГЕОГРАФСКО И ГЕОДЕТСКО ОДРЕДУВАЊЕ НА НЕГОВОТО ПОДРАЧЈЕ

Проектиот опфат од УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, се наоѓа на приближна оддалеченост од 7km западно од центарот на градот Прилеп, на 5km источно од Големо Коњари и на приближна оддалеченост од 2,5km североисточно од Мало Коњари.

Проектниот опфат е дефиниран по границите на катастарската парцела КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп.

Катастарската парцела од својата северна, источна и јужна страна граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристапни патишта, преку кои се пристапува во КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп.

Релевантни патни правци се регионалните патишта Р1306 – Прилеп (врска со Р1303) – Кривогаштани – Крушево – Сладуево (врска со Р1305) и Р1303 Прилеп (врска со Р1101) – Македонски Брод – Кичево (врска со А4), до кои се пристапува преку локални пристапни и општински патишта и преку кои се поврзува со останатата патна мрежа на РС Македонија.

ГРАНИЦИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ:

- СЕВЕР – северната граница на проектниот опфат ја следи северната граница на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристапен пат на КП 2550, КО Варош, општина Прилеп.
- ИСТОК – источната граница на проектниот опфат ја следи источната граница на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристепен пат на КП 2559/2 и КП 4608, КО Варош, општина Прилеп.
- ЈУГ – јужната граница на проектниот опфат ја следи јужната граница на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристепен пат на КП 2548 и мал дел со КП 4608 КО Варош, општина Прилеп.
- ЗАПАД – западната граница на проектниот опфат ја следи западната граница на КП КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со П 2549/1, КО Варош, општина Прилеп.

Површината на катастарската парцела КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп, по чија граница е дефиниран проектниот опфат, изнесува 10164.05m².

Границата на планскиот опфат е дефинирана со следните координати на прекршни точки:

X=7541238.95 Y=4578859.89
X=7541240.00 Y=4578851.73
X=7541201.29 Y=4578836.44
X=7541208.67 Y=4578816.61
X=7541390.32 Y=4578817.74
X=7541403.12 Y=4578818.07
X=7541478.00 Y=4578846.97
X=7541472.82 Y=4578861.67
X=7541238.95 Y=4578859.89

2. ИСТОРИЈАТ НА ПЛАНИРАЊЕТО И УРЕДУВАЊЕТО НА ПОДРАЧЈЕТО ВО БЛИЗИНА НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ И НЕГОВАТА НЕПОСРЕДНА ОКОЛИНА

Предметната локација до сега не била опфатена со урбанистичка планска и проектна документација, согласно Информацијата од страна на општина Прилеп со бр. 10-597/2 од 27.02.2023год.

Согласно член 58 став 6 и член 62 од Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20 и бр.111/23), предметниот урбанистички проект се изработува врз основа на прибавени услови за планирање на просторот.

За Услови за планирање на просторот наменети за изградба на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) со тех. бр. Y09023 од март 2023г., издадено е Решение од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. УП1-15 605/2023 од 18.04.2023год.

3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРИРОДНИТЕ ЧИНИТЕЛИ КОИ МОЖАТ ДА ВЛИЈААТ НА РАЗВОЈОТ НА ПОДРАЧЈЕТО ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ, НА ПРОЕКТНИ РЕШЕНИЈА И НА НИВНОТО СПРОВЕДУВАЊЕ: ГЕОГРАФСКИ, ГЕОЛОШКИ, ГЕОМЕХАНИЧКИ, СЕИЗМИЧКИ, КЛИМАТОЛОШКИ, ХИДРОГРАФСКИ, ХИДРОЛОШКИ ПОДАТОЦИ, ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ЗАШТИТЕНИ ЕКОСИСТЕМИ И ДРУГО

Проектниот опфат се наоѓа на приближна оддалеченост од 7km западно од центарот на градот Прилеп, на 5km источно од Големо Коњари и на приближа оддалеченост од 2,5km североисточно од Мало Коњари.

Конфигурацијата на теренот е со пад од приближно 0.96%, во правец од исток кон запад.

Надморската висина се движи од 629,60м до 626,81м.

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, а без учеството и влијанието на човекот во нив спаѓаат географската и геопрометната положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошки, сеизмички, педолошки и климатски карактеристики.

Во овој предел владее умерено-континентална клима, со просечна годишна температура од 11,1°C, односно просечен годишен максимум 16,6°C и годишен просечен минимум 6,1°C. Годишната амплитуда изнесува 21,8°C, додека разликата меѓу апсолутниот максимум (39,4°C) и апсо лутниот минимум (-22,4°C) изнесува 61,8°C. Просечната годишна сума на сончевиот сјај изнесува 2300,7саати. Просечната релативна влажност на воздухот изнесува 68%, што е приближно блиску до оптималната (70%).

Во поглед на врнежите какрактеристичен е медитеранскиот плувијален режим. Просечната годишна сума на атмосферскиот талог изнесува 551,5мм, со големи осцилации во поедини години (од 138мм до 712мм) и со нерамномерна распределеност во текот на годината. Просечно годишно има 33 денови со снежна покривка, а 150 дена трае мразниот период.

Просечно годишно има 12 дена со магла, 93 вебри денови, 183 облачни и 89 тмурни денови.

Подрачјето се смета за добро проветрено, со најголема зачестеност на ветровите од североисточен правец од 258‰ и просечна брзина од 3,7m/s, југозападниот ветар со честина од 112‰, јужниот 55‰, западниот 38‰, северниот 37‰, исток 32‰, северозапад 17‰ и североисток 13‰.

Врз основа на досегашните сеизмолошки истражувања и макросеизмичката реонизација на територијата на РСМ, очекуваните максимални земјотреси од локални или далечински жаришта, во рамките на урбаното подрачје ќе се манифестираат со епицентрален интензитет до VII⁰ според Меркалиевата скала.

Податоците се од мерната станица Прилеп.

4. ПОДАТОЦИ ЗА СОЗДАДЕНИТЕ ВРЕДНОСТИ И ЧИНИТЕЛИ КОИ ЈА СИНТЕТИЗИРААТ СОСТОЈБАТА НА НАЧИНОТ НА ЧОВЕКОВАТА УПОТРЕБА НА ЗЕМЈИШТЕТО ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ: КУЛТУРНО, ИСТОРИСКИ, ДЕМОГРАФСКИ, ЕКОНОМСКИ, СТОПАНСКИ, СООБРАЌАЈНИ, СОЦИЈАЛНИ И ДРУГИ ЧИНИТЕЛИ

Дадените природни фактори го детерминираат просторно-физичкиот развој на опфатот, како составен дел на истиот во неговото опкружување. Од нив произлегува развојот на основните функции и урбаната инфраструктура.

-Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на населението.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги. Проектниот опфат т.е. локацијата на која се предвидува оваа соларна електрана е оддалечена од населени места и тоа на 2,5km, 5 km и 7km,

-Економски основи на просторниот развој

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да се базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работната средина.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (фотонапонски панели за производство на електрична енергија кое се градат земјиште) КО Варош, општина Варош ќе биде во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи (сончева енергија).

-Енергетика

Според статистичките податоци последниве години во државата, над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрување на енергетската ефикасност. Европската регулатива „Европа 2020“ за паметен, одржлив и сеопфатен развој, предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Градбата на фотоволтаични електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електричната енергија и емисиите на стакленички гасови.

Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани во КО Варош, општина Прилеп, нема конфликт со постојните и планираните преносни и конективни водови. Постојнкиот 110kV преносен далекувод Битола1 – Прилеп минува на 4,7km источно од оваа локација.

-Урбанизација и мрежа на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Северна Македонија. Под поимот урбанизација се подразбира во прв ред развој на градовите изразен со порастот на нивното население, социјалните и политичките функции и во изградбата и уредувањето на нивните просторно физички структури.

Една од целите на Просторниот план предвидува: планско уредување и екипирање на населбите со елементи на комунална инфраструктура. Изградбата на површински соларни и фотоволтаични електрани (фотонапонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведувањето на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

-Сообраќај и врски

Според Просторниот план на државата, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е: магистралниот патен правец А3 – Крстосница Требениште – врска со А2 – крстосница Подмоље – Охрид – Косел – Ресен – Битола – Прилеп – Велес – Штип – Кочани – Делчево – граница со Бугарија – граничен премин Рамна Нива) делница Битола – крстосница кукуречани – граница со Грција – граничен премин Меџитлија – делница Косел – врска со А4 – Охрид – граница со Албанија – граничен премин Љубаниште.

Релевантни патни правци се регионалните патишта Р1306 – Прилеп (врска со Р1303) – Кривогаштани – Крушево – Сладуево (врска со Р1305) и Р1303 Прилеп (врска со Р1101) – Македонски Брод – Кичево (врска со А4), до кои се пристапува преку локални, пристапни и општински патишта и преку кои се поврзува со останатата патна мрежа на РС Македонија.

Проектниот опфат од северната, источната и јужната страна граничи со некатегоризирани сообраќајни површини – пристапни патишта.

5. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА: ЗЕМЈИШТЕТО ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ, ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД, ВКУПНАТА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА И ИНСТАЛАЦИИ ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

За потребите за изработка на УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, изработен е Геодетски елаборат за посебни намени Ажурирана геодетска подлога К.П. 2549/2 К.О. Варош, изработен од ДАЛТА - геоинженеринг Прилеп со бр.0801-023/4 од 26.01.2023г.

За утврдување на постојната состојба, направена е инвентаризација во рамките на проектниот опфат, при што е утврдено дека опфатот претставува неизградено земјиште.

Проектниот опфат од северната, источната и јужната страна граничи со некатегоризирани сообраќајни површини – пристапни патишта.

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ПОСТОЈНАТА СОСТОЈБА				
1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	100%	10.164,05	м ²
2	НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ	100%	10.164,05	м ²
3	СООБРАЌАЈНИ ПОВРШНИНИ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	0%	0,00	м ²
4	ПОВРШИНА ПОД ОБЈЕКТ	0%	0,00	м ²
5	БРОЈ НА КАТАСТАРСКИ ПАРЦЕЛИ	1 (КП 2549/2 КО ВАРОШ)		

6. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ГРАДБИ СО РЕЖИМ НА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, ПОСТОЈНИ СПОМЕНИЧКИ ЦЕЛИНИ, КУЛТУРНИ ПРЕДЕЛИ И ДРУГО

Според податоците добиени од Министерството за култура, односно од Управата за заштита на културно наследство добиени се податоци и информации со бр.17-901/2 од 14.03.2023г, во проектниот опфат од УРБАНИСТИЧКИОТ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, констатира дека во границите на проектниот опфат нема заштитени добра, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

При реализација на урбанистичкиот проект, доколку дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагментирани) од материјалната култура на Република Северна Македонија, изведувачот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културно наследство, во смисла на член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл.Весник на РМ бр. 20/2004, 115/2007, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

7. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ИЗГРАДЕНАТА КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА: СООБРАЌАЈНИТЕ, ЕЛЕКТРИЧНИТЕ, КАНАЛИЗАЦИСКИТЕ, ВОДОВОДНИТЕ, ПОШТЕНСКИТЕ, ГАСОВОДНИТЕ, ТОПЛОВОДНИТЕ, ТЕЛЕФОНСКИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДОВИ И ОБЈЕКТИ

Проектниот опфат не е приклучен на комунално-санитарни објекти и инфраструктура (фекална канализација, водовод, електрична и комуникациска инфраструктура). Во рамките на проектниот опфат евидентиран е среднонапонска воздушна мрежа и тоа 35kV вод како и секундарен цевковод од хидросистемот на Прилепско поле. За инфраструктурните инсталации (водоводна и канализациона мрежа, како и високонапонската електрична и телекомуникациска мрежа), добиени се податоци од соодветните Јавни претпријатија и од увидот на лице место констатирана е следната состојба:

- водовод и канализација

Според податоците добиени од Јавното комунално претпријатие „Водовод и канализација“ Прилеп од 28.02.2023год., во проектниот опфат нема подземни инсталации во нивна надлежност.

- водостопанство

Според податоците од АД Водостопанство на РСМ со бр.11-727/2 од 04.05.2023г., во проектниот опфат има секундарен цевковод К36/1 од Хидросистем за наводнување на Прилепско поле – Прилеп со ПВЦ цевка дијаметар 160мм.

-електрика- електроенергетика

Од добиените податоци за подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа и објекти во плански опфат, добиени од ЕВН Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, со бр.10-25/7-98 од 24.02.2023г., евидентирани се електроенергетски објекти и инфраструктура во нивна надлежност и тоа 35kV надземна мрежа со заштитен појас од 30м.

Од добиените податоци за постојни и планирани електро енергетски објекти добиени од МЕПСО, со бр. 11-1328/1 од 28.02.2023год. евидентирано е дека овој опфат НЕ СЕ ПРЕСЕКУВА со ЕЕ Објекти во сопственост на АД МЕПСО.

- електронска комуникациска инфраструктура и опрема

Од добиените податоци за постојната електронска комуникациска инфраструктура и опрема за овој плански опфат, добиени од Македонски Телеком АД Скопје, со бр.50021 од 02.03.2023г, констатирано е дека во планскиот опфат нема евидентирано постојна МКТ инфраструктура.

Од добиените податоци од АЕК со број 1404-869/2 од 29.03.2023 година, констатирано е дека во планскиот опфат АЕК нема податоци за изградени јавни електронски комуникациски мрежи и системи.

Од добиените податоци од НОМАГАС Скопје со бр. 15-1043/2 од 01.03.2023год. во предметниот опфат нема изведен и проектиран гасовод.

**ПОДАТОЦИ ОД СУБЈЕКТИТЕ ОД ЧЛЕН 47 ОД ЗАКОНОТ ЗА УРБАНИСТИЧКО
ПЛАНИРАЊЕ, РЕЛЕВАНТНИ ЗА ПОДРАЧЈЕТО НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ**

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА ПРИЛЕП

СЕКТОР ЗА УРБАНИЗАМ

број 10-597/2
27.02.2023год.
Прилеп

До
ПЕРКАН ПРОЕКТ ДООЕЛ
Прилеп

ПРЕДМЕТ: Информација
Ваш знак: 07-57/14 од 24.02.2023г.
Почитувани,

Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл.Весник на РМ бр.32/2020), член 47, Ве известуваме дека предложениот проект опфат за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, Општина Прилеп, не влегува во плански опфат на донесена урбанистичко планска или проектна документација.

Изработил:Панда Ризоска
Контролирал:Татјана Попоска

Раководител
на Сектор за урбанизам, комунални работи
и заштита на животната средина
Бранко Нешкоски

Македонски Телеком АД, Кеј 13-ти Ноември бр. 6, 1000 Скопје

Бр: 50021

Дата: 02.03.2023

До

ПЕРКАН ПРОЕКТ ДООЕЛ ПРИЛЕП

Ул.Андон Слабејко бр.52, 7500 Прилеп

Ваше упатување Барање на податоци и информации

Наше контакт лице Перо Ѓорѓески, Елизабета Манева

Телефон +389 70 200 736; +389 70 200 571

Во врска со Известување за планирани и постојни тк инсталации

Почитувани,

Во врска со Вашето Барање, добиено преку системот е-урбанизам, со кое што барате податоци за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, Ве известуваме дека во границите на планскиот опфат нема постојна МКТ инфраструктура.

Напомена: Информациите содржани во овој документ се доверливи и тие се наменети за користење само од страна на примателот. Примателот е обврзан да превземе разумно ниво на грижа заради заштита на доверливите информации содржани во документот. Воедно, примателот е обврзан документот или било кој дел од неговата содржина да не го открива или дистрибуира на трети лица кои не се засегнати со актуелниот предмет, а заради спречување на можни злоупотреби.

Со почит,

Македонски Телеком АД Скопје

По овластување на

Директор на сектор за пристапни мрежи

Васко Најков

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД-СКОПЈЕ

Адреса: Кеј 13-ти Ноември 6, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Internet: www.telekom.mk

Контакт центар за приватни корисници: +389 2 122, +389 70 122 | E-Mail: kontakt@telekom.mk

Контакт центар за деловни корисници: +389 2 120, +389 70 120 | E-Mail: biznis.kontakt@telekom.mk

ЕМБС: 5168660 | Основна главнина: МКД 9.583.887.733,00

ISO 9001, ISO 14001 и ISO 27001 сертифицирана компанија

До

ПЕРКАН ПРОЕКТ

ул. Андон Слабејко бр. 52

Прилеп

Максим Горки бр.4, 1.000 Скопје

Т: Кабинет на генерален директор

+ 389 (0) 23 149 811

Подружница СЕПС

+ 389 (0) 23 149 814

Подружница ОПМ

+ 389 (0) 23 149 813

Ф: + 389 (0) 23 111 160

www.mepso.com.mk

Бр.11-1328/1

28.02.2023

Предмет: Податоци за постојни и планирани електроенергетски објекти

Врз основа на Вашето барање бр.07-57/8 од 24.02.2023 год., предмет креиран на Е-урбанизам на 24.02.2023 година со број на постапка 50021 (наш број 11-1328 од 27.02.2023 година) за податоци и информации потребни за изработка на Урбанистички проект вон опфат на Урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош во Општина Прилеп, Ве известуваме дека предметниот плански опфат **НЕ СЕ ПРЕСЕКУВА** со ЕЕ објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Изработил: Александар Костевски

Проверил: Јасмина Ставрова

по овластување од Генерален директор
бр.02-10/112 од 06.03.2019 год.
Раководител на Служба за ГИС
и геодетски работи

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Друштво за дистрибуција на електрична енергија
Бр. 10-25/7-98 од 24.02.2023
Скопје

Одговорно лице: Драган Николоски
Контакт телефон: 02 3205 300 – 41 308

Предмет: Издавање на податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје

Почитувани,
Во врска со Вашиот допис број 07-57/6 од 24.02.2023 година, со кој барате да Ви издадеме податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, Ве известуваме дека во согласност со податоците од службената евиденција, располагаме со следните податоци:

- 110(35)kV Трафостаница
- 110kV Подземна мрежа
- 110kV Надземна мрежа
- 35kV Подземна мрежа
- 35kV Надземна мрежа
- 10(20)/0.4kV Трафостаница
- 10(20)kV Подземна мрежа
- 10(20)kV Надземна мрежа
- 0.4kV Подземна мрежа
- 0.4kV Надземна мрежа
- Друго

Составен дел на овој одговор е и прилог – графички приказ (подлога во pdf и dwg формат со соодветно обележани леери) со вцртани електроенергетски објекти и инфраструктура според податоците од службената евиденција.

Забелешка: Приклучувањето на објектот на дистрибутивната електроенергетска мрежа се врши во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија. По направена првична анализа, нема можност за приклучок на производителот на постојната дистрибутивна мрежа

НАПОМЕНА: Податоците кои ви ги даваме се од наша службена евиденција и постои можност да има отстапување во точноста на координатите на електроенергетските објекти на терен. Задолжително да се изготви ажурирана геодетска подлога која треба точно да ги претставува положбените и висинските податоци за сите видливи природни и изградени објекти под и над површината на земјата во рамки на опфатот. Препорачуваме при изработката на планската документација, а соодветно на типот на документација за која се бараат податоци, да се планираат (вцртаат) траси во тротоарите од двете страни, во кои би се положувале електроенергетски објекти од различни напонски нивоа и маркици за трансформаторски станици (согласно потребната потрошувачка). Премините преку пат да се предвидат да бидат согласно стандардите за премин на електроенергетска инфраструктура.

Задолжително да се предвиди заштитен појас на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија

При постоење на подземна инфраструктура во дадениот опфат, потребно е да се обратите до најблискиот Корисничко Енерго Центар, за проценка дали е потребно присуство на стручен вработен на лице место при реализирањето на активностите во предметниот опфат.

Потврдата е од ограничено времетраење во рок од 3 месеци од датумот на нејзиното издавање.

Со почит,

Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
Оддел Мрежен Инженеринг

**Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас
НОМАГАС Скопје во државна сопственост**

ул. Булевар Свети Климент Охридски бр.54, Скопје,
поштенски фах: 583
тел. 02 6090-137, 02 3117 555
e-mail: contact@nomagas.com.mk
www.nomagas.com.mk
ЕМБС: 7649401

Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос
на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост,
Shoqëria Aksionare për ushtrimin e veprimtarisë energjetike
përqimi i gazit natyror NOMAGAS Shkup në pronësi shtetërore

До: “ПЕРКАН ПРОЕКТ“ ДООЕЛ Прилеп
ул.“Андон Слабејко “ бр. 52 Прилеп
Предмет: Одговор на барање
Врска: Барање податоци и информации
Ваш бр: Февруари: 2023 година

Бр.-Нр. 15-1043/2
01.03.2023 год.viti.
Скопје - Shkup

Почитувани,

Согласно вашето Барање податоци и информации за изработка на: Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп, НОМАГАС АД Скопје, Ве известува дека во рамките на предметниот опфат нема изведен и проектиран гасовод.

Воедно ве известуваме дека на ден 30.12.2022 година, направена е статусна промена – спојување на Акционерско друштво за вршење на енергетски дејности НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ РЕСУРСИ Скопје во државна сопственост со Акционерско друштво ГА-МА-Скопје.

Назив на новооснованото Друштво - корисник кое што е настанато со спојувањето е: Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост (скратен назив: НОМАГАС АД Скопје) со следниве податоци:

-Седиште на Бул.Св.Климент Охридски бр.54, 1000 Скопје,
-Даночен број: 4080022611460
-ЕМБС: 7649401

За таа цел, Ве молиме барањата во иднина да бидат насловени до НОМАГАС АД Скопје.

Со почит,

Изработил:
Галабинка Христовска

Постапка 50021

НОМАГАС АД Скопје
По овластување на извршен директор,
Раководител на Сектор за изградба на гасоводен систем
Оливера Костанчева

Наш број: 1404-869/2
Скопје: 29.03.2023 г.

ДО:
ДООЕЛ „ПЕРКАН ПРОЕКТ“ Прилеп
ул. „Андон Слабејко“ бр 52
Прилеп
Предмет: Одговор за барање за податоци за ТК инсталации
Врска: Ваш број : 07-57/10 преку е-урбанизам

Почитувани,
Во врска Вашето барање за доставување на податоци за изградени електронски комуникациски мрежи потребни за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, према доставената ситуација, ве известуваме дека на посочената локација Агенцијата за електронски комуникации нема податоци за изградени јавни електронски комуникациски мрежи и системи.

Со почит,
Сектор за телекомуникации

Изработил: С. Јовевска
Раководител на сектор
Д-р Борис Арсов
Советник на Директорот
Игор Бојаџиев

ДИРЕКТОР:
Jeton Akiku

АЕК-401.03

АД Водостопанство на РСМ - Скопје SHА Ekonomia e UjëraVe të RMV-Shkup

ул. 3 - та Македонска бригада 1 бр.10 а Скопје тел. 02/5116-401;02/5116-402
rr. Brigada e 3- të Maqedonase 1 nr. 10 a Shkup tel. 02/5116-401; 02/5116-402
ipvodostopanstvo@yahoo.com / advodostopanstvo_rm@hotmail.com

ДО: Перкан Проект ДООЕЛ Прилеп
Ул „ Андон Слабејко ” бр. 52, Прилеп

Предмет: Известување

Врска: Ваш бр. 07-57/13 од 24.02.2023 и наш бр. 727 од 28.03.2023

Акционерско друштво Водостопанство на Република
Северна Македонија во државна сопственост
Shoqëria Aksionare Ekonomia e UjëraVe e Republikës
së Maqedonisë së Veriut në pronësi shtetërore

Бр.-Нг. 11-727/2
09.05 2023 год./viti
Скопје/Shkup

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Почитувани,

Во врска со вашето барање со Ваш бр. Ваш бр. 07-57/13 од 24.02.2023 и наш бр. 727 од 28.03.2023 за издавање на податоци и информации за постоечки и планирани објекти кои се во надлежност на АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост – Скопје, а имаат влијание во постапката за изработка на Урбанистички проект вон опфат и Урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп,

Ве известуваме:

АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост – Скопје, во границите на планскиот опфат за изработка на Урбанистички проект вон опфат и Урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп, **има свои објекти и инфраструктура.**

Низ оваа парцела поминува секундарен цевковод К36/1, од Хидросистем со кој стопанисува подружница Прилепско Поле – Прилеп кој е ПВЦ цевка со дијаметар 160мм.

Прилог: Ви доставуваме графички приказ на бараната парцела, потребно е точната местоположба на цевководите да се провери на лице место. Потребно е да се изврши геодетско снимање или да се отворат шлицеви како би се одредила точната локација на каналите со придружните објекти.

Напомена:

При изготвување на техничката документација потребно е при проектирање на предвидените содржини истите да бидат на 5,0 метри растојание лево и десно од осовината на главните доводни цевководи и 3,0 метри кај секундарните и терцијалните цевководи по целата нивна должина во планскиот опфат.

На местата каде ќе бидат предвидени сообраќајници, паркинзи и сл. преку каналите да се отворат шлицеви за да се види длабочината на каналот која не треба

да биде помала од 0.8м (само земјениот дел), односно не помала од 1,1м вкупна висина до кота на нивелета. Потребно е каналот да се заштити со бетонско каналче покриено со армирано бетонска плоча со ширина не помала од 0,5м по целата негова должина, односно ширина на каналот поголема за 1,0м лево и десно од предвидената улица.

При градба на сообраќајници, стопански дворови, паркинзи и слично потребно е да се ври надзор врз нашите објекти и истите да бидат изведени согласно Законот за градње и да бидат запазени техничките прописи за градба.

Потребно е да се овозможи непречен пристап во зоната на појасот на цевководот во секое време.

При монтажа на елементите предвидени од овој тип како што е наведено од Вашето барање, потребно е посебно да се внимава бидејќи на цевководите се јавуваат дефекти и од ударните вибрации кои се јавуваат при монтажа на колекторите, а кои се во непосредна близина на цевководите.

НАПОМЕНУВАМЕ: Во случај на дефект при изведба на проектот и за време на неговата експлоатација трошокот е на сметка на инвеститорот и изведувачот.

Со Почит,

Изработил: Мирјана Чемкова
Контролирал/ Одобрил: *Малзарков*
Коста Малзарков

АД „Водостопанство на РСМ“ – Скопје
SHA „Ekonomia e Ujërave të RMV“ - Shkup

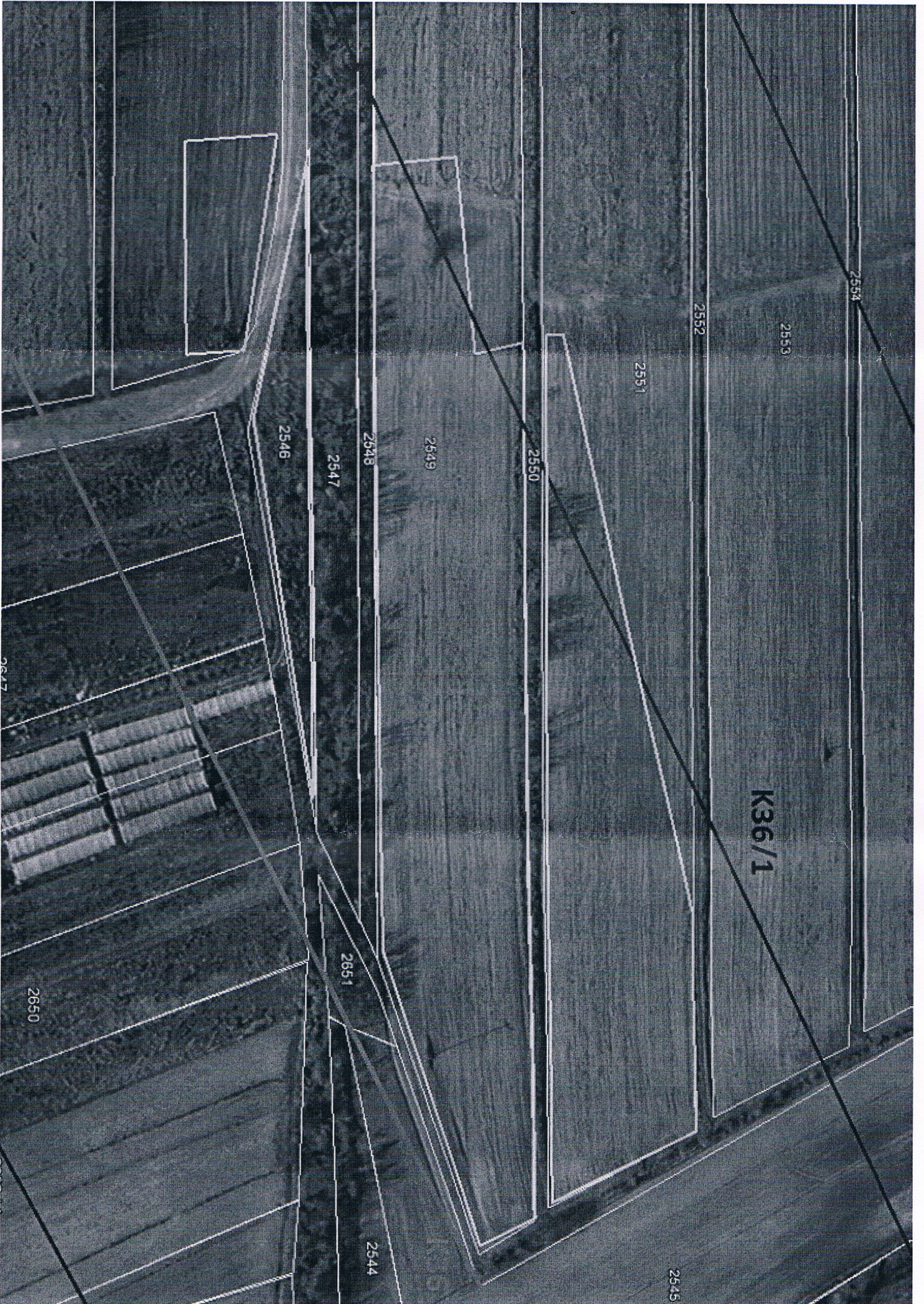
Главен извршен директор

Drejtor Gjeneral Ekzekutiv

Llokman Limani

2554

2553

2552

2551

2560

2549

2548

2547

2546

2544

K36/1

2645

2651

2650

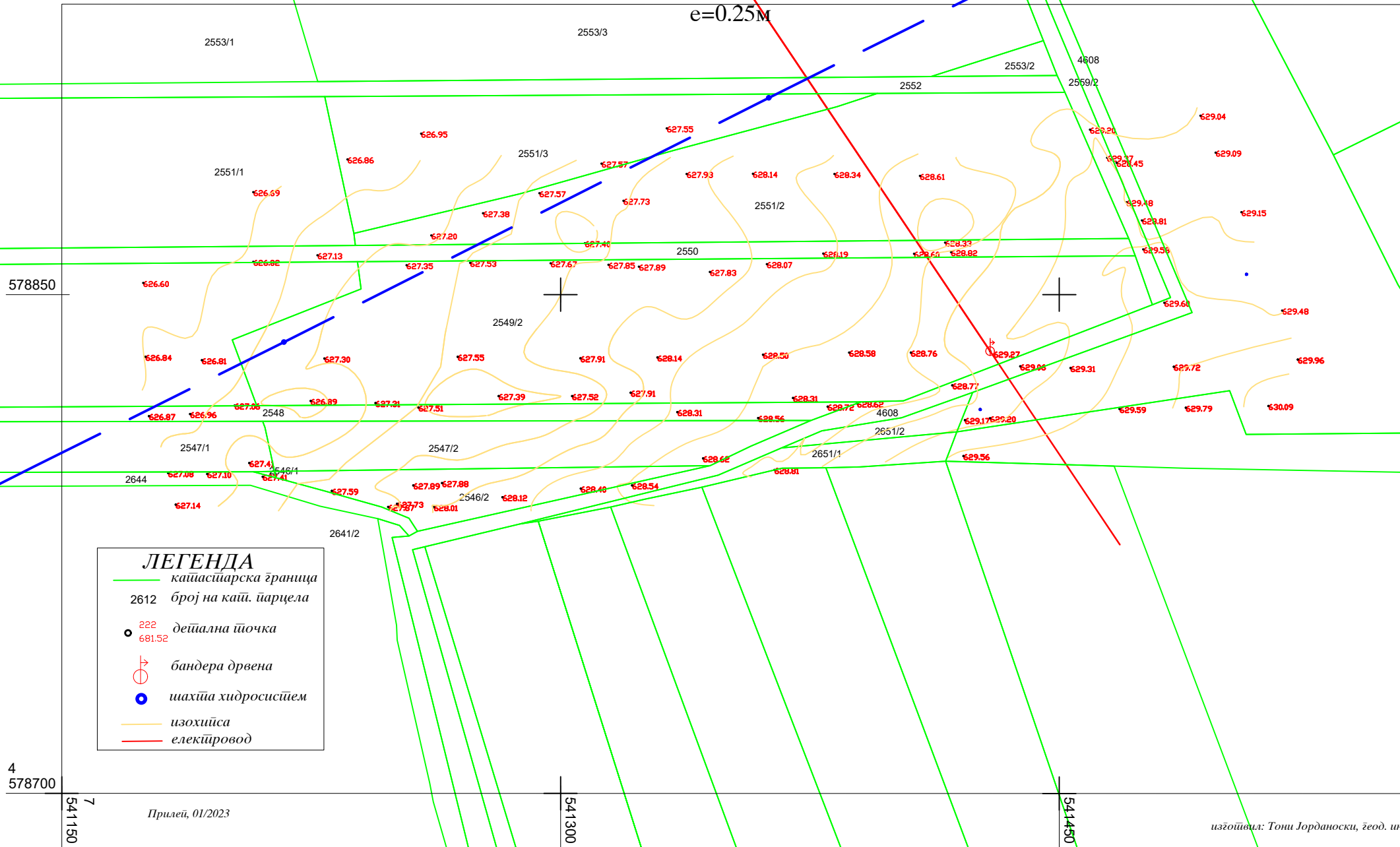
2647

АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА за К.П. 2549/2

R = 1 : 1500

e=0.25M

ЛЕГЕНДА

- кајасийарска граница
- 2612 број на кај. парцела
- 222
681.52 детална точка
- бандера дрвена
- шахија хидросистем
- изохија
- електровод

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
“ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА “П Р И Л Е П
жиро сметка: 50000000432065 -Стопанска Банка А.Д.Битола
Ул.”А.Македонски”559 Прилеп * Телефони:(048) 421-775,Факс (048) 424-925
e-mail: vodovodpp@yahoo.com

=====

До

ДООЕЛ “Перкан Проект”
ул.”Андон Слабејко” бр.52
Прилеп

Предмет: Достава на податоци

Врз основа на Вашето барање бр.07-57/5, Ве известуваме дека за проектниот опфат на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП бр.2549/2 КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП**, нема подземни инсталации што се во наша надлежност.

28.02.2023

Прилеп

Ј.К.П. “Водовод и канализација”

Прилеп

**Liljana
Nikolo
ska**

Digitally signed by Liljana
Nikoloska
DN: cn=Liljana Nikoloska
gn=Liljana c=MK o=JKP
VODOVOD I
KANALIZACIJA Prilep
ou=JKP VODOVOD I
KANALIZACIJA
Prilep:4021003142266
Reason: I am the author of
this document
Location:
Date: 2023-02-28
10:16+01:00

28 Февруари, 2023

Архивски број:
Бр: 09- 104/2

До
ПЕРКАН ПРОЕКТ ДООЕЛ ПРИЛЕП
Ул.Андон Слабејко бр.52
7500 Прилеп.

Предмет: Податоци и информации, доставува,-
Врска: Ваш акт бр. **07-57/9** од **24.02.2023** година

Согласно член 32 став 1 од Законот за просторно и урбанистичко планирање, Одделението за издавање на урбанистичка согласност при Секторот за превенција, планирање и развој во Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение за заштита и спасување - Крушево , информира:

Почитувани,

Ве известуваме дека Дирекцијата за заштита и спасување не располага ниту има податоци за постоечка или планирана инфраструктура на предметниот опфат за изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп.** Воедно Дирекцијата за заштита и спасување, Ви доставува претходни услови за заштита и спасување кои согласно Законот за заштита и спасување - пречистен текст (Сл. весник на РСМ, бр. 93/12), Процената на загрозеност на опфатот за кој се однесува деталниот урбанистички план, Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување при планирање на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во технички преглед (Сл. весник на РСМ, бр. 105/05) и други прописи кои ја регулираат оваа област, треба да бидат вградени при изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп.**

Во делот **МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**, да се опфатат следните мерки:

1. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПОЖАРИ, ЕКСПЛОЗИИ И ОПАСНИ МАТЕРИИ

При изработка на Основен проект за објектите кои се предвидува да бидат изградени од цврста градба (придружни објекти), треба да се почитуваат

пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување (Сл. Весник на РСМ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 18/11 и 93/12), Законот за пожарникарство (Сл. Весник на РСМ бр. 67/04, 81/07, 55/13) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

Во однос на заштитата од пожари, во наведената документација да се реши и громобранската инсталација, со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

2. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД УРНАТИНИ

Заштитата од урнатини, како превентивна мерка, се утврдува во урбанистичките решенија во текот на планирање на просторот, урбанизирање на населбите и изградбата на објектите.

Во урбанистичките решенија се утврдува претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците. При проектирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците и зони на тотални урнатини.

Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на РСМ, кои се изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

3. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПОПЛАВИ, УРИВАЊЕ НА БРАНИ И ДРУГИ АТМОСФЕРСКИ НЕПОГОДИ

При изработка на Урбанистичката Планска Документација да се предвидат и пропишат мерките за заштита од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди согласно Законот за заштита и спасување ("Службен весник на РМ" бр. 36/04, 49/04 и 86/08), и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

4. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД СВЛЕКУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕТО

При изработка на Државната урбанистичка планска документација, потребно е да се изготви елаборат од извршени геомеханички, геолошки и хидролошки испитувања.

Наведените претходни услови треба да се вградат во Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп.

Откако ќе ги разработите и вградите условите за заштита и спасување во Урбанистичката документација за изработка изработка на **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп**, да ја доставите до Дирекцијата за заштита и спасување –Подрачно одделение за заштита и спасување - Крушево, за да добиете мислење за застапеност на мерките за заштита и спасување.

**Изработил
Оливера Чавкар**

**Овластен Советник
Оливера Чавкар**

Доставено до:

- **Насловот**
- **Архива**

Република Северна Македонија

Министерство за култура

УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Бр. 17-901/2
14.03. 2023 година
Скопје

ДО
ПЕРКАН ПРОЕКТ
ул. „Андон Слабејко“ бр. 52
7500 Прилеп

Предмет: Доставување податоци и информации
Врска: Ваше барање бр. од 02.2023 година.

Во врска со вашето барање за добивање на податоци за постоење на културно наследство за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп., Управата за заштита на културното наследство врз основа на доставената и постојната документација констатира дека на подрачјето на предметниот проект опфат нема заштитени добра, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Доколку во процесот на реализација на проектот бидат откриени објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Р. Македонија, изведувачот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство, во смисла на член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18).

Со почит,

в.д.Директор,/ u.d. Drejtor,

Аријан Асланај/ Arijan Asllanaj

Изработил: И. Ширтовски
Проверил/Одобрил: м-р Б. Јовановска

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Друштво за дистрибуција на електрична енергија
Бр. 10-25/7-385 од 03.11.2023
Скопје

Одговорно лице: Драган Николоски

Контакт телефон: 02 3205 300 – 41 308

Предмет: Издавање на мислење за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје

Почитувани,

Во врска со Вашиот допис број 07-251/2 од 03.11.2023 година, со кој барате да дадеме мислење за УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, ве известуваме дека **немаме** забелешки за постојните и новопланираните електроенергетски објекти и инфраструктура и Ви даваме **ПОЗИТИВНО** мислење.

Напомена: Приклучувањето на објектот на дистрибутивната електроенергетска мрежа се врши во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија. По направена првична анализа, нема можност за приклучок на производителот на постојната дистрибутивна мрежа.

При планирање, согласно пресметките за потребната едновремена моќност на планираните објекти, според вид, намена и сл. препорачуваме да се предвидат нови маркици за трафостаници со определена, дефинирана градежна парцела.

Услов е кај сите вкрстувања и приближувања до електроенергетски објекти и инфраструктура, да се запазуваат законските прописи и работни норми.

Задолжително да се почитуваат заштитните појаси на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

Доколку во опфатот е потребна промена или дислокација на електроенергетските објекти и инфраструктура, потребно е да се предвиди локација/траса за дислокација на објектите и инфраструктурата и инвеститорот е должен да ги надомести трошоците за дислокација.

Со почит,

Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
Оддел Мрежен Инженеринг

Nikoloski
Dragan

Digitally signed by Nikoloski
Dragan
Date: 2023.11.07 12:59:08
+01'00'

АД Водостопанство на РСМ - Скопје SHA Ekonomia e Ujërave të RMV-Shkup

ул. 3 - та Македонска бригада 1 бр.10 а Скопје тел. 02/5116-401;02/5116-402
rr. Brigada e 3- të Maqedonase 1 nr. 10 a Shkup tel. 02/5116-401; 02/5116-402
ipvodostopanstvo@yahoo.com / advodostopanstvo_rm@hotmail.com

ДО: Перкан Проект ДООЕЛ Прилеп
Ул „Андон Слабејко ” бр. 52, Прилеп

Акционерско друштво Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост
Shoqëria Aksionare Ekonomia e Ujërave e Republikës së Maqedonisë së Veriut në pronësi shtetërore

Предмет: Известување

Врска: Ваш бр. 07-251/04 од 03.11.2023 и наш бр. 2537 од 09.11.2023

Бр.-Нр. 11-2537/2
17.11 2023 год./viti
Скопје/Shkup

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Почитувани,

Во врска со вашето барање со Ваш бр. 07-251/04 од 03.11.2023 и наш бр. 2537 од 09.11.2023 за изработка на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп,

Ве известуваме:

АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост – Скопје, **нема забелешки** и го прифаќа одобрувањето на Урбанистички план за фотоволтаична електрана (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп.

Напомена: при монтажа на елементите потребно е да се внимава на цевководите бидејќи се јавуваат дефекти од ударните вибрации при монтажа на колекторите, а кои се во непосредна близина на цевководите.

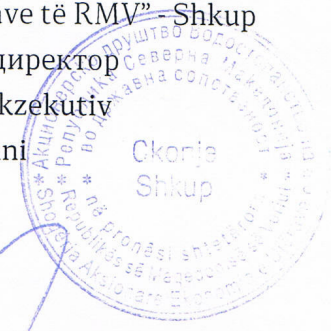
Во случај на дефект при изведба на проектот и за време на негова експлоатација трошокот е на сметка на инвеститорот и изведувачот.

Со Почит,

Изработил: Мирјана Чемкова
Контролирал/ Одобрил:
Коста Малзарков

АД „Водостопанство на РСМ“ – Скопје
SHA „Ekonomia e Ujërave të RMV“ – Shkup
Главен извршен директор
Drejtor Gjeneral Ekzekutiv

Llokman Limani

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
“ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА” П Р И Л Е П
жиро сметка: 500000000432065 -Стопанска Банка А.Д.Битола
Ул.”А.Македонски” бб Прилеп “ Телефони:(048) 421-775,Факс (048) 424-925
e-mail: vodovodpp@yahoo.com

До

ПЕРКАН ПРОЕКТ
ДООЕЛ ПРИЛЕП
Ул. Андон Слабејко бр.52
7500 Прилеп

Наш број: 03-12/291-1 од 06.11.2023 год.

Предмет: Одговор на барање за мислење

За потребите за изработка на Урбанистки проект вон опфат на урбанистички план за фотовотаилчна електрана (фото – напонски панели за праоизводство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2 КО Варош, Општина Прилеп со тех.бр.112/23 изработен од „ ПЕРКАН ПРОЕКТ “ ДООЕЛ Прилеп немаме никакви забелешки по увидот на проектот.

06.11.2023

Прилеп

ЈКП Водовод и канализаација - Прилеп
Ане Кареска, дипл.град.инж.

**Ane
Kareska**

Digitally signed by Ane Kareska
DN: cn=Ane Kareska c=MK
o=Makedonski Telekom ou=J KP
VODOVOD I KANALIZACIJA
Prilep :4021003142266
Reason: I am the author of this
document
Location:
Date: 2023-11-06 13:52+01:00

8 Ноември, 2023

Архивски број:
Бр: 09-406/3

До
ПЕРКАН ПРОЕКТ ДООЕЛ ПРИЛЕП
Ул.Андон Слабејко бр.52 Прилеп

Предмет: Мислење, доставува,-
Врска: Ваш акт бр. **07-251/3** од **03.11.2023 година**

Врз основа на член 53 од Законот за заштита и спасување (Сл. Весник на РМ бр. 93/12 – пречистен текст 41/14, 129/15, 71/16, 106/16) а согласно член 1 и член 88 од Законот за општа управна постапка (Сл. Весник на РМ бр. 124/15) Дирекцијата за заштита и спасување – Подрачно одделение за заштита и спасување – Крушево , Ви го доставува следното

МИСЛЕЊЕ

за застапеноста на мерките за заштита и спасување
во **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2,КО Варош,Општина Прилеп.**

Дирекцијата за заштита и спасување од извршениот увид на поднесената проектна документација, **Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за фотоволтаична електрана (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2,КО Варош,Општина Прилеп** , констатира дека мерките за заштита и спасување во документацијата се соодветно вградени, врз основа на што Дирекцијата за заштита и спасување дава **позитивно мислење.**

Правна поука: Против ова Мислење може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен-непосредно,или преку Дирекцијата за заштита и спасување-ПОЗС Крушево во рок од 15 дена од приемот,согласно член 14 став (2), член 105,член 106 и член 107 од Закон за општа управна постапка (Сл.весник на РМ бр.124/15). Жалбата се таксира со 250 денари административни марки,согласно Законот за административни такси (Сл.весник на РМ бр.17/93,...192/15).

Изработил
Оливера Чавкар

Овластен Советник
Оливера Чавкар

Доставено до:
- Насловот
- Архива

Olivera
Chavkar

Digitally signed by
Olivera Chavkar
Date: 2023.11.08
15:03:36 +01'00'

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Арх.бр. УП1-15 605/2023

Дата.....

18 -04- 2023

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15), како и врз основа на член 42, став 1 и став 9 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 39/04), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

РЕШЕНИЕ

за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на Општина Прилеп ѝ се издаваат Услови за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп.

- Предвидената моќност на фотоволтаичната електрана е до 1 MW.

- Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 1,016 ха.

- Планскиот опфат зафаќа земјиште од 2-ра бонитетна класа.

- Согласно основните цели и одредби од Просторниот план: "Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштита на земјоделското земјиште, а особено стриктно ограничување на трансформацијата на земјиште од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со **тех. бр. Y09023** се составен дел на Решението.

3. Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 32/20) и Правилникот за урбанистичко планирање ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 225/20).

4. Просторот наменет за поставување на површинските соларни и фотоволтаични електрани ((фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) во КО Варош, Општина Прилеп, се наоѓа во водостопанското подрачје (ВП) "Пелагонија", кое го опфаќа сливот на Црна Река, од извориштето до водомерниот профил "Скочивир".

Просторот наменет за поставување на површинските соларни и фотоволтаични електрани ((фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) во КО Варош, Општина Прилеп, се наоѓа во граници на втората (зона на санитарно ограничување) на бунарските подрачја. При изработка на документацијата да се почитува режимот на заштита дефинирани во Елаборатот

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

5. Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и **заклучни согледувања со обврзувачка активност** од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.

6. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработка на планската документација потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 89/22 и 171/22) како и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

7. Органот кој го подготвува планскиот документ е должен да донесе Одлука за спроведување или Одлука за неспроведување на Стратегиска оцена во која се образложени причините за спроведувањето, односно неспроведувањето, согласно со критериумите врз основа на кои се определува дали еден плански документ би можел да има значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за предметната документација за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

8. **Се укинува Решението** за одбивање на барањето за Услови за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп (бр. УП1-15 605/2023 од 28.03.2023 год.), поради увид во нови докази доставени од барателот во текот на управната постапка, согласно Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15).

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Општина Прилеп, врз основа на член 42, став 1 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), поднесе барање преку е-урбанизам, со број на постапка УПП 49377 од 06.02.2023 год., до Агенцијата за планирање на просторот за издавање на Услови за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп. Предвидената моќност на фотоволтаичната електрана е до 1 MW. Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 1,016 ха.

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Согласно член 42, став 8 од истоимениот закон, Агенцијата за планирање на просторот ги изработи Услови за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП1-15 605/2023 од 20.03.2023 година.

Министерството за животна средина и просторно планирање првично го одби барањето за издавање на Услови за планирање на просторот, со Решение за одбивање на барањето за Услови за планирање на просторот (бр. УП1-15 605/2023 од 28.03.2023 год.), од причина што бараниот опфат зафаќа земјиште од втора бонитетна класа, што не е во согласност со одредбите на Просторниот план на Република Македонија, согласно кој се издаваат Условите за планирање на просторот.

По доставувањето на нови докази од страна на барателот под бр. 15-2682/2 од 13.04.2023 год.), од кои може да се увиди дека инвеститорот ја започнал постапката за својата иницијатива пред 15.02.2023 година, односно пред датумот на кој Министерството за животна средина и просторно планирање, со допис бр. 15-1355/1 од 15.02.2023 година, ги извести општините да не прифаќаат нови иницијативи за изработка на плански документации кои предвидуваат зафаќање на земјоделско земјиште од I-IV бонитетна класа, Министерството одлучи како во диспозитивот.

Условите за планирање на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова Решение и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова Решение може да се поведе управен спор во рок од 15 дена од приемот на решението.

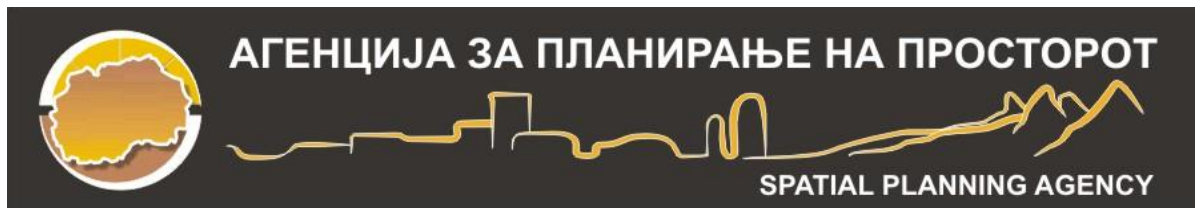

МИНИСТЕР
Каја Шукова

Изготвил: Дејан Гацовски

Одобрил: Дајана Марковска Ристеска

Согласен: Државен секретар
Неби Решеви

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
за површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за
производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште)
на КП 2549/2, КО Варош

ОПШТИНА ПРИЛЕП

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. У09023

Скопје, март 2023

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
за површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за
производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште)
на КП 2549/2, КО Варош

ОПШТИНА ПРИЛЕП

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Барател: Општина Прилеп

Тех.бр. У09023

Раководител на задачата:
Валентина Христова Стефановска, д.н.

Контролирал
м-р Весна Мирчевска Димишковска, д.и.з.ж.с.

Агенција за планирање на просторот
Директор

м-р Андријана Андреева, д.и.а.

Скопје, март 2023

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ
за површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за
производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште)
на КП 2549/2, КО Варош
ОПШТИНА ПРИЛЕП

На седницата одржана на 11.06.2004 година, Собранието на Република Македонија, го донесе Просторниот план на Република Македонија како највисок, стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ, заради утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената, како и уредувањето и користењето на просторот.

Со Просторниот план се утврдуваат условите за хумано живеење и работа на граѓаните, рационалното управување со просторот и се обезбедуваат услови за спроведување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата, заштита од воени дејствија, природни и технолошки катастрофи.

Со донесувањето на Планот се донесе и Закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија”, број 39/2004).

Со Законот се уредуваат условите начините и динамиката на спроведувањето на Просторниот план, како и правата и одговорностите на субјектите во спроведувањето на Планот.

Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснова врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- **координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот, како и со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.**

Спроведувањето на Планот подразбира задолжително усогласување на соодветните стратегии, основи, други развојни програми и сите видови на планови од пониско ниво, со Просторниот план.

Според член 4 од овој Закон, Просторниот план, се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, просторен план на општина, на општините во градот Скопје и на Градот Скопје, како и со **урбанистички планови за населените места** и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена со закон.

За изработка и донесување на плановите од став 2 на овој член, Министерството надлежно за работите на просторното планирање, издава Решение за Услови за планирање на просторот.

Условите за планирање на просторот се наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп. Планираната моќност на површинските соларни и фотоволтаични електрани е до 1MW.

Површината на планскиот опфат изнесува 1,016 ha.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот на населбата и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија.

Основни определби на Просторниот план на Република Македонија

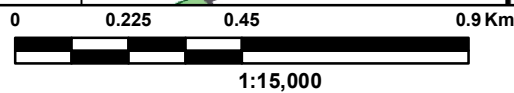
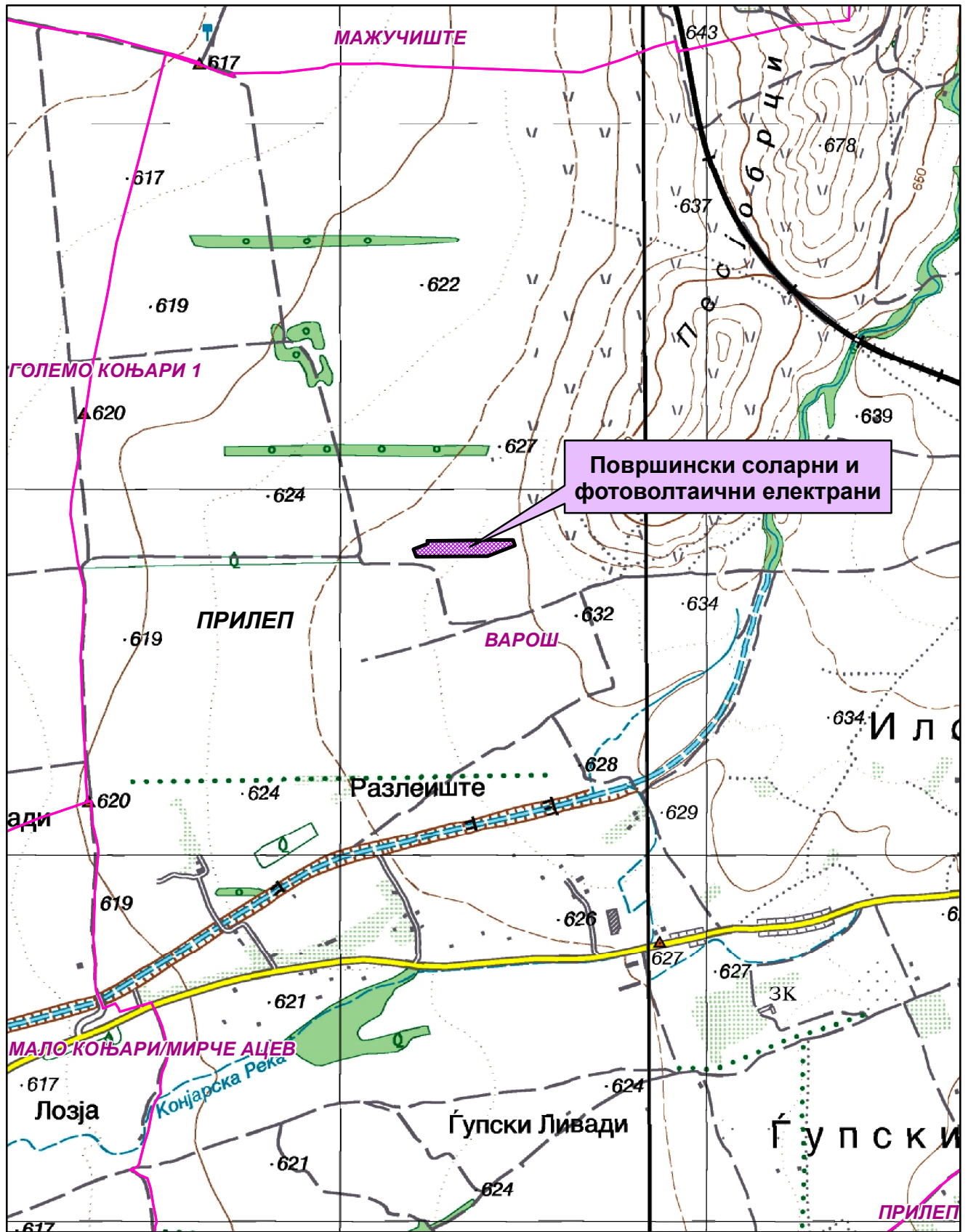
Основната стратешка определба на Просторниот план на Републиката е остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира намалување на регионалните диспропорции, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура. Во инвестиционите одлуки, стриктно се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво. Една од основните цели на Просторниот план се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за производство и лоцирање на активности на простори врзани со местото на одгледување или искористување.

Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјодел-ското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I - IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Во напорите за унапредување на квалитетот на живеењето во Републиката, посебно тежиште се става на унапредувањето и заштитата на животната средина. Состојбата на животната средина и еколошките барања се битен фактор на ограничување во планирањето на активностите, заради што е неопходна процена на влијанијата врз животната средина. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.

Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

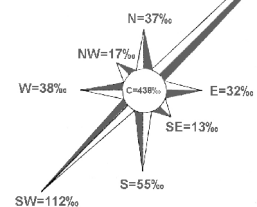
NE=258‰

Општинска граница

Катастарска граница

Природни и климатски карактеристики

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата без учество и влијание на човекот. Тие ги опфаќаат географската и геопрометната положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошките, педолошките, хидрографските, сеизмичките, климатските и др.

Предметната локација во КО Варош, Општина Прилеп се наоѓа североисточно од населено место Мало Коњари на надморска височина од 628 m.

Клима: Во овој предел владее умерено-континентална клима, со просечна годишна температура од 11,1°C, односно просечен годишен максимум 16,6°C и годишен просечен минимум 6,1°C. Годишната амплитуда изнесува 21,8°C, додека разликата меѓу апсолутниот максимум (39,4°C) и апсолутниот минимум (-22,4°C) изнесува 61,8°C. Просечната годишна сума на сончевиот сјај изнесува 2300,7 саати. Просечна релативна влажност на воздухот изнесува 68%, што е прилично блиску до оптималната (70%).

Врнежи: Во поглед на врнежите карактеристичен е медитеранскиот плувијален режим. Просечната годишна сума на атмосферскиот талог изнесува 551,5mm, со големи осцилации во поедини години (од 138mm до 712mm) и со нерамномерна распореденост во текот на годината. Просечно годишно има 33 денови со снежна покривка, а 150 дена трае мразниот период.

Магла: Просечно годишно има 12 дена со магла, 93 ведри денови, 183 облачни и 89 тмурни.

Ветрови: Подрачјето се смета за добро проветрено, со најголема зачестеност на ветровите од североисточен правец од 258‰ и просечна брзина од 3,7m/s југозападниот ветер со честина од 112‰, јужниот 55‰ западниот 38‰ северниот 37‰ исток 32‰ северозапад 17‰ и североисток 13‰.

Сеизмика: Врз основа на досегашните сеизмолошки истражувања и макросеизмичката реонизација на територијата на РСМ, очекуваните максимални земјотреси од локални или далечински жаришта, во рамките на урбаното подрачје ќе се манифестираат со епицентрален интензитет до VII⁰ според Меркалиевата скала.

Податоците се од мерната станица Прилеп.

Економски основи на просторниот развој

Концептот на планиран развој и просторна разместеност на економските дејности во "Просторниот план на Република Македонија" се темели на дефинираните цели на економскиот развој во "Националната стратегија на економскиот развој", определбите за рационално користење на потенцијалите и погодностите на развојот, поставеноста на системот на населби, како и политиката за порамномерна и порационална просторна организација на производните и услужни дејности.

Според економската структура, фазата од развојот во која се наоѓа економијата, степенот на расположивоста на факторите, економските состојби и

економската позиција на Државата во светот, идниот развој на македонската економија е детерминиран од насоките и комбинацијата на инвестициите со другите развојни фактори.

Концепцијата на просторната организација на производните и услужни дејности поаѓајќи од објективните фактори, пазарните услови, доминацијата на приватната сопственост во економскиот систем и одлуките на државните и локалните органи, се остварува како комбинација на концентрацијата на стопанството на одделни места и дисперзија во просторот кои се комплементарни приоди во развојот и просторната разместеност на економските дејности.

Со разместувањето на производните и услужни дејности и со агломерирањето на населението во просторот, се формираат центри-полови на развојот како што е Градот Прилеп со гравитационо влијание врз локацијата за која се наменети Условите за планирање на просторот.

Половите на развој ги формираат оските на развојот. Со Просторниот план на Република Македонија дефинирани се пет оски на развој од кои релевантна за Општината на чиј простор припаѓа локацијата за која се наменети Условите за планирање е “Јужната развојна оска”. Оваа оска како таква досега е ретко споменувана поврзувајќи ги градовите: Струга - Охрид - Ресен - Битола - Прилеп - Кавадарци - Неготино - Штип - Кочани - Делчево и продолжува кон Благоевград во Р Бугарија. На запад продолжува кон Елбасан-Р Албанија. Нема големи изгледи да стане меѓународна, но внатре во земјата таа поврзува значајни полови на развој.

Развојните оски имаат значајна улога во просторната организација, а во прв ред за модернизација на патиштата, за изградбата на далекуводи, гасоводи итн., со што ќе се создадат предуслови за поттикнување на развојот на вкупната економија во Регионот и интегрален просторен развој на Државата.

При спроведувањето на стратегијата за организација и користење на просторот за алокација на производни и услужни дејности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадени ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациона флексибилност и почитување на развојните фактори.

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, ќе биде во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори.

Користење и заштита на земјоделско земјиште

Зачувувањето, заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно

остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено-економска рационалност и оправданост со што ќе се постигнат следните зацртани цели:

- Запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели;
- Зголемување на продуктивната способност на земјоделското земјиште и подобрување на структурата на обработливите површини во функција на поголемо производство на храна;
- Привремено или трајно исклучување од процесот на производство на храна на терените каде концентрацијата на токсични материи од сообраќајни коридори во земјиштето, воздухот и водата се над дозволените норми;
- Рекултивирање и враќање на деградираното земјиште во земјоделска намена со мелиоративни и агротехнички зафати;
- Искористување на компаративните предности и погодности на одделни подрачја и стопанства за повисок степен на финализација и задоволување на потребите на преработувачките капацитети и нивна ориентација кон извоз;
- Обезбедување на материјални и други услови за дефинирање и реализација на програмата за реонизација на земјоделското производство поради рационално искористување на сите природни ресурси, човечки потенцијали и индустриско-преработувачки капацитети;

Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Државата е поделен во **6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони**. Предметната локација припаѓа на Пелагонискиот реон кој има 10 микрореони.

При изработка на предметната документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Пренамената на земјоделското земјиште се регулира со Законот за земјоделско земјиште. Доколку при изработка на предметната документација се зафаќаат нови земјоделски површини, надлежниот орган за одобрување на планските програми веднаш по заверка на истите до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство поднесува барање за согласност за трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

Планирањето и реализирањето на активностите за подобрување на условите за живот во РС.Македонија треба да се во корелација со концептот за одржлив развој, кој подразбира рационално користење на природните и

создадените добра. Одржливиот развој подразбира користење на добрата во мерка која дозволува нивна репродукција, усогласување на развојните стратегии и спречување на конфликти во сите области на живеење. Стратегијата за користење на водата и развој на водостопанството е условена од фактот дека Републиката е сиромашна со вода поради што треба рационално да се користи и троши. Колку водите во одреден простор може да се сметаат за „воден ресурс“ зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како „ресурс“ ја има многу помалку од „присутните води“.

Со Просторниот план на Република Македонија на територијата на Републиката дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): „Полог“, „Скопје“, „Треска“, „Пчиња“, „Среден Вардар“, „Горна Брегалница“, „Средна и Долна Брегалница“, „Пелагонија“, „Средна и Долна Црна“, „Долен Вардар“, „Дојран“, „Струмичко Радовишко“, „Охридско - Струшко“, „Преспа“ и „Дебар“. Оваа поделба овозможува пореално да се согледаат расположивите и потребните количини на вода за одреден регион.

Просторот наменет за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште) во КО Варош, Општина Прилеп, се наоѓа во водостопанското подрачје (ВП) „Пелагонија“, кое го опфаќа сливот на Црна Река, од извориштето до водомерниот профил „Скочивир“.

Сливот на горниот тек на Црна Река е богат со вода, што го покажува и специфичното истекување (л/сек/км²), кое изнесува 11,9 л/сек/км² кај водомерниот профил „Доленци“ (кој го опфаќа изворишниот дел) и 5,2 л/сек/км² кај водомерниот профил „Расимбегов Мост“.

Богатството со вода на ова подрачје ја покажува и присутството на изворите. Во Републиката се регистрирани вкупно 4.414 извори од кои со издашност над 100 л/сек регистрирани се 58. Во ВП „Пелагонија“ регистрирани се вкупно 660 извори, од кои 4 се регистрирани како извори со значајна штедрост. Најголема штедрост и до 3м³/сек има изворот на Црна Река „Црна Дупка“.

За целосно искористување на хидролошкиот потенцијал на водотеците во ВП „Пелагонија“ изградени се акумулациите Стрежево на реката Шемница и Прилепско Езеро на Стара Река. Основната намена на водите од овие акумулации е наводнување на обработливите површини во Пелагонија.

Во планскиот период во ВП „Пелагонија“ се предвидува изградба на акумулациите Бучин и Скочивир на Црна Река и акумулацијата Цер на Церска Река. Водите од овие акумулации се предвидуваат за наводнување на обработливите површини, производство на електрична енергија и водоснабдување на населението и индустријата.

Градот Прилеп се водоснабдува од бунарските подрачја: „Орушица Кишоица“, „Бегова Ливада“ и „Кошарка“ и од површински води – изворите: Леково, Пештерица, Пашоски Ливади и Душница. За заштита на квалитетот на водата во извориштата изработен е „Елаборат за одредување на границите на заштитните

зони околу водозафатните објекти за водоснабдување на Прилеп“ каде се дефинирани границите на заштитните зони и режимот на заштита во зоните.

Просторот наменет за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште) се наоѓа во границите на втората (зона на санитарно ограничување) на бунарските подрачја. При изработката на документацијата да се почитува режимот на заштита дефиниран со Елаборатот.

Поставувањето на површинските соларни и фотоволтаични електрани со кои ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, како и искористувањето на хидроенергетскиот потенцијал со кој располага ова водостопанско подрачје ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на потрошувачите во согласност со принципите на еколошко искористување на ресурсите.

За наводнување на обработливите површини во ВП „Пелагонија“ изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 24743 ha во Прилепско Поле и Битолско Поле, а за планскиот период се предвидува проширување за нови 85223 ha. При изработката на планската документација за електраните да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и да се предвидат мерки со што ќе се избегнат можните конфликти во функционирањето на објектите.

Енергетика и енергетска инфраструктура

Од аспект на енергетиката и енергетската инфраструктура со Просторниот план на Република Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Републиката. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Според статистичките податоци последниве години во Републиката над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрувањето на енергетската ефикасност. Европската регулатива “Европа 2020” за паметен, одржлив и сеопфатен развој предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значајен фактор за натамошниот развој. Електроенергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да преставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Републиката досега

има 400 kV конективни водови со Грција (кон Солун и Лерин) и Косово (Косово-Б) и кон Бугарија (Црвена Могила), а во план е градбата на вод кон Албанија. Планираната, со Просторниот план на РМ, траса на водот од Скопје5 кон Србија е сменета и изграден е водот Штип-Србија.

Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, нема конфликт со постојните и планирани преносни и конективни водови. Така постојниот 110kV преносен далновод Битола1-Прилеп минува на 4,7km источно од оваа локација.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Гасовод

Природниот гас, со сегашната потрошувачка, малку е застапен во енергетскиот сектор во Републиката. Со негова зголемена употреба се воведува еколошки поприфатливо гориво кое со својот хемиски состав и висока калорична моќ, претставува одлична замена за нафтата, нејзините деривати, јагленот и другите цврсти и течни горива. Природниот гас испушта помалку штетни материи во однос на другите енергенти, заради што аерозагадувањето е сведено на минимум.

Изградениот крак Жидилово-Скопје е дел од меѓународниот транзитен гасоводен систем Русија-Романија-Бугарија-СМакедонија. Се планира во идниот период доизградба на гасоводната мрежа во Републиката и поврзување со мрежите на соседните држави што ќе овозможи зголемување на сигурноста во снабдувањето на сите региони во Републиката, но и урамнотежување на потрошувачката во текот на целата година.

При проширувањето и натамошната доизградба на гасоводниот систем се планира да се изгради делница-2 Неготино-Прилеп-Битола со што ќе се овозможат поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион.

Трасата на планираниот гасовод од делница-2 Неготино-Прилеп-Битола минува минува на 6,7km југоисточно од оваа локација.

Население

Утврдувањето на концептот на просторната организација, уредувањето и користењето на територијата на Републиката, а во контекст на тоа и стопанската структура, зависи од развојот, структурните промени и просторната дистрибуција на населението.

Врз основа на прогноза за бројот, структурата, темпото на растежот, критериумите за разместување и подвижноста, треба да се покаже просторно-временската компонента на остварување на идната организација и уредување преку демографскиот аспект.

Демографските проекции, кои на планирањето му даваат нова димензија, покажуваат или треба да покажат, како во иднина ќе се формира населението, неговиот работен контингент (работна сила) и домаќинствата и како треба да

придонесат кон сестрано согледување на идната состојба на населението како произведен дел, потрошувач и управувач - креатор.

Тргувајќи од определбата дека популациската политика преку систем на мерки и активности треба да влијае врз природниот прираст, се оценува дека за обезбедување на плански развој и излез од состојбата на неразвиеност се наметнува водењето активна популациска политика во согласност со можностите на социо-економски развој на Републиката. Во овие рамки треба да се води единствена популациска политика со диференциран пристап и мерки по одделни подрачја, со цел да се постигне оптимализација во користењето на просторот и ресурсите, хуманизација на условите за семејниот и општествениот живот на населението, намалување на миграциите, како и создавање на услови за порамномерен регионален развој на Републиката.

Како демографска рамка, населението е значајна категорија која треба да се има во предвид при апроксимацијата на потенцијалните работни ресурси и потенцијалните потрошувачи и корисници на сите видови услуги.

Урбанизација и мрежа на населби

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Северна Македонија. Под поимот урбанизација се подразбира во прв ред развој на градовите изразен со порастот на нивното население, социјалните и политички функции и во изградбата и уредување на нивните просторно физички структури. Во поширока смисла урбанизацијата го опфаќа и развојот на руралните населби и простори кој е резултат на промените кои водат кон намалување на разликите помеѓу градот и селото.

Ваквите и слични иницијативи на соодветен начин се вградени во основните цели на урбанизацијата и развој и уредување на населбите, дефинирани во Просторниот план на Р. Македонија.

Една од целите согласно ППРМ која треба да се земе во предвид при изработка на површински соларни и фотоволтаични електрани, предвидува:

- Планско уредување и екипирање на населбите со **елементи на комунална инфраструктура.**

Од аспект на урбанизацијата при поставувањето на вакви објекти во просторот треба да се обрне внимание на изборот на локации од аспект на заштита на продуктивното земјиште, како и нивно вклопување во постојниот урбан модел на просторот и пејзажното обликување на окржувањето.

Иницијативата за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

Основните цели на Просторниот план во областа на домувањето се во функција на оптимална проекција на станбениот простор, а се однесуваат на: обезбедување стан за секое домаќинство, подобрување на станбениот стандард, изградба на адекватна инфраструктура во функција на поквалитетен стандард на домување, асеизмичност во градбата, замена на субстандардниот станбен фонд и изнаоѓање модуси и дефинирање на критериуми за надминување на појавата на бесправна изградба.

Современата технологија, автоматизација и модернизација навлегува во сите пори на современиот живот, па оттаму предизвикува битни трансформации и во станот, кои квалитативно го менуваат традиционалниот тип на домување.

Порастот на животниот стандард и порастот на културата на домувањето доведуваат до постојано зголемување на површината на станот, подобрување на внатрешната организација и распоред, квантитативно и квалитативно подигнување на комуналната опременост на станот.

Во тој контекст, оваа иницијатива за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.

Јавни функции

Организацијата на јавните функции е директно поврзана со планирањето и уредувањето на населбите и зависи од типот на населбата, нејзиното место и улога во хиерархијата на населбите и соодветното ниво на централитет.

Локацијата за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, е во функција на развој на стопанските активности и е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Индустија

Развојот и просторната разместеност на индустријата претставува значаен фактор и движечка сила за поттикнување на развојот на вкупната економија и модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за поттикнување на развојот на индустриските дејности и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се очекува остварување на просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.

Во планскиот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Република Македонија за одржлив развој.

Индустријата која е водечка стопанска дејност и двигател на развојот на вкупната економија има значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на “одржлив” развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на производните капацитети засновани на принципите на еколошка заштита.

Сообраќај и врски

Комуникациската мрежа на Република Северна Македонија, сочинета од повеќе комуникациски потсистеми, е етаблирана преку системот за сообраќај и врски врз чија основа, помеѓу другото, се темели и организацијата на просторот на државата. Комуникациските системи во Републиката, кои се од особено значење за развојот на стопанските активности, се очекува да се подобруваат, унапредуваат и да се развиваат во две насоки на развој на комуникациите:

- екстерното поврзување на државата (стратешки коридори);
- интерното поврзување во државата (регионални и локални потреби).

Основа за *екстерното поврзување* на државата се дефинираните комуникациски коридори согласно меѓународните конвенции и препораки, што воедно се и основа за ориентација кон европските и балканските определби за економски и технолошки комуникации, што е од особено значење за извозот.

Основата за *интерното поврзување* во државата односно планирање и развој на патната мрежа на Државата се базира на категоризација на патиштата, на стратешки дефинирани меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со “Е” ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој.

Мрежата на патишта “Е” ознака што ги дефинира меѓународните коридори за патен сообраќај низ Републиката се: E-65, E-75, E-850, E-871.

Според Просторниот план на Република Македонија, автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- М-5 - (БГ-Делчево- Кочани- Штип- Велес- Прилеп- Битола- Ресен-Охрид-Требеништа-М-4-крак Битола-Меџитлија-ГР);

Врз основа на „Одлуката за категоризација на државните патишта“ овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- АЗ (М-5) - (Крстосница Требениште - врска со А-2 - крстосница Подмоље - Охрид - Косел - Ресен - Битола - Прилеп - Велес - Штип-Кочани - Делчево - граница со Бугарија - граничен премин Рамна Нива), делница Битола-крстосница Кукуречани-граница со Грција-граничен премин Меџитлија-делница Косел-врска со А-3-Охрид-граница со Албанија-граничен премин Љубаниште;

Во идната патна мрежа на Републиката, основните патни коридори ќе ги следат веќе традиционалните правци во насока север-југ (коридор 10), односно исток-запад (коридор 8), што се вкрстосуваат во просторот помеѓу градовите: Скопје, Куманово и Велес. На тој начин дел од магистралните патишта во Републиката ќе формираат три основни патни коридори, што треба да се изградат со технички и експлоатациони карактеристики компатибилни со системот на европските автопатишта (ТЕМ):

- север-југ: М-1 (Србија - Куманово - Велес - Гевгелија - Грција),
- исток-запад: М-2 и М-4 (Бугарија-Крива Паланка-Куманово-Скопје-Тетово-Струга-Албанија и крак Скопје - Србија),
- исток-запад: М-5 (Бугарија - Делчево - Кочани - Штип - Велес -Прилеп - Битола - Ресен - Охрид- Требеништа - М4 (крак Битола -граница со Грција).

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат регионалните патишта, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Републиката.

Релевантен регионален патен правец за предметната локација, според Просторниот план на Република Македонија, влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака:

- Р1306- (Прилеп-врска со Р1303 –Кривогаштани-Крушево-Сладуево-врска со Р1305).

Динамиката за реализација на мрежата, што ќе овозможи целосно опслужување на Републиката, ќе биде во функција на сообраќајните потреби (очекуваниот обем на сообраќајот), потребите за интеграција во европскиот патен систем, како и економската моќ на државата, а трасите на меѓународните и магистралните патишта, задолжително ќе поминуваат надвор од населените места и се предлага да се решаваат со денивелирано вкрстосување со останатата патна мрежа.

При изработка на планската документација од аспект на безбедноста во Патниот сообраќај, да се почитуваат Законот за јавни патишта, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.

Железнички сообраќај: Концепцијата за развој на железничкиот систем се базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина,

како и поврзување на железничката мрежа на Републиката со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Железничката мрежа на Републиката, во планскиот период, треба да ја сочинуваат: магистрални железнички линии од меѓународен карактер, регионални линии и локални линии.

Магистрални железнички линии од меѓународен карактер:

- СР- Табановце-Скопје-Гевгелија-ГР ..... 213,5 km
- СР - Блаце-Скопје..... 31,7 km
- СР -Кременица-Битола-Велес ..... 145,6 km
- БГ -Крива Паланка-Куманово..... 84,7 km
- АЛ-Струга-Кичево-Скопје.....143,0 km

Покрај постојните врски Табановце и Блаце на север, односно Гевгелија и Кременица на југ, ќе се изврши и соодветно поврзување на исток кон Република Бугарија, односно на запад кон Република Албанија, со што ќе се овозможи целосно интегрирање на македонскиот железнички систем со соодветните системи на соседните држави.

Во планскиот период меѓудругото, се очекува развој на интегралниот транспорт, односно техничко-технолошкото доопремување на Македонските железници за извршување на задачите и за вклучување во меѓународниот сообраќај, што е во согласност со стратегијата на развојот на железничкиот сообраќај и со реалните можности на Државата.

Воздушен сообраќај: Воздушните патишта во Државата се интегрален дел од европската мрежа на воздушни коридори со ширина од 10 наутички милји во кои контролирано се одвиваат прелетите над територијата на државата.

Примарната аеродромска мрежа во Државата треба да ја сочинуваат вкупно 4 аеродроми за јавен воздушен сообраќај, и тоа во Скопје, Охрид, Струмица и Битола. Аеродромот во Скопје е оспособен за прием и опрема на интерконтинентални авиони, аеродромот во Охрид е реконструиран во повисока-II категорија, а новите аеродроми што се предвидуваат во Струмица и Битола се предвидени да бидат со доминантна намена за карго транспорт на стоки.

Секундарната аеродромска мрежа се предлага да ја сочинуваат сегашните 5 реконструирани и технички доопремни спортски аеродроми и вкупно 15 аеродроми за стопанска авијација, од кои 7 нови. Покрај тоа треба да се уредат и околу 20 терени за дополнителен развој на воздухопловниот спорт и туризам во согласност со меѓународните прописи за ваков вид на аеродроми.

Предметната локација се наоѓа во заштитната зона на спортски аеродром Прилеп кој спаѓа во секундарната аеродромска мрежа.

При изработка на планската документација од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај да се почитуваат важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.

Радиокомуникациска мрежа и антенски системи

Радиокомуникациска мрежа е јавна електронска комуникациска мрежа со која се обезбедува емитување, пренос или прием на знаци, сигнали, текст, слики и звуци или други содржини од каква било природа преку радиобранови. Основни

елементи на примопредавателниот систем се: антените, антенските столбови, водови, засилувачи и друго.

Јавните електронски комуникациски мрежи треба да се планираат, поставуваат, градат, употребуваат и слично под услови утврдени со Законот за електронските комуникации, прописите донесени врз основа на него, прописите за просторно и урбанистичко планирање и градење, прописите за заштита на животната средина, нормативите, прописите и техничките спецификации содржани во препораките на Европската Унија.

Изложеноста на јавноста на нејонизирачко електромагнетно зрачење со пуштањето во работа на антенски систем не треба да ги надминува вредностите пропишани со Упатството за гранични вредности при изложеност на нејонизирачко зрачење издадено од Меѓународна комисија за заштита од нејонизирачко зрачење (ICNIRP – International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection). Агенцијата за електронски комуникации врши контрола со мерење на нејонизирачкото електромагнетно зрачење, со цел да ја утврди усогласеноста на антенските системи со граничните вредности.

Оператори на мобилната телефонија во РСМакедонија се М-Телеком, А1 Македонија, Телекабел и Лајкамобајл. Тие во своите секојдневни развојни активности вршат:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
  - региони, општини, населени места,
  - подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.),
  - сообраќајна и транспортна инфраструктура.
- Подготовка на проекти за развој на мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот.
- Усогласување на развојните планови со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Целиот овој регион, покриен е со сигнал на мобилна телефонија на мобилните оператори.

Кабелска електронска комуникациска мрежа -се користи за дистрибуција на јавни електронски комуникациски услуги до крајниот корисник. Пристапниот дел на мрежата е изграден од кабли (од бакарни парици, коаксијални, хибридни коаксијално-оптички и/или оптички) и придружни дистрибутивни и изводни точки: канали, цевки, кабелски окна/шахти, надворешни ормари и др.

Јавната кабелска електронска комуникациска мрежа и придружните средства треба да се планираат, проектираат, поставуваат и градат на начин кој нема да ја попречува работата на другите електронски комуникациски мрежи и придружни средства, како ни обезбедувањето на другите електронски комуникациски услуги.

Изградбата на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства треба да се обезбеди:

- заштита на човековото здравје и безбедност,
- заштита на работната и животната средина,
- заштита на просторот од непотребни интервенции,

- заштита на инфраструктурата на изградените јавни електронски комуникациски мрежи,
- унапредување на развојот и поттикнување на инвестиции во јавните електронски комуникациски мрежи со воведување на нови технологии и услуги, а особено со воведување на следни генерации на јавни електронски комуникациски мрежи.

АД “Македонски Телекомуникации” и останатите оператори за своите корисници обезбедуваат широк опсег на услуги како што се: говорни услуги (вклучувајќи услуги со додадена вредност), услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни комуникациони услуги, јавни говорници и др. Комуникациските услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената електронска комуникациска мрежа со примена на најсовремени технологии.

Телефонските корисници во ова подрачје во електронско комуникацискиот сообраќај приклучени се преку телефонската централа во Прилеп.

Операторите на јавна кабелска електронска комуникациска мрежа треба да обезбедат можност за широкопојасен пристап до услуги (broadband) со големи брзини на: 100% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 30 Mbps и најмалку 50% од домаќинствата покриени со мрежата на операторот со можност за пристап до јавната комуникациска мрежа со брзина на пренос од 100 Mbps.

За новопредвидените градби, изградената електронска комуникациска инфраструктура за пренос со големи брзини треба да им овозможи на сите корисници слободен избор на оператор, а на сите оператори пристап до градбите под еднакви и недискриминаторски услови.

Заштита на животната средина

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од “пасивниот” пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на одржливиот развој. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, потребно е да се почитуваат

одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

Имајќи во предвид дека енергијата на сончевото зрачење претставува најобилен, неисцрпен, бесплатен и обновлив извор на енергија, кој не ја загадува околината, при разработка на влијанијата од површинските соларни и фотоволтаични електрани врз животната средина констатирано е дека истите не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво и не создаваат бучава. Досегашните научни истражувања посочуваат дека единствено негативно влијание по човековата околина е потребата од зголемена површина на земјиште за нивно инсталирање. При реализација на предвидените активности за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани треба да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води.

Доколку при поставувањето на површинските соларни и фотоволтаични електрани се создаде отпад, создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При **управување со отпадот** по претходно извршената **селекција**, отпадот треба да биде преработен по пат на **рециклирање**, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија. Создадениот отпад треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија. Потребно е да се потенцира дека создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природното наследство

Од областа на **заштита на природата** (*природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност*), документацијата за предметниот простор треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштитата.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на

деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;

- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

Согласно Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија“ број 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16, 113/18 и 151/21) и Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ број 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот и истите треба строго да се почитуваат.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Предметниот простор се наоѓа на територијата на подрачјето “Пелагонија”, коешто согласно Предлог-Репрезентативната мрежа на заштитени подрачја, изработена во рамките на проектната активност *Ref. RFP 79/2009 “Развој на репрезентативна мрежа на заштитени подрачја“* од Проектот 00058373-PIMS 3728 „Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Република Македонија“, технички и финансиски поддржана од Програмата за развој на Обединетите нации – UNDP и Глобалниот Еколошки Фонд – GEF е предложено за заштита од како подрачје значајно за зачувување/управување со одредени видови флора и фауна или заштита на пределските карактеристики. За овие подрачја не се предлага нивно прогласување во некоја од шесте категории на заштита, туку соодветни мерки за заштита на видовите.

Просторот на предметната документација се наоѓа во подрачје “Пелагонија” кое е предложено за заштита како Емералд Подрачје.

Доколку при изработка на документацијата за предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрошено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за

прогласување на природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;

- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културно наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на нашата држава, оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија на економски, општествен и просторен развој, односно стратегија за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви Експертен елаборат за заштита на недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижното културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно постоечката законска регулатива, видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменични целини и културни предели.

На подрачјето на катастарската општина Варош, кое е предмет на анализа има регистрирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

1. Споменички комплекс "Варош", Варош, среден век,
2. Тврдина Маркови Кули, Варош, среден век,
3. Црква Св. Атанасие, Варош, 14 век,
4. Црква Св. Богородица Пречиста, Варош, 15 век,
5. Црква Св. Димитрирај, Варош, 12 век,
6. Црква Св. Никола, Варош, 12 век,

7. Црква Св. Петар и Павле, Варош, 14 век.

На подрачјето на катастарската општина, кое е предмет на анализа евидентирани се следните недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

1. Археолошки локалитет “Бакалница”, Варош, доцноримски период,
2. Археолошки локалитет “Бревчиња”, Варош, римски период,
3. Археолошки локалитет “Гробишта”, Варош, среден век,
4. Археолошки локалитет “Заград”, Варош, железно време,
5. Археолошки локалитет “Јужна падина на Маркови Кули”, Варош, бронзено и железно време,
6. Археолошки локалитет “Кабања”, Варош, римски период,
7. Археолошки локалитет “Падарница” (Калдрма, Ташачница), Варош, железен, хеленистичко – римски период и среден век,
8. Археолошки локалитет “Мечкина Дупка”, Варош, хеленистички период,
9. Археолошки локалитет “Песиобарци”, Варош, римски период,
10. Археолошки локалитет “Под Кули”, Варош, хеленистички период и ран среден век,
11. Археолошки локалитет “Радин Дол”, Варош, неолит,
12. Археолошки локалитет “Резервоар”, Варош, доцноримски период,
13. Археолошки локалитет “Сивастец”, Варош, среден век,
14. Археолошки локалитет “Слон”, Варош, бронзено време,
15. Археолошки локалитет “Светец”, Варош, рано бронзено време.

Во Археолошката карта на Република Македонија¹, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина, евидентирани се следните локалитети:

КО Варош - Бревчина, населба од римското време југозападно од селото покрај патот за селото Шилево. Заград, некропола од железното време северозападно од Варош. Кабања, наслеба од римското време во подножјето на Маркови Кули недалеку од каменот наречен Кабања. Калдрма, некропола од железното и хеленистичкото време североисточно од Институтот за тутун од патот Варош – Горно Село. Мечкина Дупка, некропола од хеленистичкото време во подножјето на западната падина на Маркови Кули. Падарница, некропола од римското време Меѓу гробиштата и патот Прилеп – Кичево. Под Кули, некропола од хеленистичкото време пред влезот во Варош од десната страна на патот Прилеп – Брод. Попадин Дол, некропола од железното време северно од Институтот за тутун. Сивастоец, средновековна некропола во непосредна близина на наследбата до последните куќи во источниот дел. Слон, наслеба од бронзеното време во подножјето на Марткови Кули. Ташачица, населба и некропола од доцноаничкото време и средновековна наслеба западно од Маркови Кули. Според Просторниот план на Р.Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

---

¹ МАНУ Скопје, 1996г.

Според Просторниот план на Р.Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на документацијата од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдените *локалитети со културно наследство* и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Туризам и организација на туристички простори

Туризмот и угостителството со својата основна функција-прифаќање, сместување и истовремено задоволување на голем број разновидни барања и желби на туристите, влијае врз вкупната економија и развојот на одредена средина, а исто така има изразено влијание и врз просторот во кој ја извршува својата дејност. Туризмот со своето мултиплицирано влијание во процесот на стопанисување, посредно и непосредно, ги вклучува и другите гранки и дејности во вкупната понуда на туристичкиот пазар. Ова пред сè, се однесува на угостителството, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, здравството и на разни други видови услуги. Исто така, преку туризмот се нудат и се продаваат нематеријални вредности, како што се: разни информации, обичаи, фолклор, забава, спортско-рекреативни активности и слично.

Врз основа на комплексно согледаните природни и создадени услови и ресурси по обем, квалитет, распространетост или уникатност, функционалност, атрактивност и степен на активираноста, на територијата на РС Македонија како посебни целини може да се издвојат следните видови на туристички потенцијали: водените површини, планините, бањите, целините и добрата со природно и културно наследство, транзитните туристички правци, градските населби, ловните подрачја и селата.

Согласно со основните долгорочни цели, концептот и критериумите за развој и организација на туристичката понуда, во Државата се дефинирани вкупно 10 туристички региони со 54 туристички зони.

Предметната локација припаѓа на Пелагониски туристички регион со 9 туристички зони и 25 туристички локалитети.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

Согласно Просторниот план на Република Македонија, предметната локација за површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства. Тоа се простори кои во случај на војна би се нашле во зафатот на стратегиските насоки на нападот на агресорот. Истовремено тоа се насоки кои се совпаѓаат со природните комуникациски коридори во кои се сконцентрирани најразвиените физички структури и се со најгуста населеност. Оттука во случај на војна во овие простори може да се очекува висок степен на повредливост на физичките структури, луѓето и материјалните добра.

Согласно Законот за заштита и спасување („Службен весник на Република Македонија" број 93/12 - пречистен текст, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16, 83/18 и 215/21), задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување кои опфаќаат урбанистичко-технички и хуманитарни мерки, а се применуваат во процесот на планирање и уредување на просторот и проектирање и изградба на објектите, на начин кој го уредува Владата со подзаконски акт.

Сеизмичките појави - земјотресите се доминантни природни непогоди во Државата, кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата. Присутни се низ вековите, на десет сеизмички жаришта во земјата или во нејзината поблиска и поширока околина. Земјотресите со умерени магнитуди ($M < 6,0$) можат да предизвикаат сериозни разурнувања, бидејќи традиционално градените објекти, особено во руралните средини, не можат да ги издржат овие земјотреси без значителни оштетувања. Историските податоци покажуваат дека силните земјотреси генерирани на територијата на државата се проследени и со појава на колатерални хазарди (ликвификација, одрони, свлечишта, пукнатини, раседници, померувања), со доминантни одрони и свлечишта, што уште повеќе ги зголемува негативните последици на земјотресите.

Во досегашниот просторен развој на Републиката, природните богатства, географските, морфолошките и другите погодности имале доминантно влијание врз изградбата и уредувањето на нејзината територија, без оглед на присутните сеизмички ризици. Тоа создава конфликтна ситуација во која најголемите градови, најголем број на населението, индустриските капацитети и најзначајните комуникации, како што се коридорите север - југ и исток - запад, се лоцирани во зоните со најголема сеизмичност (интензитет од VII – X степени на МКС -64).

Локацијата за која се наменети условите за планирање на просторот се наоѓа во зона со VII степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

Намалување на сеизмичкиот ризик може да се изврши со задолжителна примена на нормативно - правна регулатива, со која се уредени постапките,

условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Во инвестиционите проекти треба да се разработат мерките за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природни катастрофи.

Неопходно е перманентно ажурирање на плановите за заштита од елементарни непогоди, кои согласно законските обврски постојат за целата територија на државата, поради присутниот сеизмички hazard, како и изложеноста на други природни катастрофи. Со реализација на наведените приоритети се создаваат реални услови за успешна инженерска превенција и намалување на сеизмичкиот ризик на територијата на целата Држава, односно за ефикасен менаџмент на ефектите и вонредните состојби предизвикани од силните сеизмички сили.

За успешно функционирање на заштитата од природни и елементарни катастрофи во процесот на урбанистичко планирање потребно е да се преземат соодветни мерки за заштита од пожари, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случај на пожари.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, предметната локација во случај на пожар ќе ја опслужуваат противпожарни единици од градот Прилеп.

Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурацијата на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита во урбанистички планови се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари, кои се однесуваат на:

- изворите за снабдување со вода, капацитетите на водоводната мрежа и водоводните објекти кои обезбедуваат доволно количество вода за гаснење на пожари;
- оддалеченоста меѓу зоните предвидени за станбени и јавни објекти и зоните предвидени за индустриски објекти и објекти за специјална намена за сместување лесно запаливи течности, гасови и експлозивни материји;
- широчината, носивоста и проточноста на патиштата со кои ќе се овозможи пристап на противпожарни возила до секој објект и нивно маневрирање за време на гаснење на пожарите.

Заштитата од пожари опфаќа мерки и дејности од нормативен, оперативен, организационен, технички, образовно-воспитен и пропаганден карактер, кои се уредени со Законот за заштита и спасување, како и Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари.

При појава на природни стихии, како што се **поплавите**, секое организирано општество превзема активни и пасивни мерки за организирана одбрана.

Појавата на **поплави** првенствено е поврзана со природните езера и хидрографската мрежа, но најчестиот вид на поплави и најголемата опасност од

нив, сепак, доаѓа од поројните водотеци. Согласно со ова за донесување на брзи, исправни и ефикасни одлуки неопходно е да се располага со:

- однапред разработен план;
- сигурни информации за состојбата во загрозеното подрачје;
- сигурни прогностички информации за очекуваните сосотојби.

Од метеоролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди се манифестираат појавата на **град, луѓени ветрови и магли**.

Едно од можните и неопходно потребни превентивни мерки за заштита од **техничко - технолошки катастрофи** е планирањето, кое преку осознавање и анализа на состојбите и опасностите од можните инциденти, во одржувањето на инсталациите и опремата, треба да создаде прифатлив однос кон животната средина.

Потребна е доследна примена на основните методолошки постапки за планирање и уредување на просторот:

- оценка на состојбите на природните компоненти на животната средина и степенот на загрозеност од појава на технички катастрофи;
- оценка на оптовареноста на просторот со технолошки системи со одредено ниво на ризик;
- анализа на меѓусебната зависност на природните услови и постојните технолошки системи;
- дефинирање на нивото на постојниот ризик при редовна секојдневна работа на технолошките системи и при појавата на инцидентни случаи;
- процена на загрозеноста на луѓето и материјалните добра;
- утврдување на критериумите за избор на оптимална варијанта на заштита врз основа на проценетиот степен на загрозеност.

Со примена на оваа методолошка постапка може да се очекува остварување на следните основни цели за заштита од техничко-технолошки катастрофи:

- максимално усогласување и користење на просторот од аспект на заштита во рамките на просторните можности;
- вградување на мерките на кои се заснова организацијата на заштита и спасување на човечките животи и материјалните добра од техничко-технолошки катастрофи во определувањето на намената на просторот;
- интегрирање на елементите на загрозеноста на прашањата врзани со заштитата на животната средина.

Заради постигнување на целосна заштита на луѓето, материјалните добра и потесната и пошироката животна средина постојат три нивоа на преземање на сигурносни, превентивни мерки:

Прво ниво: ги вклучува сите мерки кои се преземаат во одржувањето на опремата и инсталациите, заради сигурно користење на опасни материјали во технолошките процеси и одбегнување на технолошки катастрофи.

Второ ниво: се однесува на сите мерки кои треба да обезбедат ограничување на емисијата како последица од пожар, експлозија или ослободување на хемикалии, што може да се случи во околности на поголеми индустриски акциденти.

Трето ниво: вклучува мерки кои се преземаат за заштита на животната средина во смисла на ограничување на ефектите од емисија на опасни материи, или последици од пожар и експлозии.

При изработката на плановите од пониско ниво треба да се има предвид следното:

- Потребата од оформување на системот на евиденција и анализа на технолошките акциденти, компатибилен на системот МАРС на Европската унија, како база за евиденција на опасни материјали, присутни во технолошките постројки и можни причини на катастрофи.
- Потребата од предвидување на превентивни мерки од страна на стопанските субјекти за спречување на технолошки катастрофи, базирани врз анализата на однесувањето на исти или слични постројки.
- Изработка на соодветни планови и програми за заштита на населението и едукација и тренинг на персоналот во случај на евентуална техничка катастрофа.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

Во процесот за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето (Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина-СОВЖС), покрај проценката на влијанијата се предвидуваат и мерки кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи. Преку навремено спроведување на постапката за СОВЖС се обезбедува идентификување на потенцијалните позитивни и негативни влијанија од реализацијата на планскиот документ врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

СОВЖС се подготвува во согласност со националната легислатива и одредбите од друга релевантна меѓународна легислатива, која е инкорпорирана во националната, во форма на законски и подзаконски акти и Конвенции, кои се ратификувани од страна на РСМ со посебни закони.

Целта на СОВЖС постапката е да се процени дали планскиот документ е во согласност со поставените цели за животна средина на национално и меѓународно ниво. Целите на стратегиската оцена на влијанието врз животната средина се прикажани преку статусот на: населението, социо-економски развој, човековото здравје, воздухот, климатските промени, водата, почвата, природното и културното наследство и материјалните добра.

Најдобро е процесот на стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ да се одвива паралелно со развојот на планскиот документ, со цел навремено да се земат во предвид целите на животната средина при дефинирање на целите на самиот плански документ.

Постапката за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина се спроведува во неколку фази, од кои првата е ***Утврдување на потреба од***

спроведување на СОВЖС (дали планскиот документ ќе има значителни влијанија врз животната средина) согласно со Уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето. Оваа фаза претставува изготвување на Одлуката за спроведување или неспроведување на СОВЖС. Органот кој го подготвува планскиот документ е должен да донесе Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратесиска оцена во која се образложени причините за спроведувањето, односно не спроведувањето согласно со критериумите врз основа на кои се определува дали еден плански документ би можел да има значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат со поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија:

- Просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп во рамките на планскиот опфат, се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот. Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.
- Со поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани, ќе има и негативни влијанија врз животната средина, посебно во фазата на поставување на планираните содржини. Влијанијата што ќе се јават во фаза на поставување (емисии на штетни материи во воздухот, можни штетни влијанија врз почвата (директни и индиректни), емисии на бучава, отпад и влијанија врз флората и фауната), ќе бидат локални и со ограничен временски рок. Влијанијата кои ќе се јават во фазата на експлоатација се проценуваат како малку значајни, имајќи го во предвид фактот дека површинските соларни и фотоволтаични електрани не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво и не создаваат бучава. Мерки за заштита од влијанија врз животната средина се наведени во секторската област: заштита на животната средина.
- Поради потребата од зголемена површина на земјиште за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандардите за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско

користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

- Предметниот опфат нема конфликт со планираните енергетски водови, радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.
- Во експлоатациониот период не се очекува значајни влијанија врз животот и здравјето на луѓето, затоа што видот и природата на планираните содржини со намена површински соларни и фотоволтаични електрани не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и животот и здравјето на луѓето.
- На просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство. Доколку при изработка на документацијата или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрошено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно со законската регулатива.
- Во делот за заштита на културното наследство, културното наследство е наведено на ниво на катастарска општина, поради што при изработка на документацијата потребно е да се утврди дали на предметната локација има културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото и да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива.
- За предметниот простор не постои можност за појава на прекугранични влијанија, ниту во фазата на поставување, ниту во фазата на експлоатација, поради доволната оддалеченост на предвидениот опфат од границите на Државата.
- Мерки за ублажување на негативните влијанија од евентуални несреќи и хаварии се наведени во секторската област: Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи.

При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата за предметниот простор за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, задолжително да се земат во предвид претходно наведените забелешки, како и забелешките од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

Усогласување на планската документација со Просторниот план

Сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за Државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси.

Просторните планови на регионите и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- **мрежата на инфраструктура;**
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи (над IV категорија).

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

- Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
- Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
- Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Условите за планирање на просторот се наменети за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште) на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп. Планираната моќност на површинските соларни и фотоволтаични електрани е до 1MW.

Површината на планскиот опфат изнесува 1,016 ha.

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот на населбата и поставување на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот, обработени во согласност со Просторниот план на Република Македонија.

При изработка на документацијата за предметниот простор треба да се земат во предвид горенаведените забелешки и следните поединечни заклучни согледувања од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија:

Економски основи на просторниот развој

- Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.
- Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, ќе биде во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори.

Користење и заштита на земјоделско земјиште

- Согласно Просторниот план на Република Македонија просторот на Државата е поделен во 6 земјоделско стопански реони и 54 микрореони. Предметната локација припаѓа на Пелагонискиот реон кој има 10 микрореони.
- При изработка на предметната документација, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредување на нормите и стандарди за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Водостопанство и водостопанска инфраструктура

- Градот Прилеп се водоснабдува од бунарските подрачја: „Орушица Кишоица“, „Бегова Ливада“ и „Кошарка“ и од површински води – изворите: Леково, Пештерица, Пашоски Ливади и Душница. За заштита на квалитетот на водата во извориштата изработен е „Елаборат за одредување на границите на заштитните зони околу водозафатните објекти за водоснабдување на Прилеп“ каде се дефинирани границите на заштитните зони и режимот на заштита во зоните. Просторот наменет за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште) се наоѓа во границите на втората (зона на санитарно ограничување) на бунарските подрачја. При изработката на документацијата да се почитува режимот на заштита дефиниран со Елаборатот.
- Сливот на горниот тек на Црна Река е богат со вода, што го покажува и специфичното истекување (л/сек/км²), кое изнесува 11,9 л/сек/км² кај водомерниот профил „Доленци“ (кој го опфаќа изворишниот дел) и 5,2 л/сек/км² кај водомерниот профил „Расимбегов Мост“. Поставувањето на површинските соларни и фотоволтаични електрани во ВП „Пелагонија“, со кои ќе се користи сончевата енергија како обновлив ресурс за производство на електрична енергија, како и искористувањето на хидроенергетскиот потенцијал со кој располага подрачјето ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на потрошувачите во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.
- За наводнување на обработливите површини во ВП „Пелагонија“ изградени се системи за наводнување кои покриваат површина од 24743 ha, а се предвидува проширување за нови 85223 ha. При изработката на планската документација за електраните да се утврди местоположбата на постоечката и планираната инфраструктура за наводнување и да се предвидат мерки со што ќе се избегнат можните конфликти во функционирањето на објектите.

Енергетика и енергетска инфраструктура

- Локацијата наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, нема конфликт со постојните и планирани преносни и конективни водови.
- Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Урбанизација и мрежа на населби

- Иницијативата за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште), КО Варош, општина Прилеп, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено

значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Домување

- Иницијативата за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште), КО Варош, општина Прилеп, е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот.

Јавни функции

- Локацијата за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, е во функција на развој на стопанските активности и е надвор од урбаниот опфат на најблиската населба, така што нема препораки и обврски за организација на јавни функции, што значи дека се исклучени и можностите за било каков конфликт помеѓу два типа на функции.

Индустија

- Со плански и организиран начин на ширење на инфра и супраструктурата и создавањето на други погодни услови за локација на производни капацитети во просторот околу општинските центри и во поширокиот рурален простор, се обезбедуваат основи врз кои може да се остварува просторната разместеност на индустријата, преку моделот на концентрираната дисперзија.
- Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, ќе биде во функција на развој на енергетскиот сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Р Македонија за одржлив развој.

Сообраќајна инфраструктура

- Според Просторниот план на Република Македонија автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:
А3 (М-5) - (Крстосница Требениште - врска со А-2 - крстосница Подмоље - Охрид - Косел - Ресен - Битола - Прилеп - Велес - Штип-Кочани - Делчево - граница со Бугарија - граничен премин Рамна Нива), делница Битола-крстосница Кукуречани-граница со Грција-граничен премин Меџитлија-делница Косел-врска со А-3-Охрид-граница со Албанија-граничен премин Љубаниште.

- Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака: Р1306- (Прилеп-врска со Р1303 –Кривогаштани-Крушево-Сладуево-врска со Р1305).
- При изработка на планската документација од аспект на безбедноста во Патниот сообраќај, да се почитуваат Законот за јавни патишта, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.
- Предметната локација се наоѓа во заштитната зона на спортски аеродром Прилеп кој спаѓа во секундарната аеродромска мрежа.
- При изработка на планската документација од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај да се почитуваат важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област.

Радиокомуникациска и кабелска електронско комуникациска мрежа

- Локацијата за површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кој се поставени на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, нема конфликт со постојните и планирани радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.
- Преку кабелските електронски комуникациски мрежи, на крајните корисници треба да им се обезбеди сигурен пренос на јавни електронски комуникациски услуги со задоволување на одредени општи и посебни услови за квалитет, во согласност со Законот за електронските комуникации и препораките за обезбедување на одредено ниво на квалитет на пренос.

Заштита на животна средина

- Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.
- Да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.
- Да се превземат активности за намалување на бучавата и вибрациите од опремата, со цел да се избегнат негативните ефекти од бучавата и да се почитуваат пропишаните гранични вредности за дозволено ниво на бучава во животната средина.
- Создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за

екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија.

- Евентуалниот отпад што може да се формира во тек на поставувањето и експлоатациониот период треба да се депонира организирано со контролиран транспортен систем во постојната депонија.
- Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Заштита на природно наследство

- Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, на просторот за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.
- Доколку при изработка на документацијата за предметниот простор или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозувано со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Заштита на културното наследство

- Согласно податоците од Експертниот елаборат за заштита на културното наследство и Археолошката карта на Република Македонија² на подрачјето на катастарската општина Варош има регистрирани и евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети.
- При изработка на документацијата од пониско ниво да се утврди точна локација на евидентираното културно наследство и во таа смисла да се применат соодветните плански мерки за заштита на истото.
- Доколку при изведување на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива (Закон за заштита културното наследство - „Службен весник на Република Македонија“ број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18, 20/19), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

Туризам и организација на туристички простори

- Предметната локација за која што се наменети Условите за планирање, припаѓа на Пелагониски туристички регион во кој се утврдени 9 туристички зони со 25 туристички локалитети.

---

² МАНУ Скопје, 1996г.

- Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој и организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација на стопанските дејности да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.

Заштита од воени разурнувања, природни и техничко-технолошки катастрофи

- Локацијата која е наменета за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, се наоѓа во простори со висок степен на загрозеност од воени дејства Според тоа во согласност со Законот за заштита и спасување, задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.
- Задолжителна примена на мерки за заштита од пожар.
- Анализираниот простор се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до VII степени по МКС, што наметнува задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита, кај изградбата на новите објекти.

Насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина

- При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратегиска оцена за документацијата за предметниот простор за поставување на површински соларни и фотоволтаични електрани (фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште), КО Варош, Општина Прилеп, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

 МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
 АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

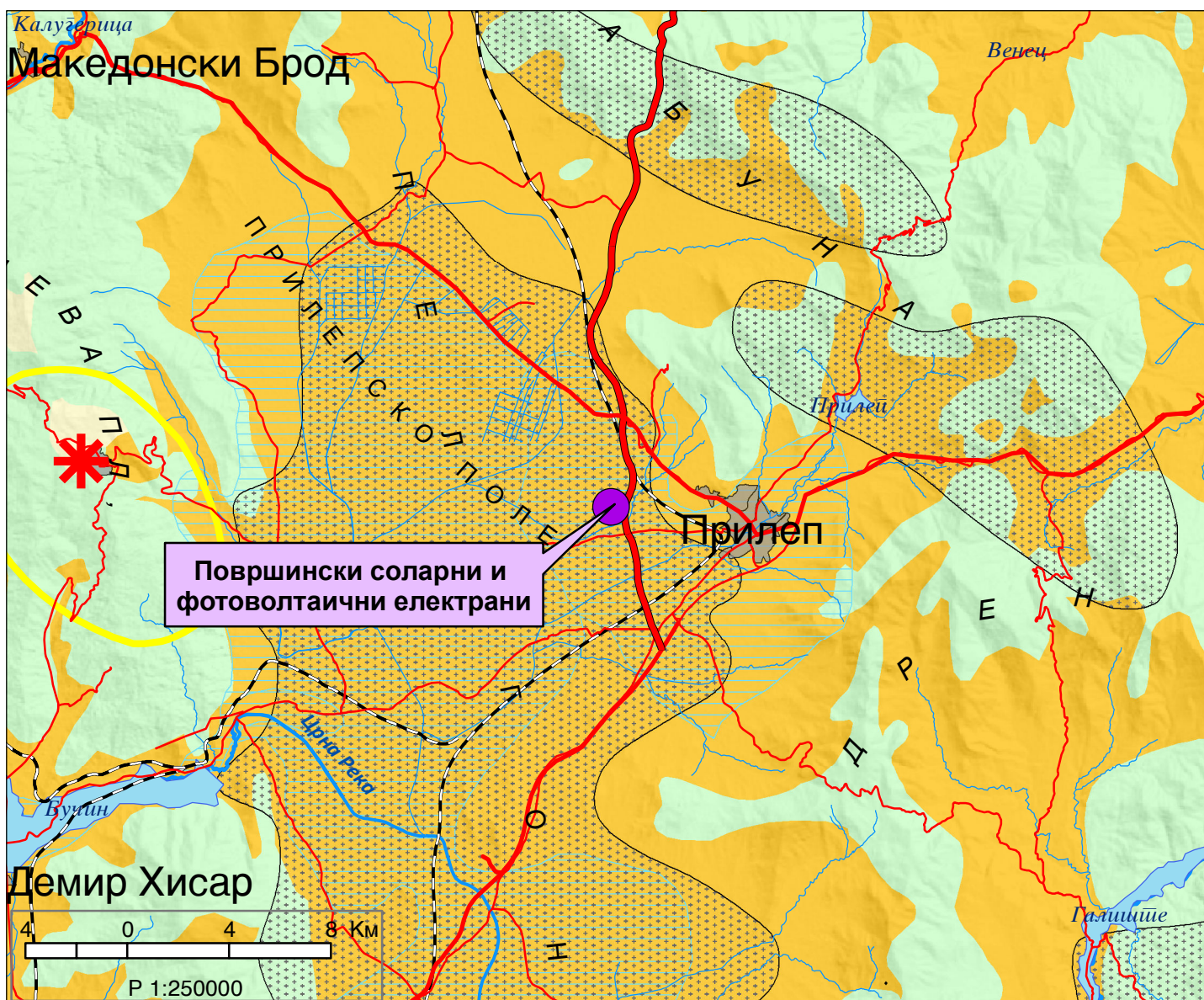
Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјштето

Карта бр. 20

Легенда:

 шуми и шумско земјиште	 зони за експлоат. на минерали	 автопат
 земјоделско земјиште	 туристички простори	 магистрален пат
 наводнувани површини	 транзитни коридори	 регионален пат
 високопланински пасишта	 туристички центри	 железничка мрежа
 акумулации		 воздухопловно пристаниште

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

 МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
 АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

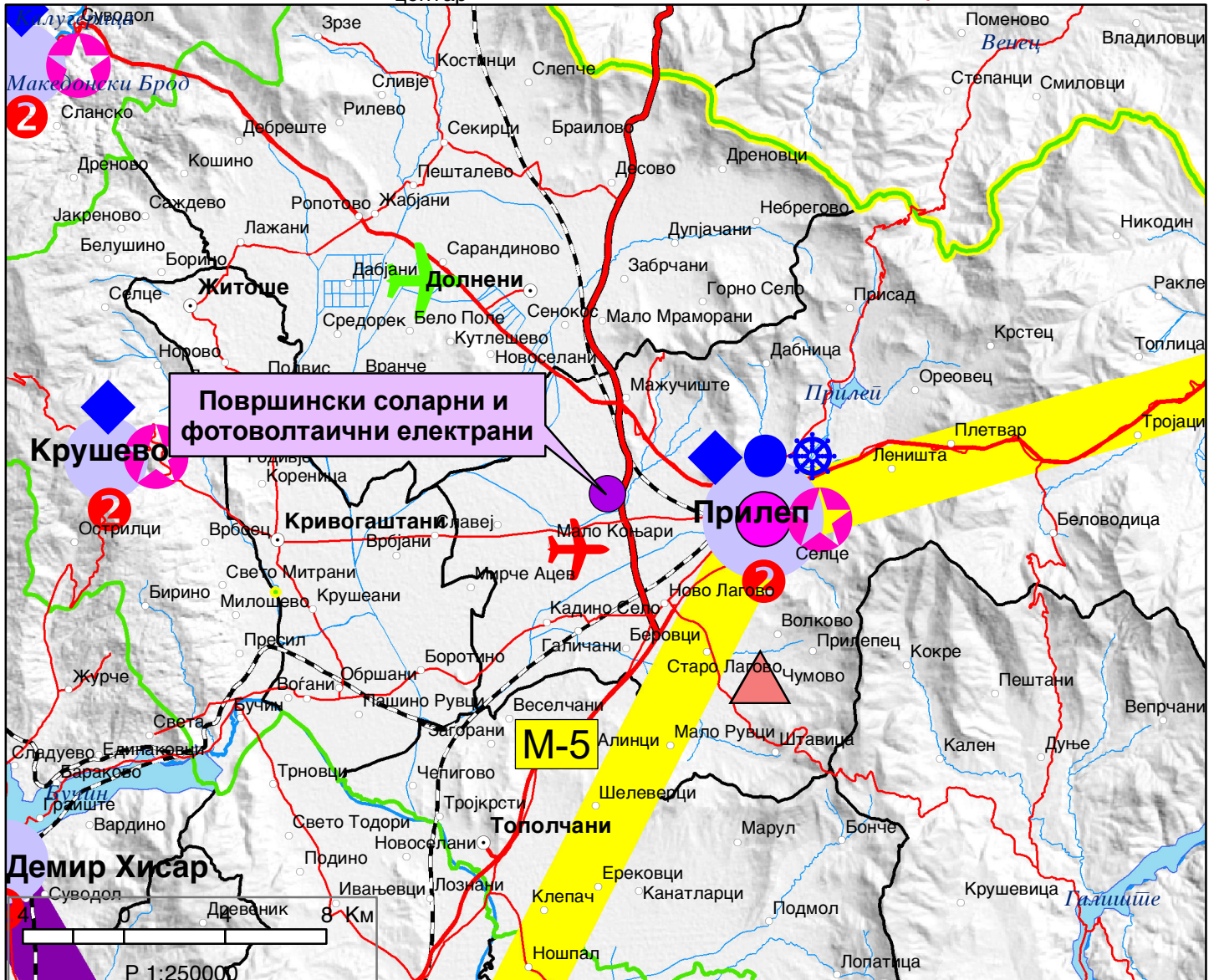
Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Легенда:	 Управа	Образование	 Високо	 Слободна економ.зона
	 Просторно-функц. единици	 Средно	 Вишо	 Автопат
	 Граници на влијанија на макрорегион. центри	Здравствена заштита	 Секундарна	 Магистрален пат
	 Центар на макрорегион	Оски на развој	 Терцијална	 Регионален пат
 Центар на микрорегион	 Општински центар	 источна	 Железничка мрежа	
 Центри на просторно-функционални единици		 север-југ	 Воздухоплов. пристан.	
		 западна	 Стопански аеродром	
			 Спортски аеродром	

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Тема:

Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

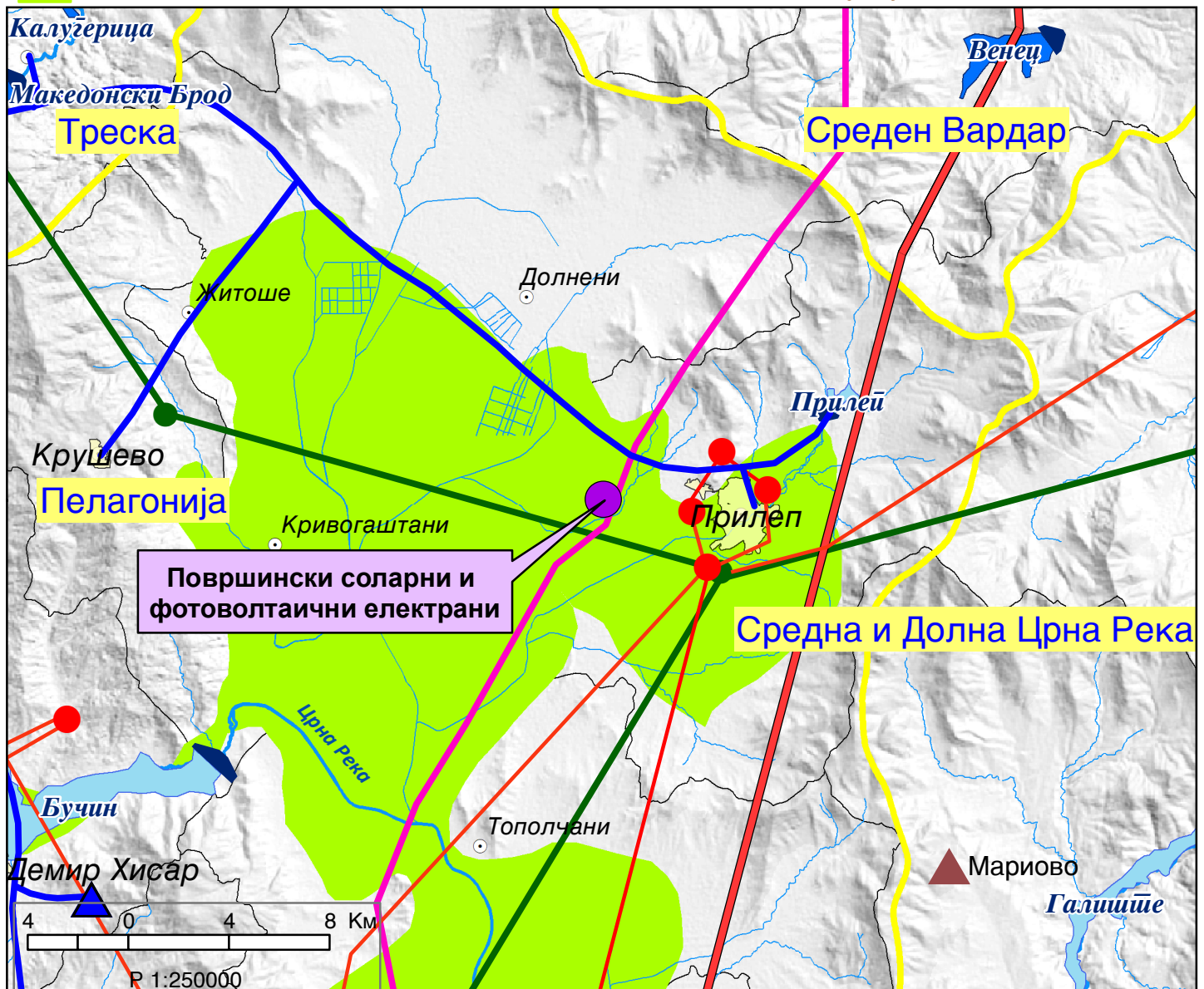
Карта бр. 23

Легенда:

- Изворишта
- Водоводен систем
- Регионален водост. систем
- Акумулации
- Акумулации по 2020г.
- Природни езера
- Наводнувани површини

- Водостопански подрачја
  - Термоелектрани
  - Хидроелектрани
- Далноводи
- 110 kV
  - 220 kV
  - 400 kV
- Трафостаници
- 110 kV
  - 220 kV
  - 400 kV

- Рафинерија
- Нафтовод
- Индустриски топлани
- Рудник на јаглен
- Брикетара
- Гасовод
- Регулациони станици
- Канализационен систем

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Тема:

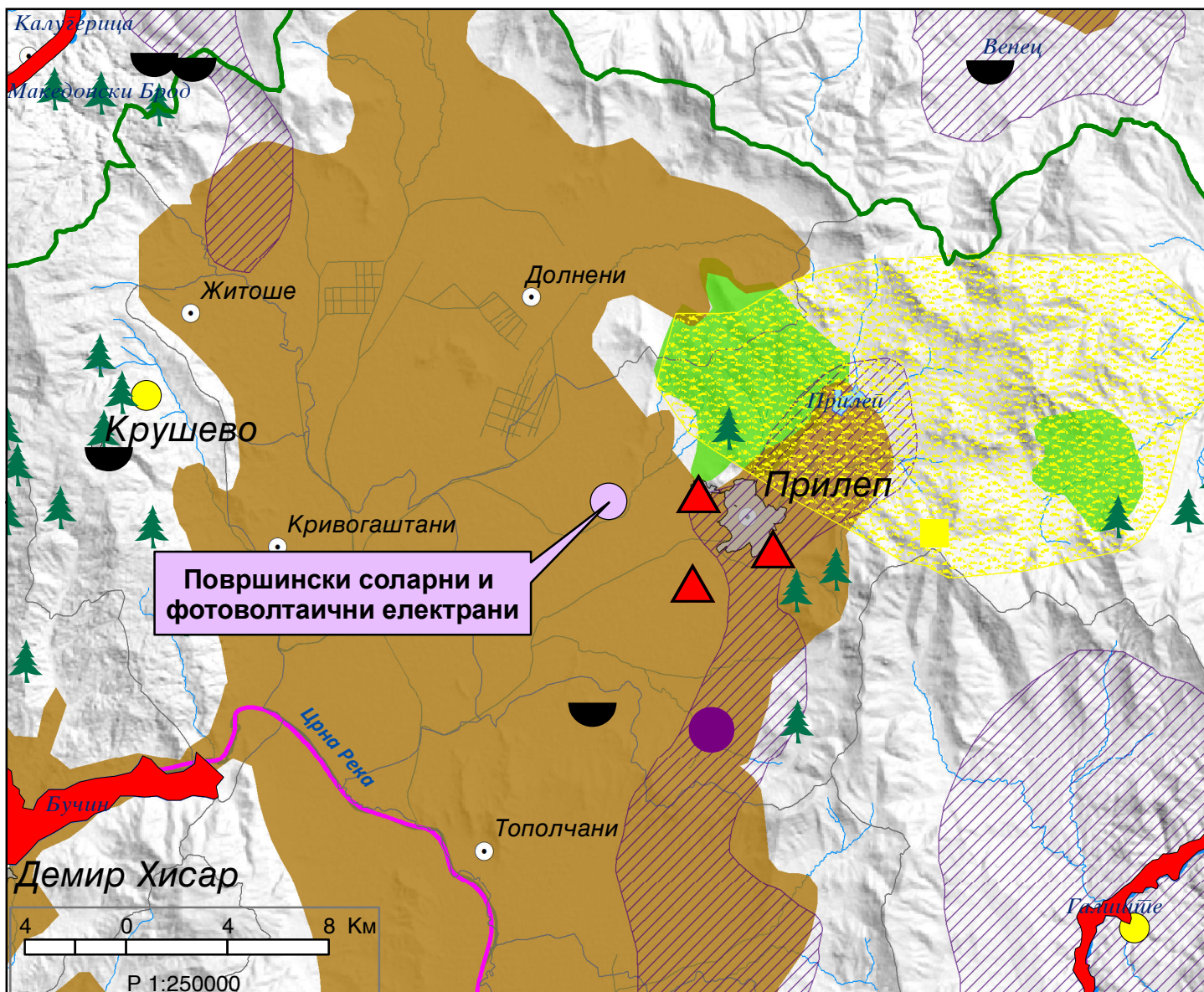
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

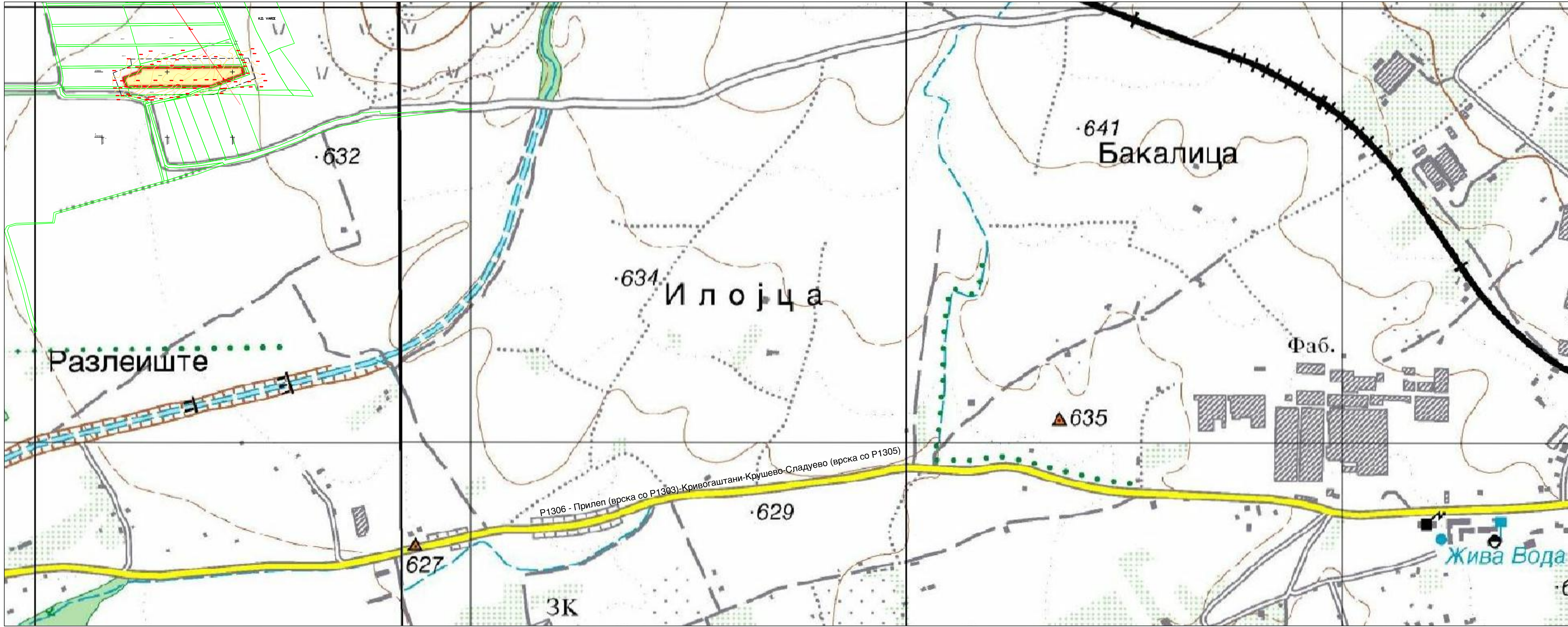
	Граници на региони за управување со животната средина		Заштита на акумулации и реки за водозафати		Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
	Заштита на простори со природни вредности		Рекултивација на деградирани простори		Споменичко подрачје
	Рекултивација на деград. простори		Заштита на земјоделско земјиште		Археолошки локалитети
	Управување со загад. на воздух и вода		Заштита на шуми		Споменички целини
	Заштита на реки со нарушен квалитет		Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии		

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
 ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА
 ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА
 ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ,
 ОПШТИНА ПРИЛЕП

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

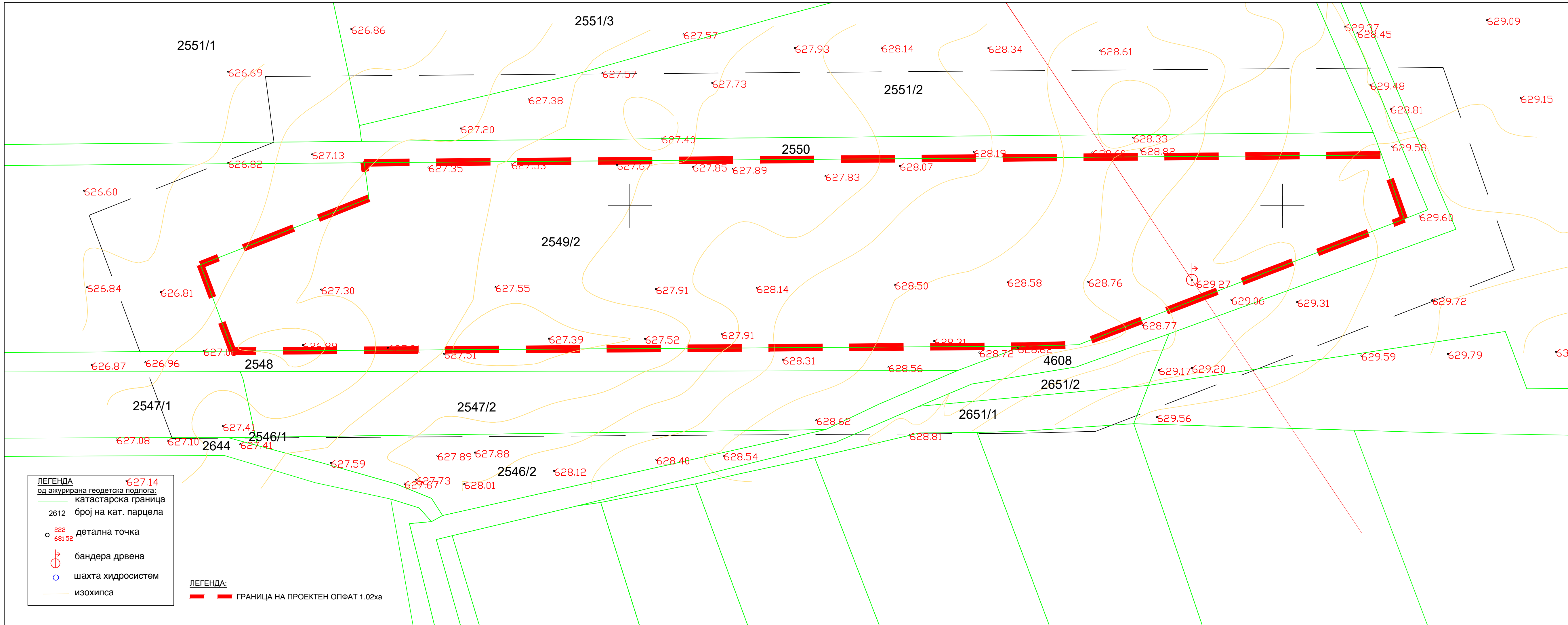

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ доел ПРИЛЕП ул. „Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com	
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР.: 0021
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.
ПЛАНСКА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП	
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	ПОШИРОКО ОКПРЖУВАЊЕ	
ПЛАНЕР	Катерина Милошевска, д.и.а. овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момирски, м.и.а. Елена Иваноска, м.и.а.
	РАЗМЕР: 1:500	ТЕХ. БР. 112/23
	ДАТА: НОЕМВРИ 2023	ПРИЛОГ БР. 2

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА
ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА
ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ,
ОПШТИНА ПРИЛЕП

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

ЛЕГЕНДА

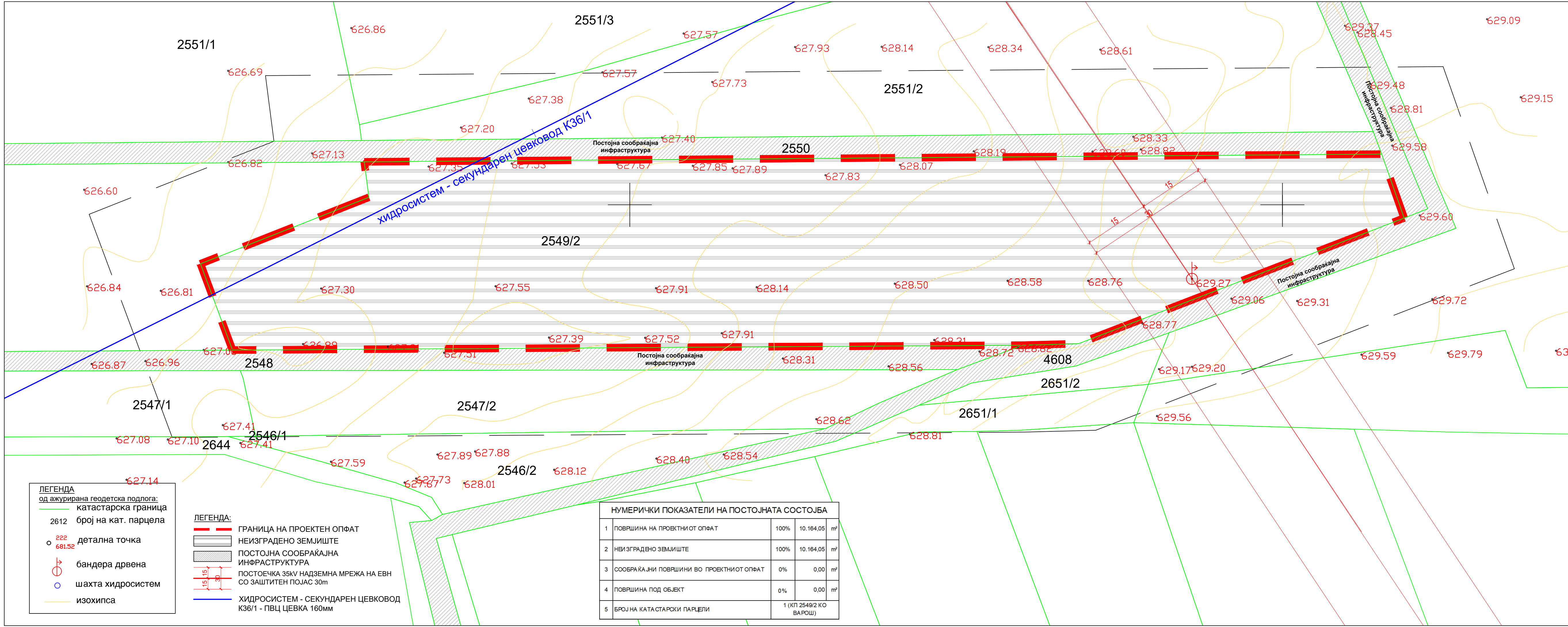
од ажурирана геодетска подлога:

- катастарска граница
- 2612 број на кат. парцела
- детална точка
- бандера дрвена
- шахта хидросистем
- изохипса

ЛЕГЕНДА:
ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ 1.02ха

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел ПРИЛЕП ул. „Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com	
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР: 0021
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.
ПЛАНСКА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП	
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА СО НАНЕСЕН ПРОЕКТЕН ОПФАТ	
ПЛАНЕР	Катерина Милошевска, д.и.а. овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момироски, м.и.а. Елена Ивановска, м.и.а.
	РАЗМЕР: 1:500	ТЕХ БР. 112/23
	ДАТА: НОЕМВРИ 2023	ПРИЛОГ БР. 3

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

ЛЕГЕНДА
 од ажурирана геодетска подлога:

- катастарска граница
- 2612 број на кат. парцела
- 222 681.52 детална точка
- бандера дрвена
- шахта хидросистем
- изохипса

ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
- НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ
- ПОСТОЈНА СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
- ПОСТОЕЧКА 35kV НАДЗЕМНА МРЕЖА НА ЕВН СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 30m
- ХИДРОСИСТЕМ - СЕКУНДАРЕН ЦЕВКОВОД К36/1 - ПВЦ ЦЕВКА 160mm

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ПОСТОЈНАТА СОСТОЈБА

1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТИОТ ОПФАТ	100%	10.164,05	m ²
2	НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ	100%	10.164,05	m ²
3	СООБРАЌАЈНИ ПОВРШНИ ВО ПРОЕКТИОТ ОПФАТ	0%	0,00	m ²
4	ПОВРШИНА ПОД ОБЈЕКТ	0%	0,00	m ²
5	БРОЈ НА КАТАСТАРСКИ ПАРЦЕЛИ	1 (КП 2549/2 КО ВАРОШ)		

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел ПРИЛЕП ул. „Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com			
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР: 0021		
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.		
ПЛАНСКА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП			
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	КАРТА НА ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД, ВКУПНАТА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА			
ПЛАНЕР	Катерина Милошевска, д.и.а. овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момировски, м.и.а. Елена Иваноска, м.и.а.	РАЗМЕР: 1:500	ТЕХ БР. 112/23
			ДАТА: НОЕМВРИ 2023	ПРИЛОГ БР. 4

УРБАНИСТИЧКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОИ ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ,
ОПШТИНА ПРИЛЕП

-ПРОЕКТНА ПРОГРАМА-
ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА
ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП

ПОДАТОЦИ ЗА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ :

Проектниот опфат се наоѓа на приближна оддалеченост од 7km западно од центарот на градот Прилеп.

Проектниот опфат е дефиниран по границите на катастарската парцела КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп.

Катастарската парцела од својата северна, источна и јужна страна граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристапни патишта од кои е можен директен пристап до КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп.

ГРАНИЦИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ:

- СЕВЕР – северната граница на проектниот опфат ја следи северната граница на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристапен пат на КП 2550, КО Варош, општина Прилеп.
- ИСТОК – источната граница на проектниот опфат ја следи источната граница на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристапен пат на КП 2559/2 и КП 4608, КО Варош, општина Прилеп.
- ЈУГ – јужната граница на проектниот опфат ја следи јужната граница на КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со некатегоризирана сообраќајна површина – пристапен пат на КП 2548 и мал дел со КП 4608 КО Варош, општина Прилеп.
- ЗАПАД – западната граница на проектниот опфат ја следи западната граница на КП КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп и граничи со П 2549/1, КО Варош, општина Прилеп.

Површината на катастарската парцела КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп, по чија граница е дефиниран проектниот опфат, изнесува 10164m².

ПРОЕКТНИ БАРАЊА ВО РАМКИ НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

Во проектниот опфат со оваа планско-проектна документација треба да се предвиди следната основна наменска употреба на земјиштето и градбите:

Група на класи на намени:

Е – Инфраструктури

Основна класа на намена:

Е1 – Сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Поединечна намена:

Изработката на овој УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, произлезе од потребата за урбанистичка документација која ќе овозможи урбанизација на предметната катастарска парцела, формирање на градежна парцела и понатамошна реализација-изградба на фотоволтаична електрана до 1MW, односно комплекс-објекти за производство на електрична енергија од обновливи извори.

Крајна цел е изградба на фотоволтаична електрана односно фото-напонски панели за производство на електрична енергија кои се градат на земјиште, со целосна инфраструктура и супраструктура како и комплементарни намени кои ја дополнуваат основната намена и се во служба исклучиво на основната намена.

ИНФРАСТРУКТУРА

За предвидената класа на намена потребно е да се предвиди квалитетна инфраструктура.

Сите водови да се водат во јасно дефинирани инфраструктурни коридори.

Постојната инфраструктура, доколку ја има во проектниот опфат, потребно е да се прилагоди соодветно со планските и проектните потреби.

За сите делови на инфраструктурните објекти и инсталациите да се употребат висококвалитетни материјали.

МЕТОДОЛОГИЈА

Изработката на планско-проектната документација е од локално општинско значење и придонесува за поголем економски развој, а ќе се изработува врз основа на:

- Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РСМ бр.32/20),
- Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21, бр. 104/22 и бр. 99/23).

ИЗРАБОТУВАЧ:

„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел – ПРИЛЕП

Digitally signed by Borka Talevski
DN: c=MK, 2.5.4.97=VA1MK-4021992106290,
o=DGTP PERKAN PROJEKT uvoz izvoz DOOEL
Prilep, ou=DGTP PERKAN PROJEKT uvoz izvoz
DOOEL Prilep-4021992106290,
givenName=Borka, sn=Talevski,
serialNumber=CRT3502881, cn=Borka Talevski
Date: 2023.05.26 14:08:58 +02'00'

ИНВЕСТИТОР:

ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ,
ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. ОПИС И ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРОЕКТНИОТ КОНЦЕПТ НА УРБАНИСТИЧКОТО РЕШЕНИЕ ВО ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА

Проектниот концепт е поставен врз основа на анализата на просторот, анализата на можностите за просторен развој, имплементација на Проектната програма со определување на градежна парцела, како и насоките од Условите за планирање на просторот коишто произлегуваат од Просторниот план на Р.М. Концептот е во директна зависност од природните фактори, конфигурацијата на теренот, можностите за просторна композиција, како и специфичната намена на просторот, технологијата на работа и посебните барања во однос на организација и намена на просторот коишто од тоа произлегуваат. Концептот е поставен врз принципите на одржливиот развој, а е условен од мерките на заштита на животната средина, заштита и спасување.

Целта на урбанистичкиот проект е да се овозможат услови за изградба на фотоволтаична електрана.

Градежната парцела од трите свои страни, на северната, на источната и на јужната страна тангира со постојна сообраќајна површина т.е. пристапен пат кој ја обиколува парцелата. Поради должината на градежната парцела на западната страна до самата западна граница на ГП, предвидена е и внатрешна сообраќајница од 3,5m со цел за подобра комуникација во смисла на одржување на инсталираната опрема, трафостаницата како и пристап за противпожарно возило.

Површината предвидена за градење, поточно за поставување на опремата на фотоволтаичната електрана и сета придружна инфраструктура и супраструктура за потребите на истата, е предвидена како утврден простор ограничен со градежни линии како рамковна површина во која на технички оправдано растојание ќе се постават фотоволтаичните панели групирани во редови и колони, согласно потребите на инвеститорот и проектното решение во понатамошна разработка на градежната парцела.

Релевантни патни правци се регионалните патишта Р1306 – Прилеп (врска со Р1303) – Кривогаштани – Крушево – Сладуево (врска со Р1305) и Р1303 Прилеп (врска со Р1101) – Македонски Брод – Кичево (врска со А4), до кои се пристапува преку локални пристапни и општински патишта и преку кои се поврзува со останатата патна мрежа на РС Македонија.

Концептот со соларна енергија е предложен поради поволните услови, со оглед на тоа дека предметниот опфат се наоѓа на неизградено земјиште, кое е сообраќајно поврзано, лесно може да се спроведат инсталации, и е погодно за спроведување на урбанизација, односно да се користи за изградба на фотоволтаична електрана и да се користи како извор на електрична енергија од обновливи извори.

Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

2. ОПИС НА НАМЕНСКАТА УПОТРЕБА НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ, ДЕЈНОСТИТЕ И АКТИВНОСТИТЕ КОИ СЕ ОДВИВААТ ВО ГРАДЕЖНАТА ПАРЦЕЛА

Проектниот опфат се разработува во една целина. Врз основа на насоките од одобрената Проектна програма, а согласно Правилникот за урбанистичко планирање.

Во проектниот опфат со оваа планско-проектна документација предвидена е следната основна наменска употреба на земјиштето и градбите:

Група на класи на намени:

Е – Инфраструктури

Основна класа на намена:

Е1 – Сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Поединечна намена:

Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани

Основната дејност во градежната парцела ќе биде производство на електрична енергија, со директно користење на енергијата на сонцето и истата се категоризира како обновлива. Фотонапонската конверзија претставува директна трансформација на светлосната

енергија во електрична, а материјалите или уредите со чија помош ќе се врши конверзијата се познати како соларни ќелии, фотоволтаици, фотоелементи.

Со оваа планско-проектна документација се утврдува простор во рамки на градежната парцела определен со градежна линија при што графички означената површина за градба е поголема од нумеричката вредност дадена во табелата и истата означува граница до каде можат да се планираат градбите во градежната парцела, условени со дадените нумерички вредности.

Во рамките на градежната парцела возможно е поставување на други супраструктурни градби во служба на фотоволтаичната електрана: контролни станици, трафостаници, помошни простории, простории за надзор и обезбедување, останати електро простории и сл.

Вкупната површина на овие градби не смее да надмине 10% од вкупно дозволената површина за градење.

Во рамките на градежната парцела дозволено е и поставување на секаков вид на комунална инфраструктура во служба на фотонапонската електроцентра. Дозволено е и поставување на столбови за осветлување, канделабри, камери за надзор, антенски столбови и било каков вид на инфраструктурни инсталации со кои не се обидува затворен корисен простор. Местоположбата и висината на овие инсталации не се условени со зададениот простор ограничен со градежни линии во кој е дозволено поставување на површини за градење на повеќе градби, како ни со максимално дозволената височина на градбите. Сепак, од аспект на безбедност на воздушниот сообраќај, инсталациите не смеат да бидат со височина поголема од 15м.

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ				
НА УРБАНИСТИЧКИТЕ ПАРАМЕТРИ ЗА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ				
1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ	100,0%	10.164,05	m ²
2	ПОВРШИНА НА ГП1	100,0%	10.164,05	m ²
3	ПОВРШИНА ОД ПАРТЕРНО УРЕДУВАЊЕ ВО ГП1	30%	3.049,22	m ²
3,1	ВНАТРЕШНА СООБРАЌАЈНА ПОВРШИНА - ДИНАМИЧКИ И СТАЦИОНАРЕН СООБРАЌАЈ И ПЕШАЧКИ ПОВРШНИ	10%	1.016,41	m ²
3,2	ЗЕЛЕНИЛО ВО ГП	20%	2.032,81	m ²
4	ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	70%	7.114,84	m ²
5	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА		7.114,84	m ²
6	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ - P%		70,0%	
7	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ- K _i		0,70	

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА УРБАНИСТИЧКИТЕ ПАРАМЕТРИ ЗА ГРАДБИТЕ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ										
бр. на ГП	ГП		ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	ПОЕДИНЕЧНА НАМЕНА НА ГРАДБИТЕ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА m ²	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА m ²	H макс.		ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ НА ГП P%	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ НА ГП- K _i
	ПОВРШИНА m ²						m1	спратност		
1	10.164,05		E1.13	ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ	7.114,84	7.114,84	6,0	П	70,0%	0,70
ВК.:	10.164,05		E1.13	ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ	7.114,84	7.114,84	6,0	П	70,0%	0,70

БИЛАНСНИ ПОКАЗАТЕЛИ					
бр.	име	нумерички показатели на постојната состојба		нумерички показатели на планираната состојба со УП	
1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	10.164,05	m ²	10.164,05	m ²
2	ВКУПНА ПОВРШИНА НА КП/ГП ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	10.164,05	m ²	10.164,05	m ²
3	ПОВРШИНА ПОД ОБЈЕКТ / ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	0,00	m ²	7.114,84	m ²
4	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА	0,00	m ²	7.114,84	m ²
5	МАКСИМАЛНА ВИСОЧИНА	/		6,00	
6	СПРАТНОСТ	/		П	
7	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ (просек) - Пи	0,0%		70,0%	
8	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ (просек) - Ки	0,00		0,70	
9	БРОЈ НА КП / ГП ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	1 (КП 2549/2 КО ВАРОШ)		1	

-ВНАТРЕШНИ СООБРАЌАЈНИЦИ И НАЧИН НА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ПАРКИНГ МЕСТА

Сообраќајно, проектниот опфат ќе си поврзе од северната, источната и јужната страна преку постојните сообраќајни површини - пристапни патишта со кои граничи и преку кои ќе се поврзе со останатите локални и општински патишта кои се поврзуваат на релевантните патни правци кои се регионалните патишта Р1306 – Прилеп (врска со Р1303) – Кривогаштани – Крушево – Сладуево (врска со Р1305) и Р1303 Прилеп (врска со Р1101) – Македонски Брод – Кичево (врска со А4).

Стационарниот сообраќај - паркирањето е предвидено во рамките на градежната парцела, а се планира според дефинираната намена на земјиштето и Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21 и бр.104/22).

Сообраќајното решение треба да е усогласено со условите на локацијата. Проектното решение на внатрешниот динамичен и стационарен сообраќај во градежната парцела дополнително ќе се решава во понатамошните фази на изработка со проекти за добивање одобрение за градење.

Паркирањето е предвидено во рамките на градежната парцела и тоа 1 паркинг место во близина на планираната трафостаница лоцирана на северозападната страна од проектниот опфат.

Нивелманското решение на градежната парцела ќе произлезе од композиционото урбанистичко решение, како и од постојната состојба (конфигурацијата на теренот).

-ПАРТЕРНО РЕШЕНИЕ СО ХОРТИКУЛТУРА

Во прилог на уреденост на пределот и неговите визуелни аспекти, вегетацијата на сите слободни неизградени делови од градежната парцела кои се надвор од просторот неопходен за функционирање на фотоволтаичната електрана се предвидува да се задржи и дополнително да се посади со ниско и високо зеленило.

Утврден е минимален процент на озеленетост за градежната парцела од 20% што е во согласност со актуелниот Закон за урбано зеленило (Сл. Весник на РМ бр.11/18 и 42/20).

Со овој урбанистички проект се предвидува зеленилото во градежната парцела да биде во рамки на утврдениот простор ограничен со градежни линиии односно рамковна површина за градење, помеѓу редовите на фотоволтаиците и покрај западната граница на парцелата.

-ВОДОВИ И ИНСТАЛАЦИИ НА ИНФРАСТРУКТУРИТЕ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА

Според податоците добиени од Јавното комунално претпријатие „Водовод и канализација“ Прилеп од 28.02.2023год., во проектниот опфат нема подземни инсталации во нивна надлежност.

ВОДОСТОПАНСТВО

Како што е и погоре наведено, според податоците од АД Водостопанство на РСМ со бр.11-727/2 од 04.05.2023г., во проектниот опфат има секундарен цевковод К36/1 од Хидросистем за наводнување на Прилепско поле – Прилеп со ПВЦ цевка дијаметар 160мм.

Според насоките на надлежната институција извршено е геодетско снимање со што е одредена точната локација на каналот и истата е прилог во урбанистичкиот проект. Секундарниот цевковод К36/1 поминува низ опфатот на северозападната страна. На цевководот е даден потребен заштитен појас (3 метри од оската на водот) и во иститот не треба да се поставуваат објекти. По целата неговата должина во опфатот, плус 1.0 м лево и десно од улиците предвидено е бетонско каналче, покриено со армиранобетонска плоча со вкупна ширина од 2.0 м.

При изведба на работите и монтажа на елементите од фотоволтаичната електрана во непосредна близина на цевководот, потребно е посебно да се внимава бидејќи на цевководите се јавуваат дефеци и од ударните вибрации. Во случај на дефект при изведба и за време на нејзина експлоатација, трошокот е на сметка на инвеститорот и изведувачот.

ЕЛЕКТРИКА

Во парцелата планирана е нова трафостаница 10(20)/0.4kV. За врските со инвертерите и АС ормарот ќе се испроектира дополнително со проектот на изведена состојба. АС ормарот ќе биде поставен во непосредна близина на трафостаницата а врската со трафостаницата ќе биде подземна т.е. со подземен кабелски вод според согласност на ЕВН Македонија АД Скопје, КЕЦ Прилеп. Исто така планираме ЕК разводен ормар кој ќе се изведе според потребите на инвеститорот. Деталите на развојот, диспозицијата и димензионирањето на инфраструктурните градби, линиски водови и приклучоци ќе се дефинираат во следна фаза на разработка.

3. ДЕТАЛНИ УСЛОВИ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ И ГРАДЕЊЕ

Со овој урбанистички проект вон опфат на урбанистички план се предвидуваат потребните урбанистички параметри за да се овозможат услови за изградба на фотоволтаична електрана за производство на енергија од обновливи извори.

Урбанистички параметри за ГП 1 планирани со УП:

- Влез од постојна сообраќајна инфраструктура од северна, источна и јужна страна на ГП
- Намена: Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани.
- Површина на градежна парцела.....10164,05m²
- Процент на изграденост (P).....70%
- Коефициент на искористеност.....0,70
- Површина за градење.....7114,84m²
- Вкупно изградена површина 7114,84m²
- Максимална висина до хоризонтален венец 6m
- Спратност.....П
- Процент на озеленетост во ГП.....20%
(потребниот процент на озеленетост на градежната парцела да се достигне преку искористување и на просторот помеѓу фотонапонските соларни панели, односно во делот од рамковната површина за градење)
- Паркинг места во ГП.....1
(во рамки на утврдениот простор ограничен со градежни линиии односно рамковна површина за градење)
- Графички означената површина за градба претставува рамковна површина која е поголема од нумеричката вредност дадена во табелата и истата означува граница до каде можат да

се планираат објектите на комплексната градба во градежната парцела, според дадените нумерички вредности.

- Градежната линија се спроведува со дозволено пречекорување од 0,5m, во однос на опремата
- Придружните содржини кои се планираат да се одвиваат во рамките на градежната парцела, а се во функција на основната класа на намена (контролни станици, трафостаници, помошни простории, простории за надзор и обезбедување, останати машински простории и сл.) ќе се утврдат при идна разработка на градежната парцела со основен проект. Вкупната површина на овие градби не смее да надмине 10% од вкупно дозволената површина за градење.
- Во рамките на градежната парцела дозволено е и поставување на секаков вид на комунална инфраструктура во служба на фотоволтаична електрана. Дозволено е и поставување на столбови за осветлување, канделабри, камери за надзор, антенски столбови и било каков вид на инфраструктурни инсталации со кои не се обидува затворен корисен простор. Местоположбата и висината на овие инсталации не се условени со зададениот простор ограничен со градежни линии во кој е дозволено поставување на површини за градење на повеќе градби, како ни со максимално дозволената височина на градбите. Сепак, од аспект на безбедност на воздушниот сообраќај, инсталациите не смеат да бидат со височина поголема од 15м.
- Котата на приземната плоча $\pm 0,00\text{m}$ или нулта точка во однос на која се мери височината до хоризонталниот венец на градбите ќе се одреди во понатамошните фази на реализација - при изработка на проектни документации, при што истата се одредува поединечно за секоја градба; за фотоволтаичните панели се одредува поединечно, во однос на теренот на лице место. За останатите супраструктурни градби (контролни станици, трафостаници, помошни простории, простории за надзор и обезбедување, останати машински простории и сл.), котата на приземна плоча се одредува во однос на внатрешната сообраќајна и пристапна површина на самата градба во рамките на градежната парцела.
- Низ градежната парцела каде поминува среднонапонска надземна мрежа 35kV вод на Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје не се дозволува изградба на планираната градба во заштитниот појас на среднонапонскиот вод (15 метри лево и десно од оската на водот), се до неговото дислоцирање како што планирано во графичките прилози на планското решение во урбанистичкиот проект. За промена на трасата (дислокација) на електроенергетската инфраструктура потребно е истото да биде направено со согласност на операторот на дистрибутивниот систем според Мрежни правила за дистрибуција на електричната мрежа – Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје и надоместокот за дислокацијата го сноси барателот на дислокацијата.
- Низ градежната парцела каде поминуваат инсталации на АД Водостопанство на РСМ со кои стопанисува подружницата Прилепско Поле – Прилеп, не се дозволува изградба на планираната градба или поставување на било каква инфраструктура или супраструктура во заштитниот појас на секундарниот цевковод К36/1, евидентиран на лице место, поточно 3 метри лево и десно од оската на водот. По целата должина на хидросистемот кој навлегува во рамките на градежната парцела, треба да се заштити со бетонски канал покриен со армирано бетонска плоча со вкупна ширина од 2м (по 1м лево и десно од хидросистемот). Армирано бетонскиот канал е предвиден и по широчината на постојната сообраќајна инфраструктура, кои истиот треба да продолжува уште 1м после сообраќајната инфраструктура.

За промена на траса (дислокација) потребно е истото да биде направено со согласност со АД Водостопанство на РСМ и подружница Прилепско Поле – Прилеп.

- Оградувањето на градежната парцела да биде согласно член 113 од Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, бр.219/21), односно:
  - со транспарентна ограда со вкупна висина од 1,20м до 2,00 м со можност за изведба на сидан парапет со висина од 0,40 м до 0,80 м,
  - со транспарентна ограда со вкупна висина од 2,40м со можност за изведба на сидан дел до висина од 1,80м,

- со видана ограда со висина до 2,40 м за градежни парцели каде што обезбедувањето на поголем степен на сигурност

- Доколку при реализацијата на овој урбанистички проект потребни се одредени измени на идејниот проект или е потребно усогласување на идејниот проект со законот за градење, ќе се изработи нов идеен проект во согласност со урбанистичките параметри од овој урбанистички проект и законската регулатива од областа на градењето.
- Отстранувањето на градежниот шут и поголеми количини на отпадоци при изградбата ќе го врши директно на своја сметка причинителот на истите и тоа директно во регионалната депонија под услови кои ќе ги одреди управувачот на депонијата.
- При реализација на оваа ГП, доколку дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагментирани) од материјалната култура на Република Македонија, треба да се постапи во согласност со одредбите според член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. Весник на РМ бр. 20/2004, 115/2007, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18). Ако во текот на изведувањето на градежни, земјоделски или други работи се дојде до археолошко наоѓалиште, односно предмети од археолошко значење, изведувачот на работите е должен:
  1. Да го пријави откритието во смисла на членот 129 став (2) на овој закон;
  2. Да ги запре работите и да го обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
  3. Да ги зачува откриените предмети на местото и во состојбата во која се најдени.

4. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ, ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРИСТАПНОСТ НА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ, ЗАШТИТА НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И ДРУГИ МЕРКИ СОГЛАСНО ЧЛЕН 47 ОД ЗАКОНОТ ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на РМ (Член 8) и е регулирана со Законот за животна средина (Сл. весник на Р.М. број бр.53/05, бр.81/05, бр.24/07, бр.159/08, бр.83/09, бр.47/10, бр.124/10, бр.51/11, бр.123/12, бр.93/13, бр.187/13, бр.42/14, бр.44/15, бр.129/15, бр.192/15 и бр.39/16) и подзаконските акти кои се однесуваат на предметната проблематика (Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина и здравјето на луѓето (точка 13, Сл. весник на Р.М. бр.153/07).

Планските и проектните решенија, покрај другите фактори суштествени при дефинирање на Плановите односно проектите произлегуваат и од факторот - заштита и унапредување на животната средина. Превентивната заштита на животната средина претставува еден од елементите на развој и појдовна основа за глобално управување со животната средина, засновано врз принципите на одржлив развој.

На заштитата и унапредувањето на квалитетот и состојбата на медиумите на животната средина: почвата, водата, воздухот, на областите на животната средина, на биолошката разновидност и другите природни богатства, како и на заштитата на озонската обвивка и заштитата од негативното влијание на човекот врз климатскиот систем покрај одредбите на законот за животна средина се применуваат и одредбите на законите за одделни медиуми и области на животната средина.

Заштитата на медиумите и одделните области на животната средина се постигнува преку превземање на мерки и активности кои се однесуваат на заштитата од штетни влијанија утврдени со законот за заштита на животната средина и посебните закони од:

- вршењето различни дејности;
- загадувачките супстанции и технологии;
- отпадот;
- бучавата и вибрациите;
- јонизирачкото и нејонизирачкото зрачење;

Заштитата и унапредувањето на животната средина е систем на мерки и активности (општествени, политички, социјални, економски, технички, образовни и др.) со кои се обезбедува поддршка и создавање услови за заштита од загадување, деградација и влијание на/врз медиумите и одделните области на животната средина (заштита од осиромашување на озонската обвивка, спречување на штетната бучава и вибрации; заштита од јонизирачко и од нејонизирачко зрачење, заштита од непријатна миризма и користење на депонирање на отпадоците и друг вид на заштита на животната средина).

Животната средина е простор со сите живи организми и природни богатства, односно природните и создадените вредности, нивните меѓусебни односи и вкупниот простор во кој живее човекот и во кој се сместени населбите, добрата во општа употреба, индустриските и другите објекти, вклучувајќи ги и медиумите и областите на животната средина.

Загадување на животната средина е емисија во воздухот, водата или почвата, која што може да биде штетна за квалитетот на животната средина, животот и здравјето на луѓето или, емисија од која што може да произлезе штета за имотот и која ги нарушува или влијае врз биолошката и пределската разновидност и врз другите пропишани начини на користење на животната средина.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува следното:

- зачување на амбиенталните, есетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- изградба на современа инфраструктура;
- селектирано и организирано депонирање на отпадот со контролиран транспортен систем во депонијата;
- озеленување на дворните површини со високо и ниско зеленило кои значително ќе придонесе за микроклимата на овој дел;
- заштита на планираните коридори наменети за енергетска инфраструктура од градба на објекти и друга инфраструктура;
- при преземањето активности или при вршењето дејности да се обезбеди висок степен на заштита на животната средина и на животот и здравјето на луѓето кои претстојуваат тука;
- загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација и да плати правичен надомест за штетата причинета врз животната средина, како и да ја доведе животната средина, во најголема можна мерка, во состојба како пред оштетувањето.

-Заштита на почвата

Со плановите за хортикултура да се утврдат исклучиво декоративни насади. Од оваа условеност не се очекува значајно загадување на почвата и површинските води од пестициди.

-Заштита на водата

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита.

Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации, се однесува во нивната монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во сè према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето. Изборот на материјалите да биде во согласност со важечките стандарди и нормативи и квалитетно, без хаварии и долготрајно со најмали замени и интервенции да го опслужуваат секој поединечен корисник.

-Заштита на воздухот

Врз квалитетот на воздухот може да влијаат издувните гасови од лесни моторни возила, товарни возила и автобуси.

Изворите на загадување на воздухот доколку е потребно да се утврдат дополнително преку посебен Елаборат за корисникот - субјект во опфатот, при што заштитата на животната

средина, со посебен осврт на заштитата на воздухот, мора посебно да биде обработена и во која децидно, плански, ќе бидат дефинирани заштитните мерки. Сите идни корисници на просторот треба да го почитуваат особено - Закон за квалитетот на амбиенталниот воздух (Сл.Весник на РМ бр. 67/04, и бр.92/07).

-Заштита на животната средина преку организирано прифаќање на цврстиот отпад

Со планот се предвидува цврстиот отпад организирано да се селектира со понатамошна негова рециклажа, како мерка за намалување на неговите количини кои завршуваат во депонија. Ова е во функција на суровинските и енергетските заштеди. Остатокот од цврстиот отпад се предвидува организирано да се прифати, да се транспортира и депонира во најблиската санитарна депонија.

-Заштита од бука

Во рамките за предметниот проект опфат планирани се градби со основна класа на намена Е1.13-Површински соларни и фотоволтаични електрани, доколку е потребно да изработи Елаборат за корисникот - субјект во опфатот, со кои ќе се утврдат мерките за заштита од бучава.

-Заштита на биолошката разновидност и други природни богатства (мерки за заштита на природата)

Заштитата на природата се уредува преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштита на природното наследство, во заштитени подрачја и надвор од заштитени подрачја.

Во современото планирање на просторот, задачите на заштитата на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Доколку при реализацијата на овој урбанистички проект и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои можат да бидат загрозувани, потребно е да се преземат мерки за заштита согласно со Законот за заштита на природата (Сл.весник на РМ бр.67/04, бр.14/06, бр.84/07, бр.35/10, бр.47/11, бр.148/11, бр.59/12, бр.13/13, бр. 163/13, бр. 41/14, бр. 146/15, бр. 39/16 и бр. 63/16).

МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

Мерките за заштита и спасување се уредени во согласност со *Законот за заштита и спасување* (Сл.весник на Р.М. бр.36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18), *Уредбата за начинот за применувањето на мерките за заштита и спасување при планирањето на просторот и населбите* (Сл. Весник на РМ бр.105/05).

Со *Законот за заштита и спасување*, се уредува системот за заштита и спасување на луѓето, животната средина, материјалните добра, природните богатства, животинскиот и растителниот свет и културното наследство од природни непогоди и други несреќи во мир, вонредна состојба и воена состојба во Република Македонија.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат:

-при планирањето и уредувањето на просторот и населбите

-во проектите, за објекти и технолошки процеси наменети за складирање, производство и употреба на опасни материји, нафта и нејзини деривати, енергетски гасови, јавниот сообраќај, црна и обоена металургија, како и за јавна, административна, културна, туристичко-угостителска дејност и

-при изградба на објекти и инфраструктура, а начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување со Уредба го уредува Владата.

Мерки за заштита и спасување се урбанистичко технички и хуманитарни и други мерки за заштита и спасување кои би се појавиле при и по природните непогоди и други несреќи, а не се предвидени со овој закон.

УРБАНИСТИЧКО ТЕХНИЧКИ МЕРКИ се:

- **засолнување**
- **заштита и спасување од поплави**
- **заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материји**
- **заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства**
- **заштита и спасување од урнатини**
- **заштита и спасување од техничко технолошки несреќи и**
- **спасување од сообраќајни несреќи.**

ХУМАНИТАРНИ МЕРКИ се:

- **евакуација**
- **згрижување на загрозеното и настраданото население**
- **радиолошка, хемиска и биолошка заштита**
- **прва медицинска помош**
- **заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло**
- **заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло и**
- **асанација на теренот.**

УРБАНИСТИЧКО ТЕХНИЧКИ МЕРКИ

- **засолнување**

Засолнувањето опфаќа планирање, изградба одржување и користење на јавните засолништа, одржување и користење на изградените засолништа и на другите заштитни објекти за заштита на населението, материјалните добра и културното наследство на РМ.

Јавните засолништа се планираат согласно програмата на Владата за мерките за заштита и спасување и програмата на единиците на локалната самоуправа за мерките за заштита и спасување, а се вградуваат во Урбанистичките планови.

Потребниот број на засолнишни места се утврдува според намената на објектот и новопроектираната корисна површина, а степенот на заштита се определува според утврдениот потребен број на засолнишни места и Одлуката за утврдување на загрозени зони (Сл. Весник на РМ бр.105/05).

- **заштита и спасување од поплави**

Заштитата и спасувањето од *поплави* опфаќа регулирање на водотеците, изградба на заштитни објекти, одржување и санирање на оштетените делови на заштитните објекти, набљудување и извидување на состојбите на водотеците и високите брани, заштитните објекти и околината, обележување на висинските коти на плавниот бран, навремено известување и тревожење на населението во загрозеното подрачје, спроведување на евакуација на населението и материјалните добра од загрозеното подрачје обезбедување на премин и превоз преку вода, спасување на загрозените луѓе на вода и под вода, црпење на водата од поплавените објекти и извлекување на удавените, обезбедување на населението во поплавените подрачја со основните услови за живот и учество во санирање на последиците предизвикани од поплавата.

Со оглед на типот на објектот (фотоволтаични панели кои се поставени надповршината на земјата на соодветна конструкција), заштита од поплави зарадиобилни врнежи е обезбедена преку нивно слободно истекување и инфилтрација во околните зелени површини.

- **заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материји**

Заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материји опфаќа мерки и активности од нормативен, оперативен, организационен, надзорен, технички, образовен, воспитен и пропаганден карактер.

При изработката на овој УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП, се предвидени пропишани мерки за заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи, согласно *Законот за заштита и спасување* (Сл.весник на Р.М. бр.36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18), *Законот за пожарникарство* (Сл.весник на РМ бр.67/04, бр.81/07, бр.55/13, бр.158/14, бр.193/15 и бр.39/16) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

Заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи се планира, организира и спроведува во сите средини, објекти и места со превентивни и оперативни мерки.

Превентивни мерки се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примената на техничките нормативи при проектирање и изградба на објектите, а оперативни мерки се активности за откривање, спречување на ширење и гасење на пожари и експлозии, утврдување на причините за настанување на пожари и експлозии, како и давање помош при отстранување на последиците предизвикани од пожари, експлозии и опасни материи.

Инвеститорот во проектната документација за изградба на објекти, е должен да изготви посебен елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи. Оваа одредба ги опфаќа сите објекти, освен станбените објекти со висина на венецот до 10 метри и јавните објекти со капацитет за истовремен престој до 25 лица. За објектите за кои не се изработува елаборатот за заштита од пожари, експлозии и опасни материи се применуваат важечки мерки, нормативи и стандарди кои се однесуваат на заштита и спасување.

Во објекти и простори во кои што се произведуваат, преработуваат, користат и складираат опасни материи, ако природата на работата не е поврзана со таква потреба, се забранува употреба на отворен оган, светилки со пламен и средства за палење, користење на грејни уреди со отворен оган, вжарена и прекумерно загреана површина, складирање на материи со опасност од самозапалување, користење уреди и инсталации кои можат да предизвикаат пожари и експлозии, движење и престој на неповикани лица и употреба на алат кој создава искри.

Запаливи материи не треба да се складираат на отворен простор поблиску од 6 метри од објектот, на мансардите во згради, столбишта, ходници и други комуникации. Отпадните и други запаливи материи треба да се отстрануваат, односно складираат на посебно определени противпожарно обезбедени места, кои не претставуваат опасност за непосредната околина.

Физичките лица при употреба на уреди, средства и отворен оган, се должни истите да ги користат на начин да не ја загрозуваат околината и да не предизвикаат пожари или експлозии.

Инсталациите, уредите и постројките треба да се изведуваат на начин да не претставуваат опасност за предизвикување на пожари и експлозии.

Уредите и постројките треба да се изведуваат на начин да не претставуваат опасност за предизвикување на пожари и експлозии.

Уредите, инсталациите опремата и средствата, за ППЗ заштита задолжително треба да се наоѓаат на одредени места, да се одржуваат во исправна состојба, да бидат посебно обележани и секогаш достапни за употреба, согласно со закон.

Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебниот елаборат за противпожарна заштита како составен дел на Основниот проект за секоја поединечна градба. Со цел за поефикасна заштита задолжително е предвидување на современа громобранска инсталација на сите поголеми градби и нејзино континуирано одржување.

Директорот на Дирекцијата ја утврдува содржината на елаборатот за заштита од пожари, експлозии и опасни материи. Директорот на Дирекцијата ги пропишува мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материи.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита се предвидува од аспект на:

-брз и непречен пристап до градбите на ПП возила и другата ПП опрема во комплексот како би се овозможило кружно движење на истите;

-непосреден пристап на ПП возила и другата ПП опрема во ГП и до секој објект во неа, најмалку од две страни;

Обезбедување на пропусна моќ и сообраќаен профил на сите улици со потребен радиус на кривина и носивост на коловозот, за да може да се движат ПП возилата и останатата ПП опрема до секоја ГП во планскиот опфат, а преминот преку ивичњаците да биде преку закосени рампи со сооднос 1/12 (8%) на дел од улиците каде се пристапува до ГП.

Имајќи ја предвид намената на површината за градење – фотоволтаична електрана, според класата на пожарот - електрични инсталации - се предвидува да се обезбеди ПП апарат за гасење на пожар од типот CO₂-50kg, кој може да се постави до објектот од трансформаторската станица, во посебно заштитно ормарче.

- заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства

Заштитата од неексплодирани убојни и други експлозивни средства опфаќа пребарување на теренот и пронаоѓање, на неексплодираните убојни средства, обележување и обезбедување на теренот, онеспособување и уништување на сите видови на неексплодирани убојни и други експлозивни средства како и транспорт до определеното и уреденото место за уништување и безбедносни мерки за време на транспортот.

- заштита и спасување од урнатини

Согласно Уредбата за спроведување на спасувањето од урнатини (Сл.Весник на РМ бр.100/10), се уредува организацијата и спроведувањето на спасувањето од урнатини кое се остварува во рамките на системот за заштита и спасување.

Превентивни мерки за спасување од урнатини се применуваат на објекти кои можат да бидат изложени на разни дејствија кои предизвикуваат урнатини и тоа од природни непогоди, технички катастрофи, воени дејствија.

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирањето на просторот. Во урбанистичкиот план е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците, врз основа на што е изработено планираното решение.

Заштитата од урнатини се обезбедува со проектирање и изградба на објекти оптимално отпорни на сеизмички влијанија согласно сеизмолошката зона во која се наоѓа конкретниот проектен опфат во, општина Росоман, а според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 8⁰ по МЦС скалата, изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

При планирањето не се создадени тесни грла на сообраќајниците и зони на тотални урнатини, а воедно предвидени се асеизмични градби, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираните решенија на уличната мрежа обезбедува:

-брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла на сообраќајниците);

-брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;

-непречена интервенција во кругот на катастрофата, штетите да се сведат на минимум, брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Другите елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, да се утврдат со посебниот елаборат за асеизмична градба во делот на статиката и динамичка анализа на

објектите, како составен дел на Основниот план. Потребни се геомеханички, геолошки и хидротехнички испитувања на теренот.

- **заштита и спасување од техничко технолошки несреќи**

Заштитата и спасувањето од техничко-технолошките несреќи опфаќа преземање на превентивни и оперативни мерки во индустриските објекти, кои во производниот процес употребуваат материји или постројки што предизвикуваат висок степен на загрозеност на луѓето и материјалните добра.

Превентивни мерки за заштита и спасување од техничко-технолошките несреќи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање, со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на индустриски објекти, редовно одржување на инсталациите и опремата, како и примена на прописите од областа на безбедноста и здравјето при работа.

Оперативни мерки за заштита и спасување од техничко-технолошките несреќи се активностите за спречување на настанување и намалување и отстранување на предизвиканите последици. Со оглед на намената на просторот, нема можности за техничко технолошки катастрофи.

Потребно е стручно ракување со сите уреди и постројки. Инфраструктурните водови во редовни услови не предизвикуваат штетни влијанија бидејќи претставуваат подземни инсталации. Случајните инциденти може да се идентификуваат како инциденти со оштетувања на инфраструктурните водови во случај на интервенција или механички оштетувања. Овие инциденти немаат важно влијание врз околината, бидејќи можна е брза реакција и запирање на течењето на гас или вода преку вентилски уреди. Можна е брза санација и на вод во кој се водат отпадните води. Инфраструктурните водови се водат на пропишани сигурносни растојанија во јасно дефиниран инфраструктурен коридор, така да можните оштетувања се сведени на минимум. Истите мора да се постават во сè према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

- **спасување од сообраќајни несреќи**

Спасувањето од сообраќајни несреќи опфаќа мерки и активности за спасување при настанати големи несреќи во патниот, железничкиот, воздушниот и водениот сообраќај во кои има поголем број повредени и загинати лица и/или е предизвикана голема штета. Во овој проект опфат од овој УП не се очекуваат сообраќајни несреќи од железничкиот, воздушниот и водениот сообраќај, најголема е веројатноста од настанување на сообраќајни несреќи во патниот сообраќај.

Оперативните мерки за спасување се активности за извидување, пронаоѓање и извлекување на повредените и загинати лица, укажување прва медицинска помош и транспорт до соодветните здравствени установи, како и учество при отстранување на последиците предизвикани од сообраќајните несреќи.

ХУМАНИТАРНИ МЕРКИ

- **евакуација**

Со евакуацијата се врши планско, организирано и контролирано преместување на населението, материјалните добра и културното наследство на РМ, од загрозените во побезбедните подрачја. Евакуацијата се извршува доколку со други мерки не е можно да се спречат последиците од природните непогоди и други несреќи.

- **згрижување на загрозеното и настраданото население**

Згрижувањето опфаќа прифаќање, сместување и обезбедување на основни услови за живот на настраданото и загрозеното население. РМ и единиците на локалната самоуправа се должни да обезбедат сместување и итно згрижување на населението, кое поради природни непогоди и други несреќи, останало без дом и средства за живеење и кое поради загрозеност се задржува надвор од своето место на живеење. Републиката и единиците на локалната самоуправа од кои се згрижува населението ги покриваат трошоците за

сместување и обезбедување на основните услови за живот.

- **радиолошка, хемиска и биолошка заштита**

Радиолошката, хемиската и биолошката заштита опфаќа мерки и активности за заштита на луѓето, добитокот и растенијата, со навремено откривање, следење и контрола на опасностите од последиците од несреќи со опасни материји, како и последиците од радиолошки, хемиски и биолошки агенси и превземање на мерки и активности за отстранување на последиците од нив.

Сопствениците на објекти во кои се произведуваат и складираат опасни материји, сопствениците на транспортни средства, сопствениците и корисниците на објектите и уредите кои се наменети за јавно снабдување со вода, производство, сообраќај и складирање на прехранбени производи, лекачества и сточна храна, јавните здравствени служби, како и сопствениците на објекти во кои се врши згрижување и образование на деца, се должни да обезбедат заштитни средства и да ги спроведуваат стандардите и процедурите за радиолошка, хемиска и биолошка заштита.

- **прва медицинска помош**

Прва медицинска помош опфаќа преземање на мерки и активности за укажување на прва медицинска помош со стандардни и прирачни средства на местото на повредувањето–заболувањето, медицинска тријажа на повредените и заболените и транспорт до најблиските здравствени установи.

- **заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло**

Заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло опфаќа превентивни и оперативни мерки за заштита на животните и производите од животинско потекло од дејствата на природните непогоди и други несреќи.

Превентивни мерки за заштита и спасување на животните и производите од животинско потекло ги спроведуваат надлежните органи и институции во нивното секојдневно работење.

Во спроведување на оперативните мерки, покрај надлежните органи и институции учествува и Дирекцијата со своите единици и тимови, со укажување на прва ветеринарна помош на повреден, заболени контаминиран добиток со стандардни и прирачни средства на местото на повредувањето и транспорт до соодветните ветеринарни установи.

- **заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло**

Заштита и спасување на растенија и производите од растително потекло опфаќа превентивни и оперативни мерки и активности за заштита од растителни болести, штетници, плевели, радиолошка, хемиска и биолошка контаминација и други видови на загрозување.

Превентивни мерки за заштита и спасување на растенијата и производите од растително потекло ги спроведуваат надлежните органи и институции во нивното секојдневно работење.

Во спроведување на оперативните мерки, покрај надлежните органи и институции учествува и Дирекцијата со своите единици и тимови.

- **асанација на теренот**

Асанација на теренот опфаќа пронаоѓање, собирање, идентификација, транспорт и погребување на загинати и починати лица, собирање, транспорт и закоп на угинати животни, собирање и уништување на сите видови отпадни и други опасни материји што го загрозуваат животот и здравјето на луѓето, дезинфекција, дезинсекција и дератизација на теренот и објектите како и асанација на објектите за водоснабдување.

ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРИСТАПНОСТ НА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ - ПЛАНСКИ РЕШЕНИЈА ЗА ОТСТРАНУВАЊЕ И СПРЕЧУВАЊЕ НА АРХИТЕКТОНСКИ БАРИЕРИ ЗА ИНВАДИЛИЗИРАНИ ЛИЦА

Вградување на сите норми, прописи и стандарди при проектирањето и изведбата на ваков вид на објекти, со потенцирање на ПП прописите, прописите за звучна и термичка

заштита на објектите, движењето на хендикепираните лица и економски одржлив степен на сеизмичка заштита на објектите од оваа класа (7 степени по Меркалиева скала).

Како урбанистичка мерка за надминување на урбаните бариери и обезбедување на функционална пристапност и подвижност на земјиштето за општа употреба, јавните простори, до и во градбите и подрачјата вон населените места за сите граѓани, а особено за лицата со инвалидитет и лицата со намалена подвижност, треба да се постапува согласно членовите 188, 189,190,191,192,193,194,195 и 196 од Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20).

ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

При реализација на планот во оваа ГП, доколку дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагментирани) од материјалната култура на Република Северна Македонија, треба да се постапи во согласност со одредбите според член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл.Весник на РМ бр. 20/2004, 115/2007, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19). Ако во текот на изведувањето на градежни, земјоделски или други работи се дојде до археолошко наоѓалиште, односно предмети од археолошко значење, изведувачот на работите е должен:

1. Да го пријави откритието во смисла на членот 129 став (2) на овој закон;
2. Да ги запре работите и да го обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
3. Да ги зачува откриените предмети на местото и во состојбата во која се најдени.

ЗАШТИТА НА ПРИРОДНОТО НАСЛЕДСТВО

Заштитата на природата се уредува преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштита на природното наследство, во заштитени подрачја и надвор од заштитени подрачја.

Во современото планирање на просторот, задачите на заштитата на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Доколку при реализацијата на овој Урбанистичкиот проект и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои можат да бидат загорезени, потребно е да се преземат мерки за заштита согласно со Законот за заштита на природата (Сл.весник на РМ бр.67/04, бр.14/06, бр.84/07, бр.35/10, бр.47/11, бр.148/11, бр.59/12, бр.13/13, бр. 163/13, бр. 41/14, бр. 146/15, бр. 39/16, бр. 63/16 бр. 113/18, бр. 151/21).

Планер:

Катерина Милошевска, дипл.инж.арх.

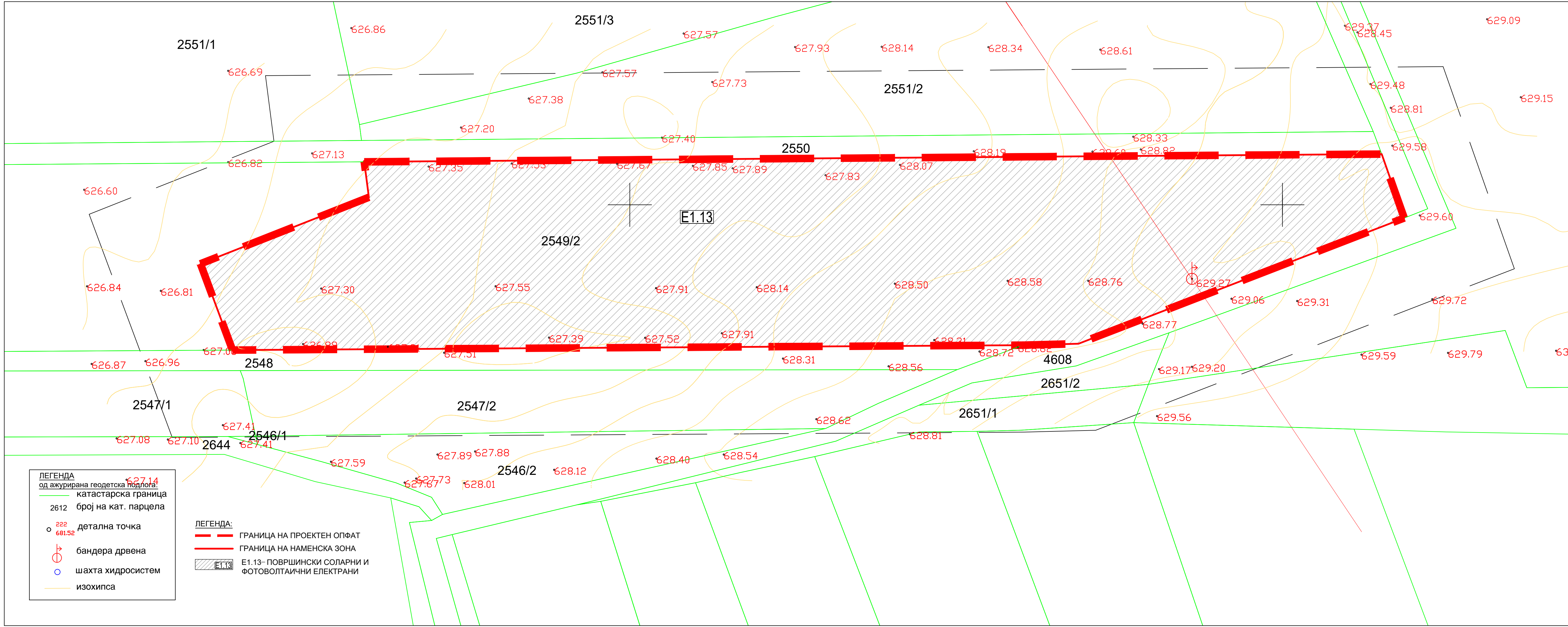
број на овластување 0.0434

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
 ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА
 ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА
 ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ,
 ОПШТИНА ПРИЛЕП

**УРБАНИСТИЧКО ПРОЕКТНА
 ДОКУМЕНТАЦИЈА**

ЛЕГЕНДА
 од ажурирана геодетска подлога:

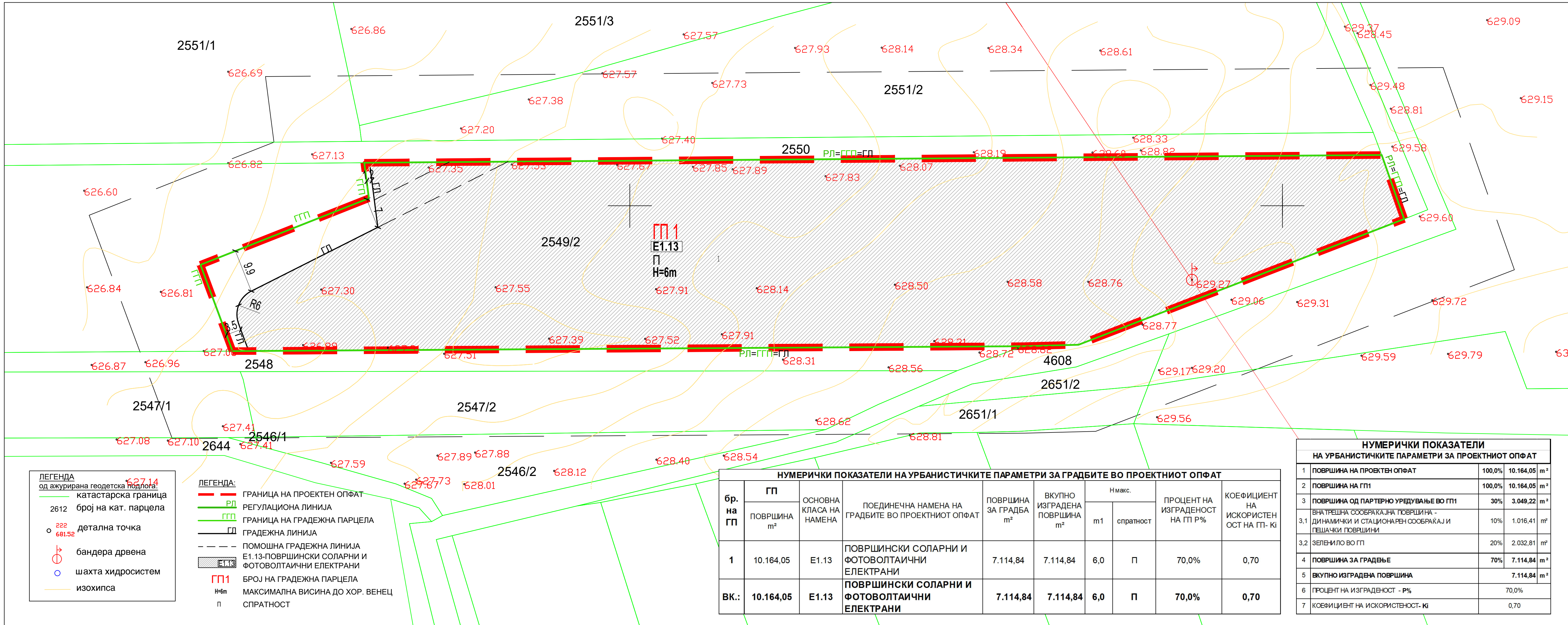
- катастарска граница
- 2612 број на кат. парцела
- 222 681.52 детална точка
- бандера дрвена
- шахта хидросистем
- изохипса

ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
- ГРАНИЦА НА НАМЕНСКА ЗОНА
- E1.13- ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел ПРИЛЕП ул. „Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com	
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР: 0021
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.
ПЛАНСКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП	
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕТО И ГРАДБИТЕ	
ПЛАНЕР	Катерина Милошевска, д.и.а. овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момироски, м.и.а. Елена Ивановска, м.и.а.
	РАЗМЕР: 1:500	ТЕХ БР. 112/23
	ДАТА: НОЕМВРИ 2023	ПРИЛОГ БР. 1

УРБАНИСТИЧКО ПРОЕКТНА
ДОКУМЕНТАЦИЈА

ЛЕГЕНДА
од ажурирана геодетска подлога:

- катастарска граница
- 2612 број на кат. парцела
- 222 681.52 детална точка
- бандера дрвена
- шахта хидросистем
- изохипса

ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- ПОМОШНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- E1.13-ПОВРШИСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- МАКСИМАЛНА ВИСИНА ДО ХОР. ВЕНЕЦ
- СПРАТНОСТ

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА УРБАНИСТИЧКИТЕ ПАРАМЕТРИ ЗА ГРАДБИТЕ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

бр. на ГП	ГП ПОВРШИНА m ²	ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	ПОЕДИНЕЧНА НАМЕНА НА ГРАДБИТЕ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА m ²	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА m ²	H _{макс.}		ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ НА ГП P%	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ НА ГП- K _i
						m1	спратност		
1	10.164,05	E1.13	ПОВРШИСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ	7.114,84	7.114,84	6,0	П	70,0%	0,70
ВК.:	10.164,05	E1.13	ПОВРШИСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ	7.114,84	7.114,84	6,0	П	70,0%	0,70

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА УРБАНИСТИЧКИТЕ ПАРАМЕТРИ ЗА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

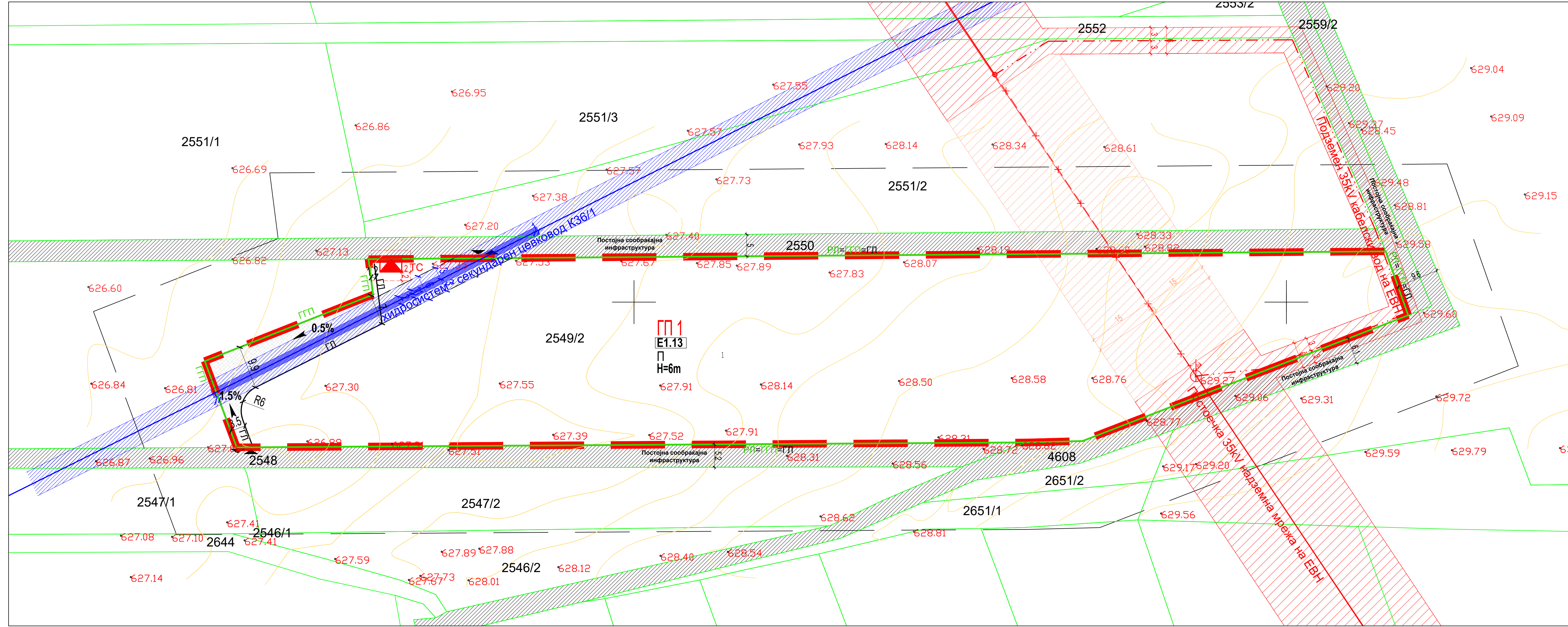
1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ	100,0%	10.164,05	m ²
2	ПОВРШИНА НА ГП1	100,0%	10.164,05	m ²
3	ПОВРШИНА ОД ПАРТЕРНО УРЕДУВАЊЕ ВО ГП1	30%	3.049,22	m ²
3.1	ВНА ТРЕШНА СООБРАКАЈНА ПОВРШИНА - ДИНАМИЧКИ И СТАЦИОНАРЕН СООБРАКАЈ И ПЕШАЧКИ ПОВРШИСКИ	10%	1.016,41	m ²
3.2	ЗЕЛЕНИЛО ВО ГП	20%	2.032,81	m ²
4	ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	70%	7.114,84	m ²
5	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА		7.114,84	m ²
6	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ - P%	70,0%		
7	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ- K _i	0,70		

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел ПРИЛЕП ул. „Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com	
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР.: 0021
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.
ПЛАНСКА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП	
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	РЕГУЛАЦИЈА, ПАРЦЕЛАЦИЈА И ПОВРШИСКИ ЗА ГРАДЕЊЕ	
ПЛАНЕР	Катерина Милошевска, д.и.а. овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момировски, м.и.а. Елена Иваноска, м.и.а.
	РАЗМЕР: 1:500	ТЕХ. БР. 112/23
	ДАТА: НОЕМВРИ 2023	ПРИЛОГ БР. 2

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП

УРБАНИСТИЧКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- ЛЕГЕНДА:**
- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
  - РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
  - ГТГП ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
  - ГП ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
  - ПОМОШНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
  - ПП1 БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
  - H=6m МАКСИМАЛНА ВИСИНА ДО ХОР. ВЕНЕЦ
  - п СПРАТНОСТ
  - ПОСТОЈНА СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
  - ЧАКАЛ - ПОВРШИНА ЗА ДИНАМИЧЕН СООБРАЌАЈ ВО ГП
  - 0.5% ПАД НА ТЕРЕН
  - ▴ ВЛЕЗ / ИЗЛЕЗ ВО ГП
  - ХИДРОСИСТЕМ - СЕКУНДАРЕН ЦЕВКОВОД К36/1 - ПВЦ ЦЕВКА 160мм со заштитен појас 6m и заштитен бетонски канал со бетонска плоча со ширина 2m
  - ПОСТОЕЧКА 35kV НАДЗЕМНА МРЕЖА НА ЕВН СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 30m
  - ПОСТОЕЧКА 35kV НАДЗЕМНА МРЕЖА НА ЕВН СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 30m ЗА КОЈ Е ПЛАНИРАНА ДИСЛОКАЦИЈА
  - 10(20)/0.4kV ПЛАНИРАНА ТРАФОСТАНИЦА СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 2m
  - АС РАЗВОДЕН ОРМАР (ВРСКА НА ИНВЕРТЕРИ СО ПЛАНИРАНА ТРАФОСТАНИЦА)
  - ТК ПРИКЛУЧЕН ОРМАР

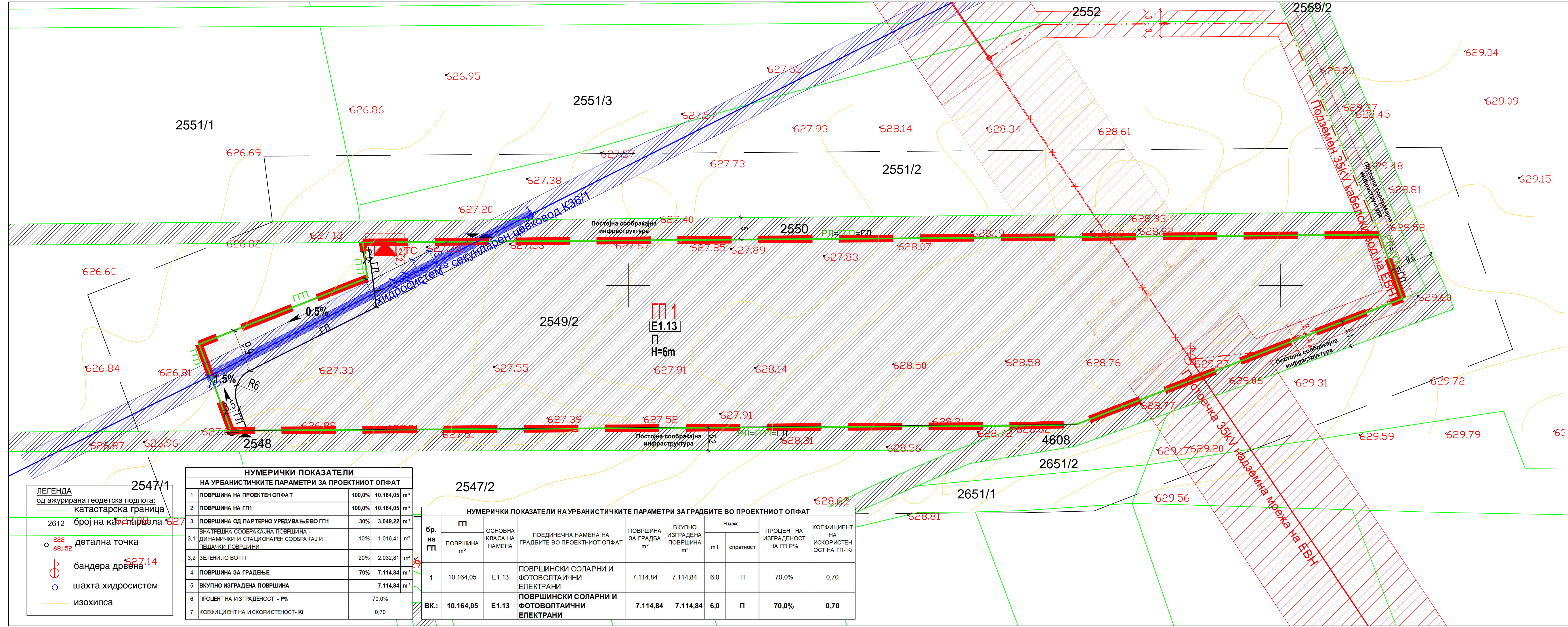
- ЛЕГЕНДА**
- од ажурирана геодетска подлога:
- катастарска граница
  - 2612 број на кат. парцела
  - o 222 681.52 детална точка
  - o бандера дрвена
  - o шахта хидросистем
  - изохипса

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел ПРИЛЕП ул. „Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com	ПЕРКАН ПРОЕКТ	
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР. 0021	
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.	
ПЛАНСКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП		
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	СООБРАЌАЈНО, НИВЕЛАЦИСКО И ИНФРАСТРУКТУРНО РЕШЕНИЕ		
ПРИЛОГ	Катерина Милошевска, д.и.а. овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момироски, м.и.а. Елена Иваноска, м.и.а.	РАЗМЕР:
			ТЕХ БР.
			1:500
			112/23
			ДАТА: НОЕМВРИ 2023
			ПРИЛОГ БР. 3

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП

УРБАНИСТИЧКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- ЛЕГЕНДА:**
- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
  - РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
  - ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
  - ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
  - - - ПОМОШНА ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
  - E1.13 E1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
  - ГП1 ГП1
  - H=6m МАКСИМАЛНА ВИСИНА ДО ХОР. ВЕНЕЦ
  - П СПРАТНОСТ
  - П ПОСТОЈНА СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
  - П ЧАКАЛ - ПОВРШИНА ЗА ДИНАМИЧЕН СООБРАЌАЈ ВО ГП
  - 0.5% ПАД НА ТЕРЕН
  - ▲ ВЛЕЗ / ИЗЛЕЗ ВО ГП
  - ХИДРОСИСТЕМ - СЕКУНДАРЕН ЦЕВКОВОД К36/1 - ПВЦ ЦЕВКА 160мм со заштитен појас 6m и заштитен бетонски канал со бетонска плоча со ширина 2m
  - ПОСТОЕЧКА 35kV НАДЗЕМНА МРЕЖА НА ЕВН СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 30m
  - ПОСТОЕЧКА 35kV НАДЗЕМНА МРЕЖА НА ЕВН СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 30m ЗА КОЈ Е ПЛАНИРАНА ДИСЛОКАЦИЈА
  - 10(20)/0.4kV ПЛАНИРАНА ТРАFOСТАНИЦА СО ЗАШТИТЕН ПОЈАС 2m
  - АС РАЗВОДЕН ОРМАР (ВРСКА НА ИНВЕРТЕРИ СО ПЛАНИРАНА ТРАFOСТАНИЦА)
  - ТК ПРИКЛУЧЕН ОРМАР

ЛЕГЕНДА
од ажурирана геодетска подлога:
катастарска граница

2612 број на катастарска парцела

222 детална точка

681.52

бандера дрвена

шахта хидросистем

изохипса

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА УРБАНИСТИЧКИТЕ ПАРАМЕТРИ ЗА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ	100.0%	10.164,05 m ²
2	ПОВРШИНА НА ГП1	100.0%	10.164,05 m ²
3	ПОВРШИНА ОД ПАРТЕРНО УРЕДУВАЊЕ ВО ГП1	30%	3.049,22 m ²
3.1	ВНАТРЕШНА СООБРАЌАЈНА ПОВРШИНА - ДИНАМИЧКИ И СТАЦИОНАРЕН СООБРАЌАЈ И ПЕШАЧКИ ПОВРШНИ	10%	1.016,41 m ²
3.2	ЗЕЛЕНИЛО ВО ГП	20%	2.032,81 m ²
4	ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	70%	7.114,84 m ²
5	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА		7.114,84 m ²
6	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДНОСТ - P%		70,0%
7	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ- Ки		0,70

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА УРБАНИСТИЧКИТЕ ПАРАМЕТРИ ЗА ГРАДБИТЕ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ

бр. на ГП	ГП	ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	ПОЕДИНЕЧНА НАМЕНА НА ГРАДБИТЕ ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА m ²	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА m ²	H макс.		ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДНОСТ НА ГП P%	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ НА ГП- Ки
						m	спратност		
1	10.164,05	E1.13	ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ	7.114,84	7.114,84	6,0	П	70,0%	0,70
ВК.:	10.164,05	E1.13	ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ	7.114,84	7.114,84	6,0	П	70,0%	0,70

БИЛАНСНИ ПОКАЗАТЕЛИ

бр.	име	нумерички показатели на постојната состојба	нумерички показатели на планираната состојба со УП
1	ПОВРШИНА НА ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	10.164,05 m ²	10.164,05 m ²
2	ВКУПНА ПОВРШИНА НА КП/ГП ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	10.164,05 m ²	10.164,05 m ²
3	ПОВРШИНА ПОД ОБЈЕКТ / ПОВРШИНА ЗА ГРАДЕЊЕ	0,00 m ²	7.114,84 m ²
4	ВКУПНО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА	0,00 m ²	7.114,84 m ²
5	МАКСИМАЛНА ВИСОЧИНА	/	6,00
6	СПРАТНОСТ	/	П
7	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДНОСТ (просек) - Пп	0,0%	70,0%
8	КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ (просек) - Ки	0,00	0,70
9	БРОЈ НА КП / ГП ВО ПРОЕКТНИОТ ОПФАТ	1 (КП 2549/2 КО ВАРОШ)	1

ИЗРАБОТУВАЧ	„ПЕРКАН ПРОЕКТ“ дооел ПРИЛЕП ул.„Андон Слабејко“ бр.52 / тел. 048-410-836 e-mail : perkanproekt@gmail.com	ПЕРКАН ПРОЕКТ
ИНВЕСТИТОР	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ, ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	ЛИЦЕНЦА БР. 0021
НАДЛЕЖЕН ОРГАН	ОПШТИНА ПРИЛЕП	УПРАВИТЕЛ БОРКА ТАЛЕВСКИ дипл.ек.
ПЛАНСКО ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА (ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ) НА КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП	
НАСЛОВ НА ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	СИНТЕЗНО РЕШЕНИЕ	
ПЛАНИРА	Катерина Милошевска, д.и.а овластување бр.0.0434	СОРАБОТНИЦИ: Никола Момироски, м.и.а. Елена Иваноска, м.и.а.
	РАЗМЕР: 1:500	ТЕХ БР. 112/23
	ДАТА: НОЕМВРИ 2023	ПРИЛОГ БР. 4

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

Друштво за производство и дистрибуција на електрична енергија

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

ДПДЕЕ „Солар Спектар АГ“ ДООЕЛ - Скопје ул. „Пат за Марков Манастир“ 66 Тел. 02/2722-499, 071/304-280
Жиро Сметка: 200002387210829, Дан. број: МК 4058011511433
email : info@solarspektarag.com.mk www.solarspektarag.com.mk

ИДЕЕН ПРОЕКТ

НАЗИВ НА ЦЕНТРАЛАТА:	ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp „ЕВН ВАРОШ 2“	ТЕХ. БРОЈ
ЛОКАЦИЈА:	КП 2549/2, КО ВАРОШ, ОПШТИНА ПРИЛЕП	175/23
ИНВЕСТИТОР:	ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ	

октомври, 2023

Изработка:
СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

Инвеститор:
ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ
ДООЕЛ СКОПЈЕ

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

СОДРЖИНА:		
Општи податоци		
Потврда за регистрирана дејност на правното лице (проектантот)		
Лиценца за проектирање на градби на правното лице		
Решение за именување на проектант и соработници		
Овластувања на проектантите		
A.1	ФАЗА: АРХИТЕКТУРА	
1.	Местоположба и карактеристики на локацијата	
1.1	Макролокација	
1.2	Микролокација	
A.2	Техничка документација на постојна состојба Графички дел	
A – 01	Ситуација	1:1000
A.3	Техничка документација на новопроектирана состојба Графички дел	
A – 02	Ситуација со диспозиција на фотонапонски панели-новопроектирана состојба	1:1000
A – 03	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели-новопроектирана состојба	1:850
E	ФАЗА: ЕЛЕКТРИКА	
E.1	Проектна програма	
E.2	Општи податоци	
2.1	Сончево зрачење и сончеви патеки	
E.3	Технички опис на проектот	
3.1	Избор на фотонапонски панели	
3.2	Техничко решение	
3.3	Енергетски преобразувачи - инвертори	
3.4	Трафостаница	
3.5	Електричен развод	
3.6	Заземјување и громобранска инсталација	
3.7	Мониторинг, автоматска работа и управување	
3.8	Приказ на врските преку софтверскиот пакет PVsyst - симулација	
3.9	Разводни табли	
3.10	Начин на водење на инсталации	
3.11	Општо	
E.4	Електрична пресметка	
E.5	Техничка документација на проектирана состојба Графички дел	
E - 01	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели	1:85
E - 02	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	1:85
E – 03	Пресек на фотонапонските панели со монтажната конструкција	1:30
E – 04	Основа на парцели со диспозиција на инвертори	1:85
Г.	ФАЗА: ГРАДЕЖНИШТВО- КОНСТРУКТИВНА ФАЗА	
G.1	Монтажна конструкција	
G.2	Техничка документација на проектирана состојба Графички дел	
G – 01	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	1:85
G – 02	Пресек на фотонапонските панели со монтажна конструкција	1:30

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

НАЗИВ НА ЦЕНТРАЛАТА: ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО
ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp- „ЕВН ВАРОШ 2“

ВИД: ИДЕЕН ПРОЕКТ - ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА
ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

НАМЕНА НА ПРОЕКТОТ: ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
ОД ОБНОВЛИВ ИЗВОР

ТЕХНИЧКИ БРОЈ: 175/23

ИНВЕСТИТОР: ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ

ПРОЕКТАНТ: СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ
ул. Пат за Марков Манастир бб, 1000 Скопје

**Солар Спектар АГ ДООЕЛ,
Управител: Горан Мојсоски**

октомври, 2023

I
ОПШТИ ПОДАТОЦИ

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

- Потврда за регистрирана дејност на правното лице (проектантот)

**ЦЕНТРАЛЕН
РЕГИСТАР**

НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА лица

Трговски регистар и регистар на други правни

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/155020230050069

Датум и време: 12.5.2023 г. 14:15:26

Дигитално потпишан од: CRRSM
Централен Регистар на Република Северна
Македонија
Датум и час на потпишување: 12.05.2023 во 14:15:34
Издавач на сертификатот: KIBSTrust Issuing Qseal CA
G2
Сертификатот е валиден до: 07.11.2024
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

/Електронски издаден документ/

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6744214
Назив:	Друштво за производство и дистрибуција на електрична енергија СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ Скопје
Седиште:	ПАТ ЗА МАРКОВ МАНАСТИР / ББ ДРАЧЕВО, КИСЕЛА ВОДА

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	42.99 - Изградба на други објекти од нискоградба, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Број: 0809-50/155020230050069

Страна 1 од 1

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

- Лиценца за проектирање на градби на правно лице

Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 38 став (1) и член 16 став (2) од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 129/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 и 168/18), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ ОД
ПРВА КАТЕГОРИЈА

на

Друштво за производство и дистрибуција на електрична енергија
СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ Скопје

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

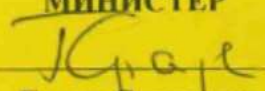
Пат за Марков манастир /ББ Драчево, Кисела Вода
ЕМБС: 6744214

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО 25.06.2026 година

Број П.417/А
25.06.2019 година
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР

Горан Сугарески

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Решение за именување на овластен проектант

ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

ул. Пат за Марков Манастир бб, 1000 Скопје

Врз основа на член 12, 15, 16, и 17 од Законот за градење со измените од истиот (Сл. Весник на РМ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/2013, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/24, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 и 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20, 227/22 и 111/23), за назначување на главен проектант од страна на правното лице СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ го донесува следното:

РЕШЕНИЕ

За назначување на главен проектант за изработка на Идеен проект за фотонапонски панели кои се поставуваат на земјиште „ЕВН ВАРОШ 2“ со локација – Катастарска парцела КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп, изготвена од **СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ, технички бр. 175/23**, како **ГЛАВНИ** извршители се назначуваат:

Главен проектант – фаза архитектура:

1. Игор Трајковски, дипл. инж. арх. – овластување бр. 1.0435

Главен проектант – фаза електрика:

2. Мартин Милошевски дипл. ел. инж. – овластување бр. 4.0827

Соработници – фаза електрика:

- Иван Мацановски, дипл. маш. инж.
- м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж.
- м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж.
- Димитар Димитров, дипл. ел. инж.

Главен проектант – фаза градежништво:

3. Бобан Коцевски дипл. град. инж. – овластување бр. 2.0689

Проектантот е обврзан Проектот да го изработи врз основа на ЗАКОН ЗА ГРАДЕЊЕ (Сл. Весник на РМ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/2013, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/24, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 и 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20, 227/22 и 111/23) како и другите важечки прописи од областа на градежништвото.

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ,
Управител: Горан Мојсовски

октомври, 2023

Изработка:
СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

Инвеститор:
ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ
ДООЕЛ СКОПЈЕ

Овластување на овластени проектантите

1. Архитектура

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ
И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 17 став 3 од Законот за градење (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/13-пречистен текст, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 30,16, 31/16, 39/16, 71/16), Комората на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ Б

ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

од
АРХИТЕКТУРА
на

ИГОР ТРАЈКОВСКИ

дипломиран инженер архитект

Овластувањето е со важност до: 14.01.2024 год.

Број: **1.0435**

Издадено на: 15.01.2019 год.

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Проф. д-р Миле Димитровски
дипл.маш.инж.

2. Електрика

3. Градежништво

А. ФАЗА АРХИТЕКТУРА

А. ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“ ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

1 МЕСТОПОЛОЖБА И КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛОКАЦИЈАТА

1.1 Макролокација

Варош или Марков Град — најстарата населба во Општина Прилеп, која преку пат на конурбација е споено со градот Прилеп, така што денес претставува негова населба. Населбата се наоѓа северозападно од центарот на Прилеп. Се наоѓа на периферијата на Прилеп, во подножјето на Марковите Кули, на надморска височина од 680-700m.

Слика 1. Местоположба на Варош

1.2 Микролокација

Предметната локација на која ќе бидат поставени фотонапонските панели се наоѓа на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп. Локацијата ќе биде оградена заради спречување на пристап на стока и луѓе со ограда во височина од 2,3 метри. Столпчиња на врвот ќе бидат закосени спрема надворешноста од локацијата. На врвот ќе се затегне во два реда бодликава жица, а долниот дел (до висина од 2,3 метри) ќе се инсталира челична мрежа со димензии на отворот од 50x50 mm.

Слика 2. Микролокација на парцелата на која се постават фотонапонските панели

А. ГРАФИЧКИ ДЕЛ

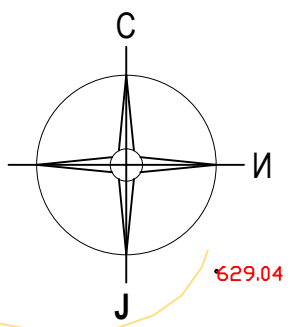
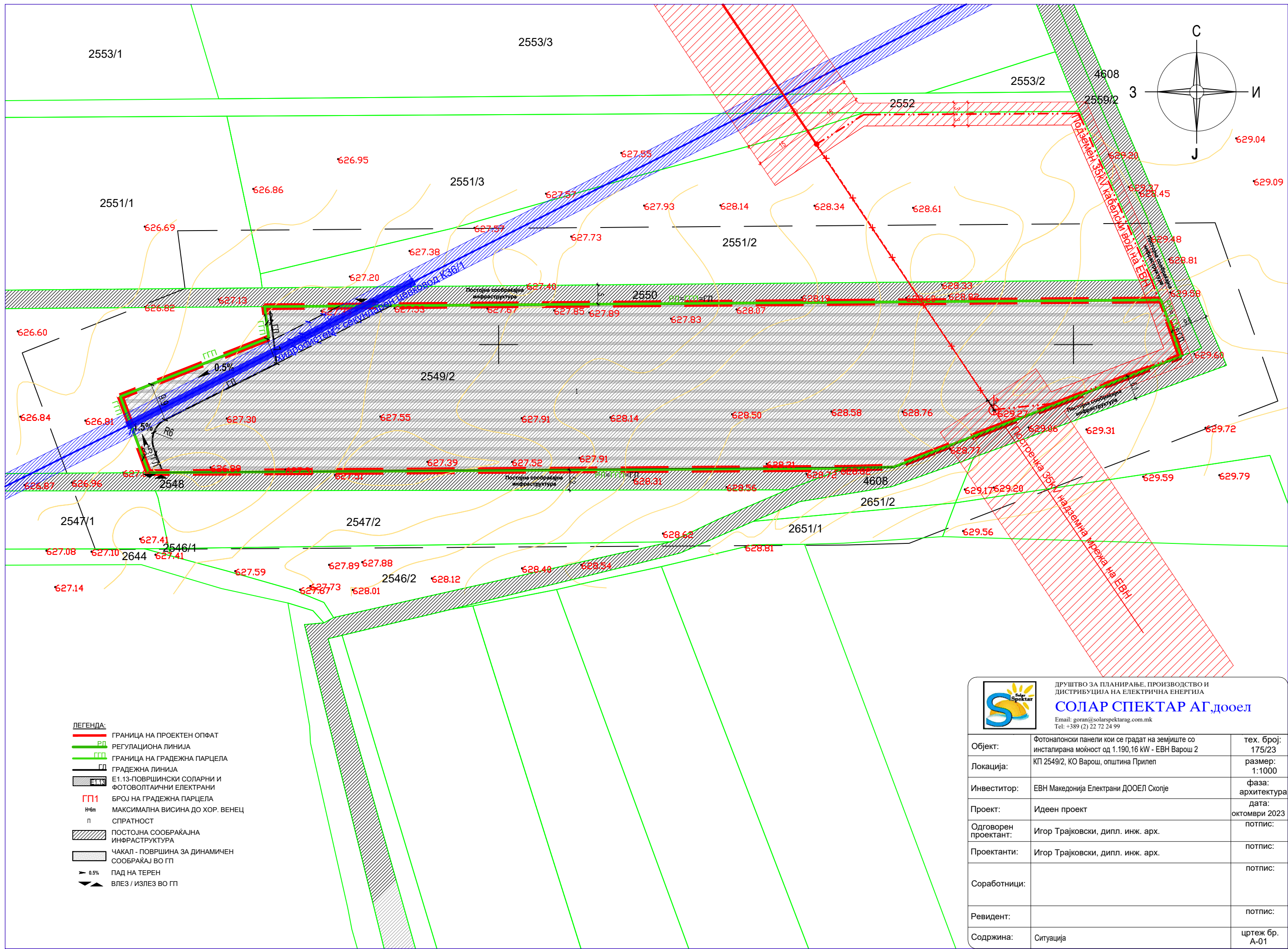

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

А.2 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА ПОСТОЈНА СОСТОБА

Табела 1. Технички цртежи од фаза АРХИТЕКТУРА

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
А – 01	Ситуација	1:1000

- ЛЕГЕНДА:**
- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
  - РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
  - ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
  - ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
  - E1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
  - ГП1 БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
  - H=6m МАКСИМАЛНА ВИСИНА ДО ХОР. ВЕНЕЦ
  - n СПРАТНОСТ
  - ПОСТОЈНА СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
  - ЧАКАЛ - ПОВРШИНА ЗА ДИНАМИЧЕН СООБРАЌАЈ ВО ГП
  - > 0.5% ПАД НА ТЕРЕН
  - ▲ ВЛЕЗ / ИЗЛЕЗ ВО ГП

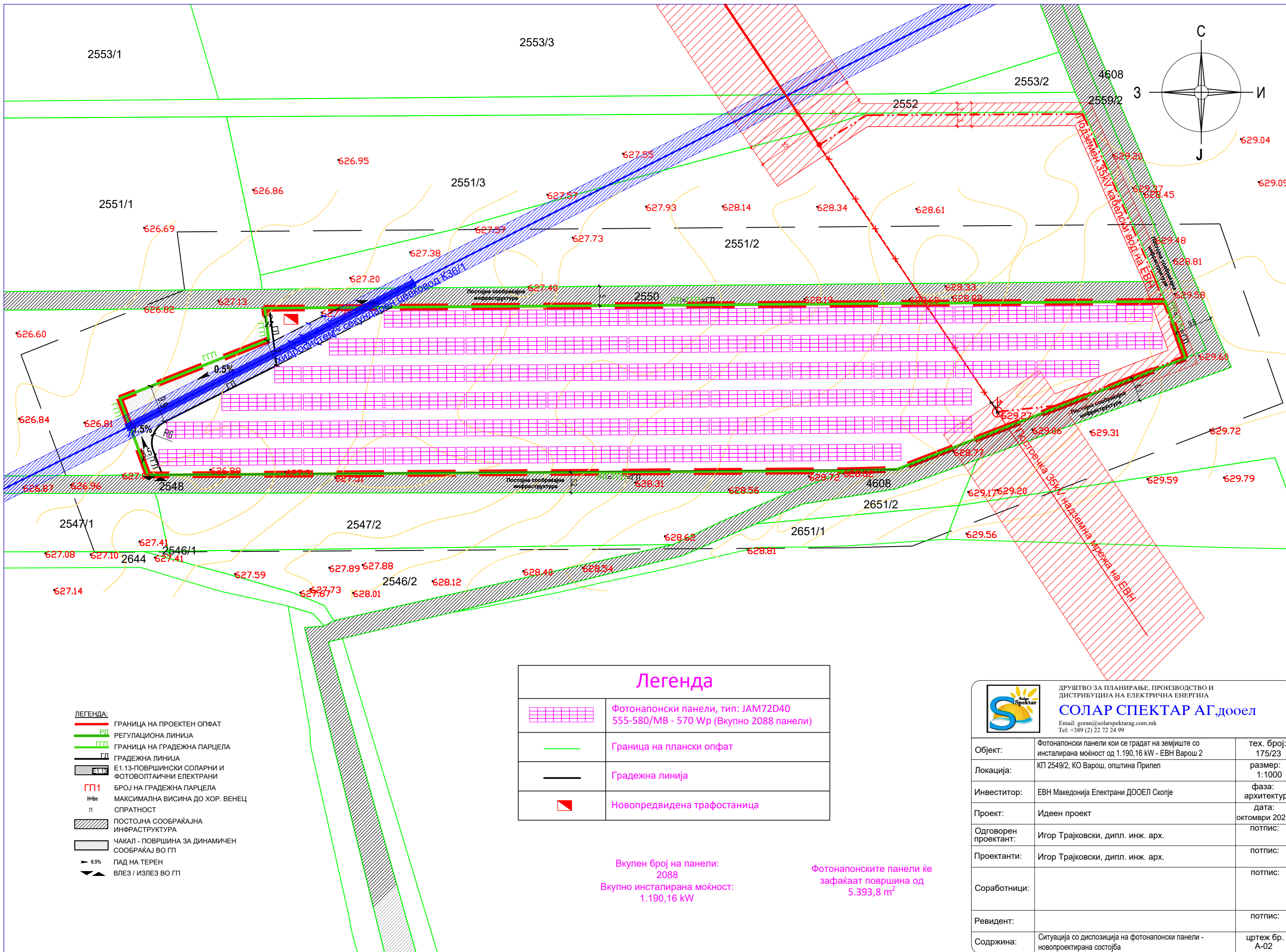
 ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел Email: goran@solarspektarag.com.mk Tel: +389 (2) 22 72 24 99		
Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:1000
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: архитектура
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Игор Трајковски, дипл. инж. арх.	потпис:
Проектанти:	Игор Трајковски, дипл. инж. арх.	потпис:
Соработници:		потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Ситуација	цртеж бр. А-01

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

А.3 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА НОВОПРОЕКТИРАНА СОСТОЈБА

Табела 2. Технички цртежи од фаза НОВОПРОЕКТИРАНА

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
А – 02	Ситуација со диспозиција на фотонапонски панели-новопроектирана состојба	1:1000
А – 03	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели-новопроектирана состојба	1:850

ЛЕГЕНДА:

- ГРАНИЦА НА ПРОЕКТЕН ОПФАТ
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАНИЦА НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- ГРАДЕЖНА ЛИНИЈА
- Е1.13-ПОВРШИНСКИ СОЛАРНИ И ФОТОВОЛТАИЧНИ ЕЛЕКТРАНИ
- ГП1 БРОЈ НА ГРАДЕЖНА ПАРЦЕЛА
- H=6m МАКСИМАЛНА ВИСИНА ДО ХОР. ВЕНЕЦ
- п СПРАТНОСТ
- ПОСТОЈНА СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
- ЧАКАП - ПОВРШИНА ЗА ДИНАМИЧЕН СООБРАЌАЈ ВО ГП
- > 0.5% ПАД НА ТЕРЕН
- ▲ ВЛЕЗ / ИЗЛЕЗ ВО ГП

Легенда	
	Фотонапонски панели, тип: JAM72D40 555-580/МВ - 570 Wp (Вкупно 2088 панели)
—	Граница на плански опфат
—	Градежна линија
▲	Новопредвидена трафостаница

Вкупен број на панели:
2088
Вкупно инсталирана моќност:
1.190,16 kW

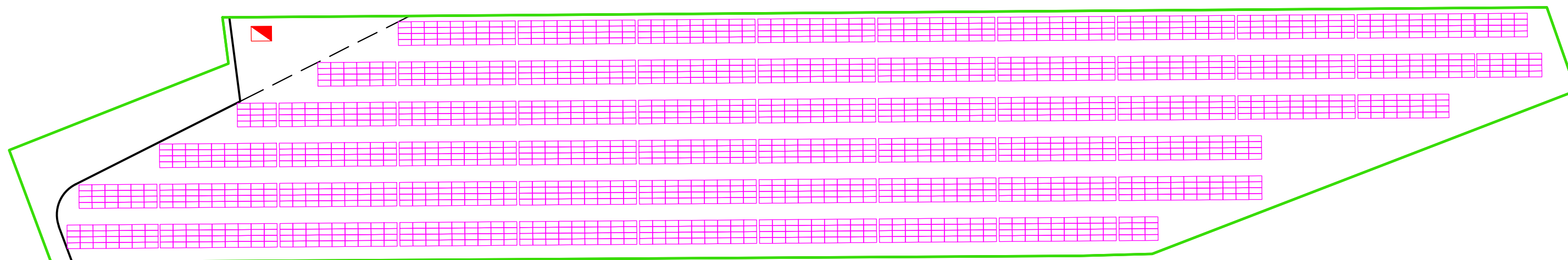
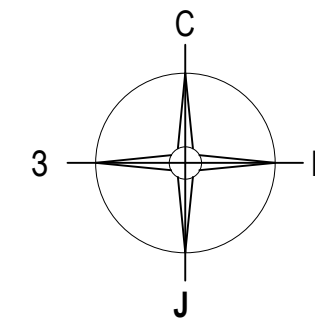
Фотонапонските панели ќе
зафаќаат површина од
5.393,8 m²

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел
Email: goran@solarspektar.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:1000
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: архитектура
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Игор Трајковски, дипл. инж. арх.	потпис:
Проектанти:	Игор Трајковски, дипл. инж. арх.	потпис:
Соработници:		потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Ситуација со диспозиција на фотонапонски панели - новопроктирана состојба	цртеж бр. А-02

Легенда	
	Фотонапонски панели, тип: JAM72D40 555-580/MB - 570 Wp (Вкупно 2088 панели)
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Новопредвидена трафостаница

Вкупен број на панели:
2088
Вкупно инсталирана моќност:
1.190,16 kW

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И
ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:850
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: архитектура
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Игор Трајковски, дипл. инж. арх.	потпис:
Проектанти:	Игор Трајковски, дипл. инж. арх.	потпис:
Соработници:		потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели - новопроектирана состојба	цртеж бр. А-03

Е. ФАЗА ЕЛЕКТРИКА

**Е
.
ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ**

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

E.1 ПРОЕКТНА ПРОГРАМА

За потребите на инвеститор ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје, на локација со КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп, да се предвиди поставување на фотонапонски панели на монтажна конструкција на земја.

1. Да се проектира, оптимизира и димензионира ФН систем во согласност со важечките европски прописни стандарди.
2. Да се предвидат фотонапонски панели JA Solar JAM72D40 555-580/MB - 570Wp, од производителот JA SOLAR со моќност од **570 Wp** и ефикасност на панелот 22,1 %.
3. Да се предвиди инвертор од производителот **Huawei SUN2000 100 KTL** со моќност на излез (АС страна) од **100kW**.
4. Носечка конструкција за монтирање на предвидениот број на панели и да биде изработена во секции со можност за монтирање на фотонапонски панели во четири реда.
5. АС ормарите да се предвидат за монтажа на челична конструкција за фотонапонски панели. Истите да се со степен на заштита IP65.
6. Да се предвиди мониторинг и контрола на PV централата.
7. Да се предвиди систем за заштитно заземјување со поцинкувана трака FeZn 30x4 mm околу централата. Громобранска инсталација да се предвиди со аголни фаќачи на гром монтирани на челична конструкција за фотонапонски панели.
8. Како основа за изработка на техничката документација да послужат архитектонско-градежните подлоги.
- 9 Електричните инсталации да се проектираат и изведат во согласност со важечките меѓународни и македонски технички прописи и стандарди за објекти од втора категорија согласно со актуелниот закон за градба.
10. За сите останати работи кои не се опфатени со оваа проектна програма се дава слобода за решавање од страна на проектантот со тоа што за битни промени да биде запознаен Инвеститорот.

Согласен инвеститор:

ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ

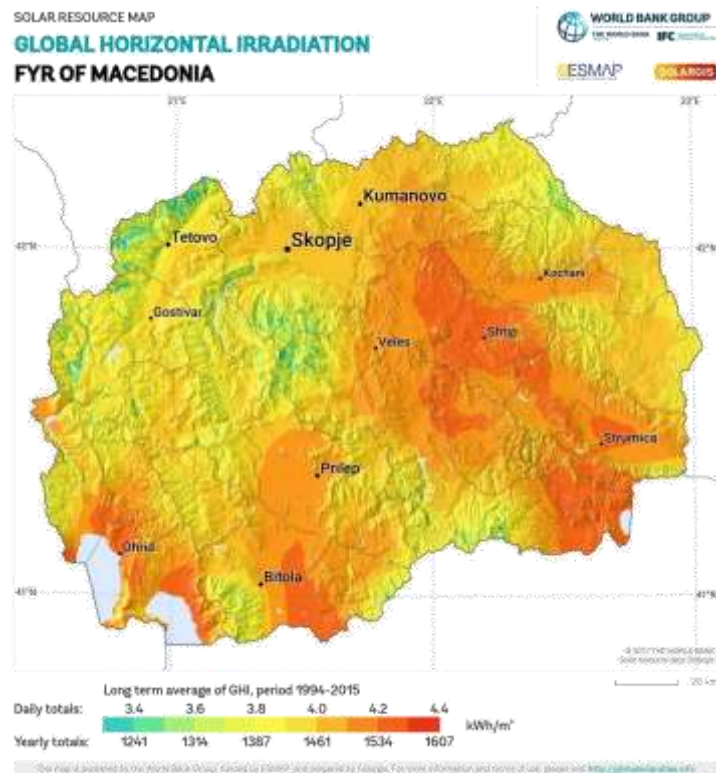
_____
октомври, 2023

Е.2 ОПШТИ ПОДАТОЦИ

2.1 Сончево зрачење и сончеви патеки

Перформансите на фотонапонските панели директно зависат од метеоролошките услови (сончева ирадијација - зрачење, температура на воздухот, брзина на ветерот, итн.) на локацијата каде се врши поставувањето на панелите. На сликата е прикажана мапа на годишната просечна ирадијација во kWh/m².

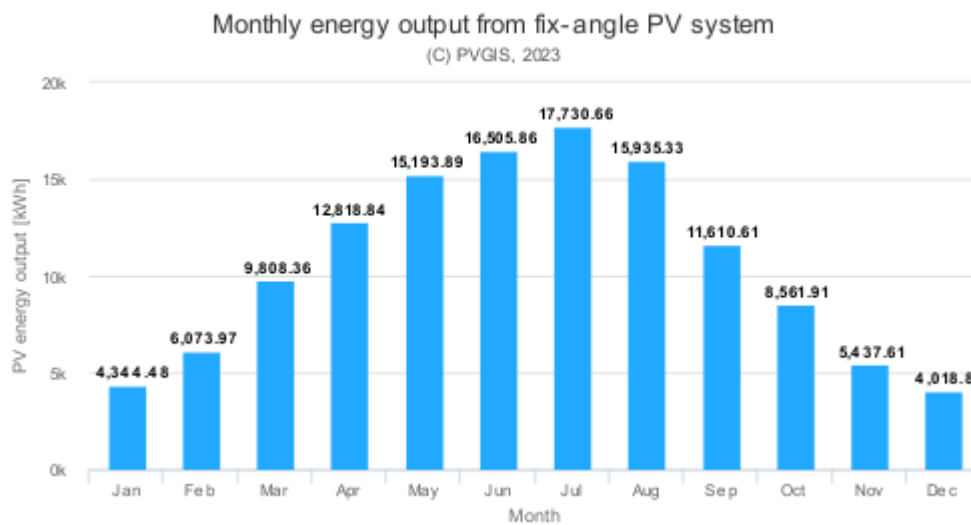
Слика 1. Мапа на годишната просечна ирадијација во kWh/m²

Локацијата на која што е планирано поставување на фотонапонски панели кои се поставуваат на земјиште за производство на електрична енергија, е подложена на голема сончева радијација со просечна годишна густина на енергија на сончевото зрачење од **1555.41 kWh/m²**.

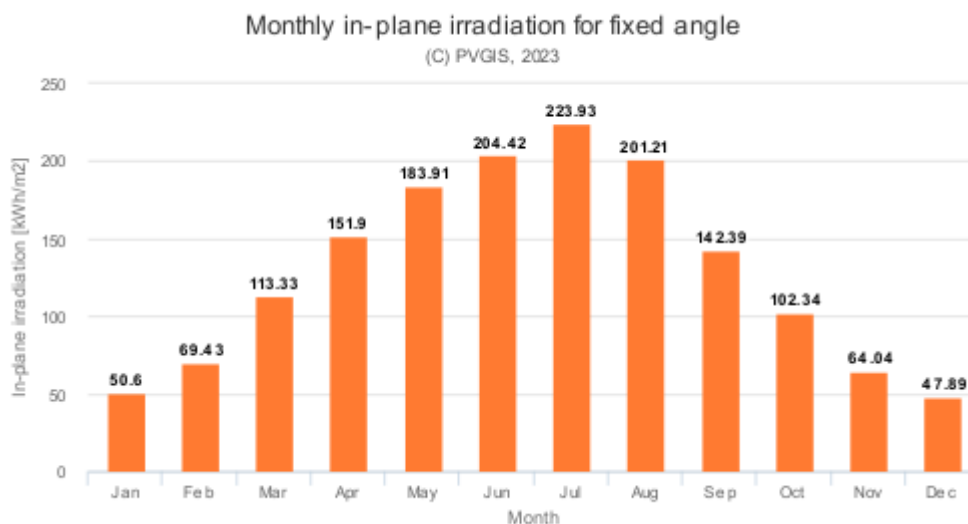
За пресметувањето на производството на електрична енергија од фотонапонските панели кои се поставуваат на земјиште е употребена база на податоци PVGIS-Classic (Photovoltaic Geographical Informational System). Дел од сумарните вредности на некои параметри при генерирањето на податоци се прикажани во продолжение:

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

- **Номинална моќност на инсталираните фотонапонски панели:** 1.190,16 kW (фотонапонски панели од кристален силикон)
- **Пресметани загуби како резултат на температура и ниска радијација:** 8,05 % (со користење на локална амбиентна температура)
- **Пресметани загуби како резултат на ефекти од агол на рефлексија:** 3,68%
- **Други загуби (кабли, инвертор, итн.):** 0,66%
- **Комбинирани загуби на PV системот:** 12,39%

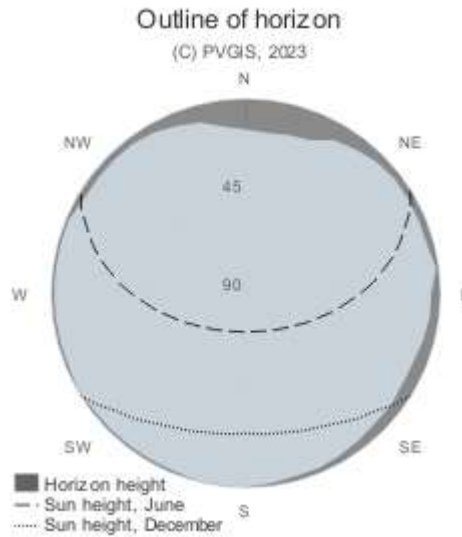
Слика 2. Очекувано количество на производство на електрична енергија за дадениот систем, со фиксен агол во kWh

Слика 3. Просечна ирадијација при фиксен агол за дадената локација изразена во во kWh/m²

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Со цел елиминирање и минимизирање на засенувањето на панелите, од битно значење е познавањето на аголот на висина на хоризонтот и промената на аголот на висината на Сонцето на локацијата. На сликата е прикажана сончевата патека во текот на денот и годината која е компјутерски мапирана со помош на софтверската алатка.

Слика 4. Промена на аголот на висината на Сонцето за дадениот систем во kWh/m²

Е.3 Технички опис на проектот

Со овој проект е планирано поставување на фотонапонски панели со вкупна инсталирана моќност од **1.190,16 kW**, за потребите на инвеститор ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје, на КП 2597/2, КО Варош, Општина Прилеп. Фотонапонската централа која се опишува во овој проект е именувана како „ЕВН Варош 2“.

Фотонапонските панели функционираат врз основа на директна промена (конверзија) на светлосната енергија од сонцето во еднонасочна електрична струја, која ја вршат фотонапонските панели. Оваа еднонасочна струја, со инвертори синхронизирано со мрежниот напон, се трансформира во наизменична струја со 400V/50Hz.

Фотонапонските панели ќе се инсталираат на типизирани алуминиумски профили, а тие пак ќе се потпираат на „С“ профили специјално наменети за поставување на земја.

Теренот претходно ќе биде порамнет и за самото набивање на профили ќе се користи специјална машина за набивање со хидрауличен чекан.

После набивањето ќе се изврши комплетно монтирање на останатиот дел од конструкцијата на која ќе се монтираат фотонапонските панели со соодветни држачи.

Предвидени се ископи на ров за полагање на напојни енергетски кабли како и инсталација на оптички кабел за поврзување на мониторинг за фотонапонската централа.

Предвидената монтажна подконструкција мора да ги задоволува Европските стандарди за ветровни и снежни зони.

Годишно очекувано производство на локацијата каде е планирана изведбата на фотонапонските панели за производство на електрична енергија е 1.850.386 kWh или 1.850,386 MWh.

Фотонапонските панели кои ќе се инсталираат на парцелата во сопственост на инвеститор ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје, ќе зафаќаат површина од 5.393,8 m².

Вкупниот број на фотонапонски панели е 2088 и тие се со инсталирана моќност од 570 W поединечно или вкупно 1.190,16 kW.

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

3.1 Избор на фотонапонски панели

Поставениот фотонапонски панел е од производителот JA SOLAR, изработен од монокристален силициум и припаѓа во топ 5 бренд производители на фотонапонски панели во светот. Панелот **JAM72D40 555-580/MB – 570Wp** е составен од специјални ќелии со вкупен број 72 и истите се поделени на пола со што вкупниот број на ќелии е 144, а тоа го подобрува температурниот коефициент на панелот, односно го прави поефикасен. Ќе се постават вкупно 2088 панели со моќност од **570 Wp**, односно вкупен производствен капацитет од **1.190,16 kWp**. Истите ќе се монтираат на алуминиумска подконструкција.

Фотонапонски панел: JAM72D40 555-580/MB – 570Wp - вкупен број на панели 2088

Механички карактеристики:

- Димензии на избраниот панел	2278±2mm×1134±2mm×30±1mm
- Тежина:	31.8kg±3%
- Приклучна кутија:	IP68, 3 diodes

Електрични карактеристики:

- Максимална моќност P_{max} :	570 W;
- Толеранција на моќност:	- 0 ~ +5W;
- Ефикасност на панелот:	22,1 %
- I_{mp} (maximum power current):	13.35 A
- V_{mp} (maximum power voltage):	42.70 V
- I_{sc} (short circuit current):	14.23 A
- V_{oc} (open circuit voltage):	51V

Овие вредности се однесуваат при стандардни тест услови STC (Air Mass AM1.5, Irradiance 1000W/m², Cell Temperature 25°C)

- Температурен коефициент при V_{oc}	-0.260 %/°C
- Температурен коефициент при I_{sc}	+0.046 %/°C

Максимални карактеристики:

- Оперативна температура:	-40°C ~ +85°C
- Максимален напон на системот:	1500V DC (IEC)

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Higher power generation
better LCOE

n-type with very Lower LID

Better weak illumination response

Better Temperature Coefficient

Superior Warranty

- 12-year product warranty
- 30-year linear power output warranty

1% 1st-year Degradation
0,4% Annual Degradation
Over 30 years

■ n-type Bifacial Double Glass Module Linear Performance Warranty
 ■ Standard Module Linear Performance Warranty

Comprehensive Certificates

- IEC 61215, IEC 61730
- ISO 9001: 2015 Quality management systems
- ISO 14001: 2015 Environmental management systems
- ISO 45001: 2018 Occupational health and safety management systems
- IEC 62941: 2019 Terrestrial photovoltaic (PV) modules - Quality system for PV module manufacturing

JA SOLAR

www.jasolar.com

Specifications subject to technical changes and tests.
JA Solar reserves the right of final interpretation.

Изработка:
СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

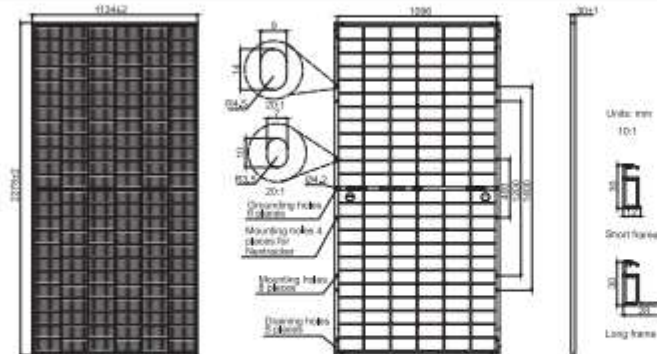
Инвеститор:
ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ
ДООЕЛ СКОПЈЕ

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“ ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

JA SOLAR

JAM72D40 555-580/MB Siemens

MECHANICAL DIAGRAMS

Remark: customised frame color and cable length available upon request

SPECIFICATIONS

Cell	Mono
Weight	31.8kg
Dimensions	2278±2mm×1134±2mm×30±1mm
Cable Cross Section Size	4mm ² (IEC), 12 AWG (UL)
No. of cells	144(6×24)
Junction Box	IP68, 3 diodes
Connector	QC 4-10-351/ MC4-EVO2A
Cable Length (Including Connector)	Portrait: 200mm(+)/300mm(-); Landscape: 1300mm(+)/1300mm(-)
Front Glass/Back Glass	2.0mm/2.0mm
Packaging Configuration	36pcs/Pallet, 720pcs/40HQ Container

ELECTRICAL PARAMETERS AT STC

TYPE	JAM72D40 -555/MB	JAM72D40 -560/MB	JAM72D40 -565/MB	JAM72D40 -570/MB	JAM72D40 -575/MB	JAM72D40 -580/MB
Rated Maximum Power(P _{max}) [W]	555	560	565	570	575	580
Open Circuit Voltage(V _{oc}) [V]	50.55	50.70	50.85	51.00	51.15	51.30
Maximum Power Voltage(V _{mp}) [V]	42.24	42.40	42.56	42.70	42.85	43.03
Short Circuit Current(I _{sc}) [A]	14.02	14.09	14.16	14.23	14.30	14.36
Maximum Power Current(I _{mp}) [A]	13.14	13.21	13.28	13.35	13.42	13.48
Module Efficiency [%]	21.5	21.7	21.9	22.1	22.3	22.5
Power Tolerance	0→+5W					
Temperature Coefficient of I _{sc} (α _{Isc})	+0.046%/°C					
Temperature Coefficient of V _{oc} (β _{Voc})	-0.260%/°C					
Temperature Coefficient of P _{max} (γ _{Pmp})	-0.300%/°C					

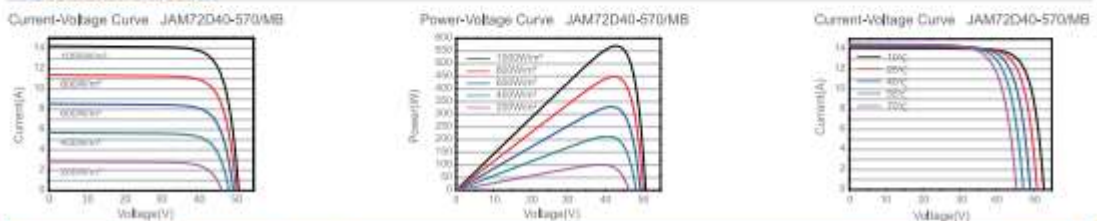
STC: Irradiance 1000W/m², cell temperature 25°C, AM1.5G

Remark: Electrical data in this catalog do not refer to a single module and they are not part of the offer. They only serve for comparison among different module types.

ELECTRICAL CHARACTERISTICS WITH 10% SOLAR IRRADIATION RATIO

TYPE	JAM72D40 -555/MB	JAM72D40 -560/MB	JAM72D40 -565/MB	JAM72D40 -570/MB	JAM72D40 -575/MB	JAM72D40 -580/MB	OPERATING CONDITIONS
Rated Max Power(P _{max}) [W]	599	605	610	616	621	626	Maximum System Voltage: 1500V DC
Open Circuit Voltage(V _{oc}) [V]	50.58	50.73	50.88	51.03	51.16	51.30	Operating Temperature: -40°C→+85°C
Max Power Voltage(V _{mp}) [V]	42.24	42.39	42.55	42.70	42.86	43.02	Maximum Series Fuse Rating: 30A
Short Circuit Current(I _{sc}) [A]	15.14	15.22	15.29	15.37	15.44	15.51	Maximum Static Load, Front*: 5400Pa(112 lb/ft ²) Maximum Static Load, Back*: 2400Pa(50 lb/ft ²)
Max Power Current(I _{mp}) [A]	14.19	14.27	14.34	14.42	14.49	14.56	NOCT: 45±2°C
Irradiation Ratio (rear/front)	10%						Bifaciality*: 80%±10%
*For Neotracker installations, maximum static load please take compatibility approval letter between JA Solar and Neotracker for reference.							Fire Performance: UL Type 2B
**Bifaciality=(P _{max, rear} /Rated P _{max, front})							

CHARACTERISTICS

Premium Cells, Premium Modules

Version No.: Global_EN_20221213A

Слика 5. Графички приказ на избраниот фотонапонски панел

3.2 Техничко решение

За добивање на одреден еднонасочен напон во рамките на дозволените работни влезни напони на инверторите, повеќе PV панели се поврзуваат во серија и формираат т.н. „низа“. Секоја „низа“ произведува електрична енергија на еднонасочен напон и струја, која со вакви карактеристики не може директно да се пласира до потрошувачите преку постоечката дистрибутивна мрежа. Затоа, преку инверторите произведената електрична енергија со DC параметри треба да се трансформира во електрична енергија со наизменични напон и струја (AC параметри).

Со соодветно поврзување, низирање фотонапонските панели се поврзуваат на енергетски преобразувачи или DC/AC инвертори, чија улога е да ја трансформираат електричната енергија произведена со еднонасочен напон и струја во електрична енергија со наизменичен напон и струја, со минимални загуби на енергија во самиот инвертор.

За потребите на инвеститор ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје ќе се постават еднаесет (11) енергетски преобразувачи на моќност – инвертори.

3.3 Енергетски преобразувачи - инвертори

Со соодветно поврзување на низите на инверторите се добива трофазен наизменичен систем за производство на електрична енергија со одредена моќност. Со групирање на повеќе вакви системи и нивно поврзување со заштитна и прекинувачка опрема, се добива генератор на електрична енергија на низок наизменичен напон со фреквенција од 50Hz. Во овој проект предвидени се типични модели на инвертори со кои се задоволуваат нивото на заштита и останатите технички стандарди во согласност со: CE, CEI 0-16, CEI 0-21, EN 50438:2013, IEC 60068-2-x, IEC 61727, IEC 62109-1/2, IEC 62116, VDE 01 26-1-1, VDE-AR-N 4105 и сл.

Ваквото решение е идеално за централи кои се поставени на отворен простор на стандардна алуминиумска конструкција. За потребите на инвеститор ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје ќе биде извршено монтирање на фотонапонски панели на земја со што, преку избраните инвертори ќе се овозможи идеално техничко решение. За потребите на овој проект се избрани еднаесет (11) енергетски преобразувачи на моќност – инвертори кои ги имаат следниве спецификации:

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

- Инверторот **Huawei SUN2000 100 KTL** се карактеризира со десет (10) трагачи на максимална моќност - MPPT. Согласно начинот на низирање на фотонапонските панели вкупно ќе бидат приклучени 2088 панели на 11 инвертори.

Ред. Бр.	Технички спецификации	Вредност
DC страна		
1	Максимален влезен DC напон	1100V
2	Максимална струја по MPPT трагач	26A
3	Стартен напон	>200V
4	Ранг на работен напон по MPPT трагач	200-1000V
AC страна		
5	Максимална AC моќност	100 kW
6	Максимална излезна струја	160,4A
7	Фреквенција/Напон	50Hz/400V

Табела 3. Технички спецификации на избраниот енергетски преобразувач

Smart String Inverter

SUN2000-100KTL-M1

Smart

Smart I-V Curve Diagnosis supported

Efficient

Max. efficiency 98.8%

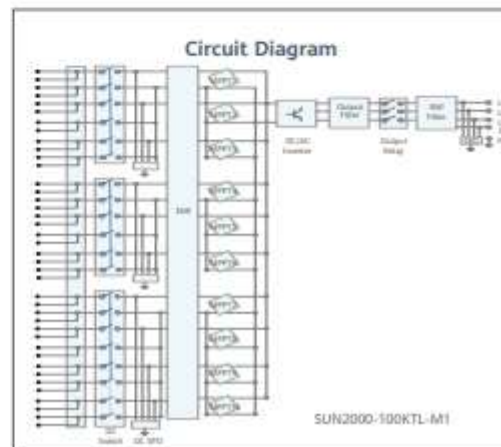
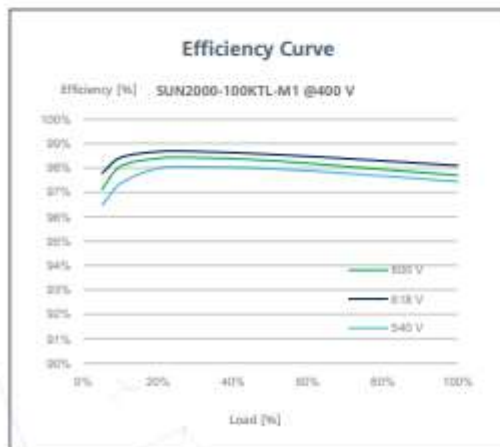
Safe

Fuse free design

Reliable

Type II surge arresters for DC & AC

SOLAR.HUAWEI.COM

Слика 6. Графички приказ на енергетскиот преобразувач Huawei SUN2000 100 KTL

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

SUN2000-100KTL-M1
Technical Specification

Technical Specification	SUN2000-100KTL-M1
Efficiency	
Max. efficiency	98.8% @480 V, 98.6% @380 V / 400 V
European efficiency	98.6% @480 V, 98.4% @380 V / 400 V
Input	
Max. Input Voltage ¹	1,100 V
Max. Current per MPPT	26 A
Max. Short Circuit Current per MPPT	40 A
Start Voltage	200 V
MPPT Operating Voltage Range ²	200 V – 1,000 V
Nominal Input Voltage	720 V @480 Vac, 600 V @400 Vac, 570 V @380 Vac
Number of MPPT trackers	10
Max. number of inputs	20
Output	
Nominal AC Active Power	100,000 W
Max. AC Apparent Power	110,000 VA
Max. AC Active Power (cosφ=1)	110,000 W
Nominal Output Voltage	480 V / 400 V / 380 V, 3W+(N)+PE
Rated AC Grid Frequency	50 Hz / 60 Hz
Nominal Output Current	120.3 A @480 V, 144.4 A @400 V, 152.0 A @380 V
Max. Output Current	133.7 A @480 V, 160.4 A @400 V, 168.8 A @380 V
Adjustable Power Factor Range	0.8 leading... 0.8 lagging
Max. Total Harmonic Distortion	< 3%
Protection	
Input-side Disconnection Device	Yes
Anti-islanding Protection	Yes
AC Overcurrent Protection	Yes
DC Reverse-polarity Protection	Yes
PV-array String Fault Monitoring	Yes
DC Surge Arrester	Type II
AC Surge Arrester	Type II
DC Insulation Resistance Detection	Yes
Residual Current Monitoring Unit	Yes
Communication	
Display	LED indicators; WLAN adaptor + FusionSolar APP
RS485	Yes
USB	Yes
Monitoring BUS (MBUS)	Yes (isolation transformer required)
General Data	
Dimensions (W x H x D)	1,035 x 700 x 365 mm
Weight (with mounting plate)	90 kg
Operating Temperature Range	-25°C – 60°C
Cooling Method	Smart Air Cooling
Max. Operating Altitude without Derating	4,000 m
Relative Humidity	0 – 100%
DC Connector	Staubli MC4
AC Connector	Waterproof Connector + DT/DT Terminal
Protection Degree	IP66
Topology	Transformerless
Nighttime Power Consumption	< 3.5 W

Standard Compliance (more available upon request)

Certificate: EN 62109-1/-2, IEC 62109-1/-2, EN 50530, IEC 62116, IEC 61727, IEC 60068, IEC 61663
 Grid Connection Standards: VDE-AR-N4105, EN 50549-1, EN 50549-2, RD 661, RD 1699, C10/T1, DEWA, G99, NRS 097-2-1

¹ The maximum input voltage is the upper limit of the DC voltage. Any higher input DC voltage would probably damage inverter.
² Any DC input voltage beyond the operating voltage range may result in inverter improper operating.

SOLAR.HUAWEI.COM

Слика 7. Технички карактеристики на енергетскиот преобразувач Huawei SUN2000 100 KTL

3.4 Електричен развод

- DC развод

Кабелскиот развод што ќе се искористи од фотонапонските панели поврзани во низи до инверторите е едножилен бакарен проводник отпорен на UV - зрачење тип: PV1-f 1x6mm².

Слика 8. Solar cable PV1-f 1 x 6mm²

- AC развод

На фотонапонската централа „ЕВН Варош 2“ нема да се формираат нови AC разводни ормари за напојување на инверторите односно предавање на произведената електрична енергија од инверторите ќе биде директно во трафостаница. Инверторот ќе биде поврзан со постоечката трафостаница со кабел тип **NA2XY-O-2x4x1x240mm²**. Точната диспозиција на опремата и начинот на водење на инсталациите е прикажано на цртежите од проектот.

3.5 Заземјување и громобранска инсталација

Заштитното заземјување на фотонапонската централа ќе се изведе со челично поцинкувана жица **Φ10mm**, во соодветен ров. Со оглед на применетиот систем на заштита, отпорот на работното заземјување не смее да надминува 2 ома. Овој отпор во ниеден случај или период на годината не смее да биде поголем. Отпорот се проверува секоја година. На заштитното заземјување се поврзува целокупната електроенегетска опрема како и громобранска заштита. Фотонапонското поле ќе се штити со мали шипки со висина од 40cm кои се поставуваат на секои приближно 7 метри соодветно во секој ред на највисоката точка од конструкцијата. Громобранската заштита се препорачува да се реши за целиот простор со активни елементи кои имаат степен на веројатност за заштита од приближно 98%. Заштитно заземјување за целиот комплекс се изведува со цел заедничкиот потенцијал да се сведе на една заедничка вредност. Како прифатни водови се користат фаќачите на гром, а како одводни водови се користи поцинкуваната челична конструкција. Целокупниот громобрански материјал е од стандардна изведба.

3.6 Мониторинг, автоматска работа, надзор и управување

Концептот на работа на фотонапонската централа е со автосинхронизиращки стринг - трофазни инвертори. Следењето на сите параметри за вкупната произведена електрична енергија, како и другите работни параметри се врши преку софтвер за мониторинг кој е компатибилен со инверторската опрема.

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

3.7 Приказ на врските преку софтверскиот пакет PV Sol - симулација

Project Overview

PV System

Grid-connected PV System

Climate Data	Prilep, MKD (1991 - 2010)
PV Generator Output	1190.16 kWp
PV Generator Surface	5,393.8 m ²
Number of PV Modules	2088
Number of Inverters	11

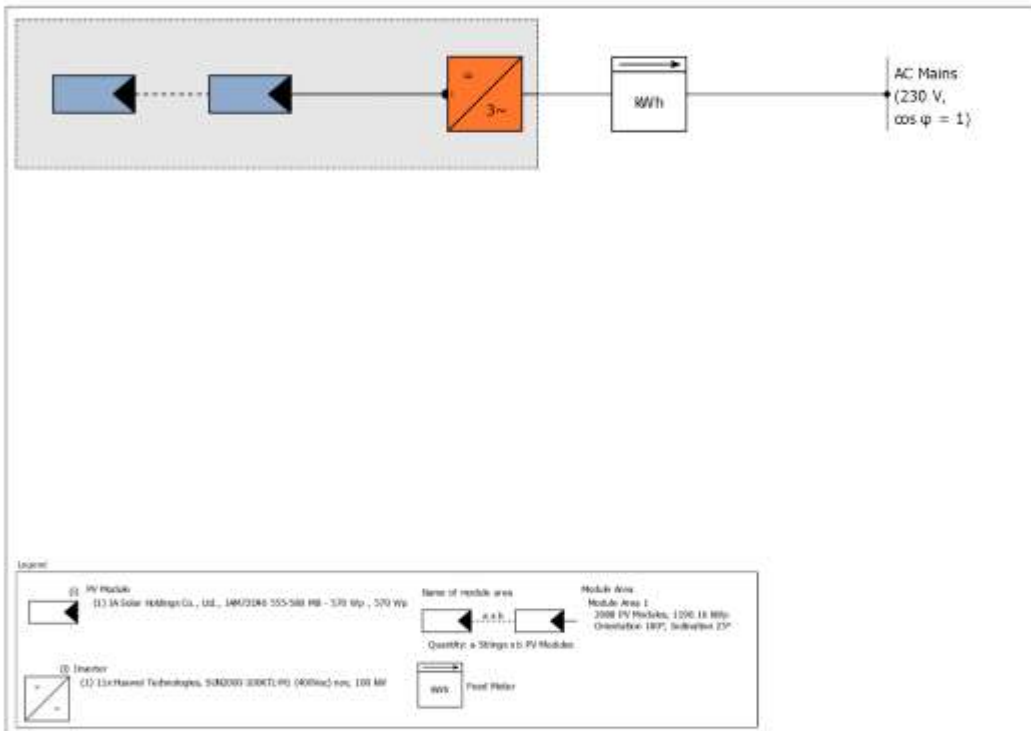

Figure: Schematic diagram

The yield

The yield

PV Generator Energy (AC grid)	1,850,386 kWh
Grid Feed-in	1,850,386 kWh
Down-regulation at Feed-in Point	0 kWh
Own Power Consumption	0.0 %
Solar Fraction	0.0 %
Spec. Annual Yield	1,554.74 kWh/kWp
Performance Ratio (PR)	85.3 %
CO ₂ Emissions avoided	1,110,231 kg / year

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Set-up of the System

Overview

System Data

Type of System	Grid-connected PV System
Start of Operation	10/18/2023

Climate Data

Location	Prilep, MKD (1991 - 2010)
Resolution of the data	1 h
Simulation model used:	
- Diffuse Irradiation onto Horizontal Plane	Hofmann
- Irradiance onto tilted surface	Hay & Davies

Module Areas

1. Module Area - Module Area 1

PV Generator, 1. Module Area - Module Area 1

Name	Module Area 1
PV Modules	2088 x JAM72D40 555-580 MB - 570 Wp (v1)
Manufacturer	JA Solar Holdings Co., Ltd.
Inclination	25 °
Orientation	South 180 °
Installation Type	Mounted - Open Space
PV Generator Surface	5,393.8 m ²

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Inverter configuration

Configuration 1

Module Area		Module Area 1
Inverter 1		
Model	SUN2000-100KTL-M1 (400Vac) nov (v1)	
Manufacturer	Huawei Technologies	
Quantity	10	
Sizing Factor	108.3 %	
Configuration	MPP 1: 1 x 19	
	MPP 2: 1 x 19	
	MPP 3: 1 x 19	
	MPP 4: 1 x 19	
	MPP 5: 1 x 19	
	MPP 6: 1 x 19	
	MPP 7: 1 x 19	
	MPP 8: 1 x 19	
	MPP 9: 1 x 19	
	MPP 10: 1 x 19	
Inverter 2		
Model	SUN2000-100KTL-M1 (400Vac) nov (v1)	
Manufacturer	Huawei Technologies	
Quantity	1	
Sizing Factor	107.2 %	
Configuration	MPP 1: 1 x 18	
	MPP 2: 1 x 18	
	MPP 3: 1 x 19	
	MPP 4: 1 x 19	
	MPP 5: 1 x 19	
	MPP 6: 1 x 19	
	MPP 7: 1 x 19	
	MPP 8: 1 x 19	
	MPP 9: 1 x 19	
	MPP 10: 1 x 19	

AC Mains

AC Mains

Number of Phases	3
Mains Voltage (1-phase)	230 V
Displacement Power Factor (cos phi)	+/- 1

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Simulation Results

Results Total System

PV System

PV Generator Output	1190.2 kWp
Spec. Annual Yield	1,554.74 kWh/kWp
Performance Ratio (PR)	85.3 %

Grid Feed-in	1,850,386 kWh/Year
Grid Feed-in in the first year (incl. module degradation)	1,850,386 kWh/Year
Standby Consumption (Inverter)	249 kWh/Year
CO ₂ Emissions avoided	1,110,231 kg / year

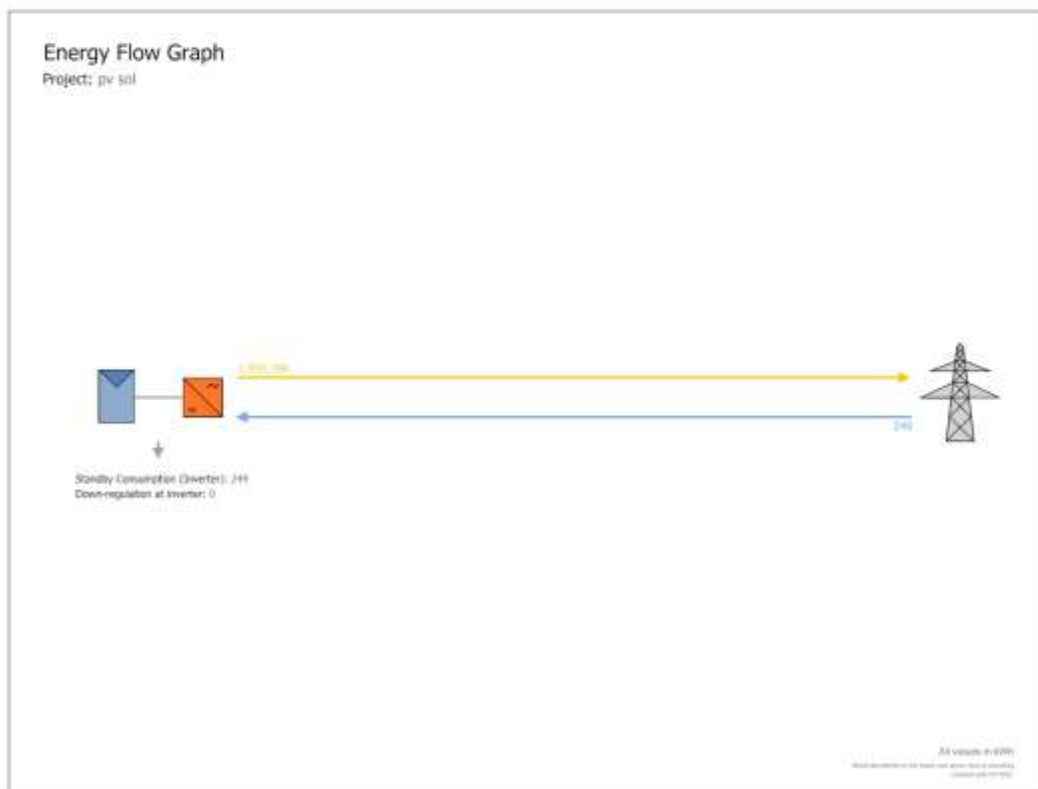
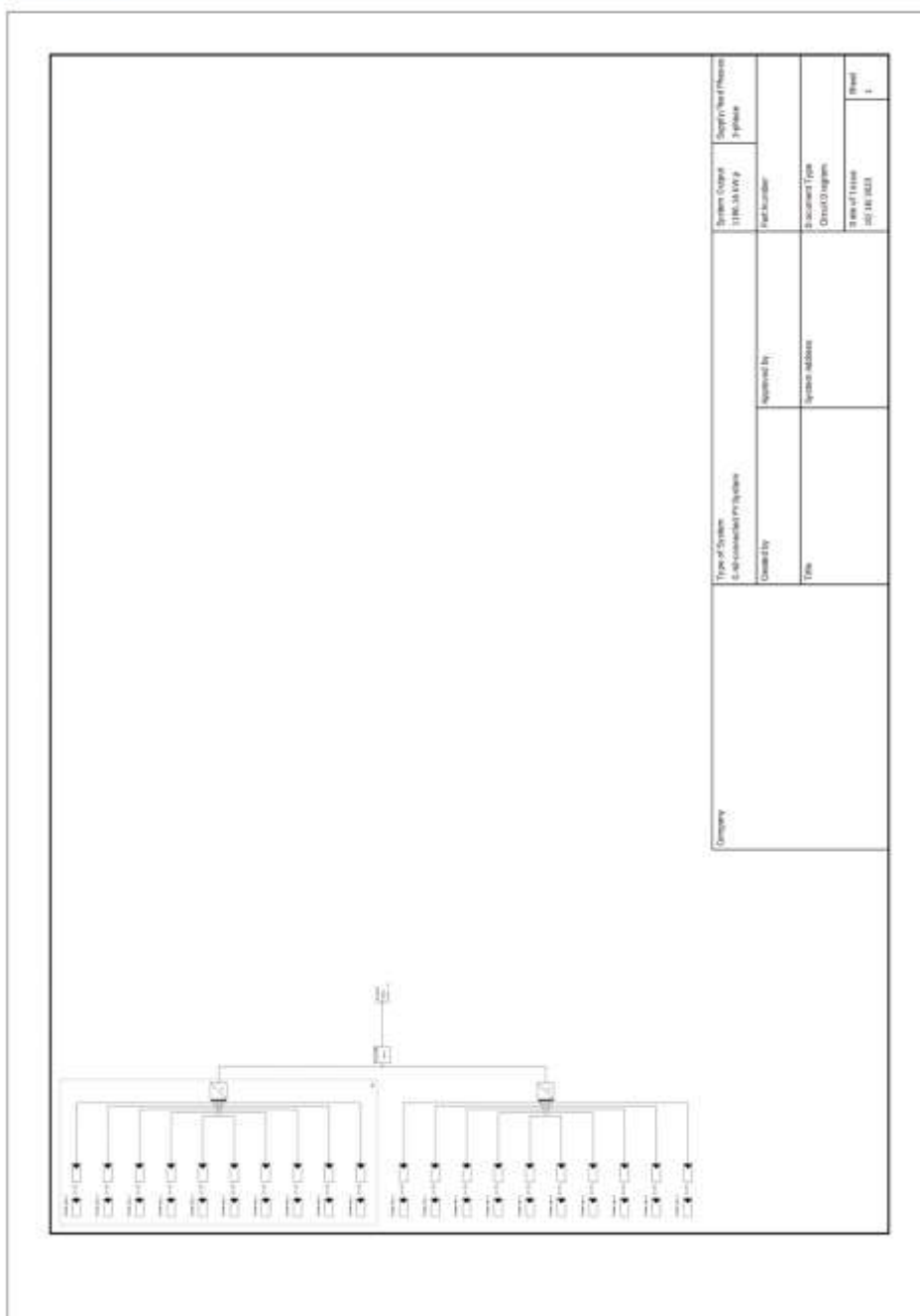

Figure: Energy Flow Graph

Plans and parts list

Circuit Diagram

Company	Type of System 2-Phase/3-wire/4-wire system	System Capacity 1190.16 kWp	Supply Voltage (Phase-to-Phase)
	Created by	Approved by	Installation Type
	Title	System Address	Circuit Diagram
			System Address
			1

Figure: Circuit Diagram

3.8 Разводни табли

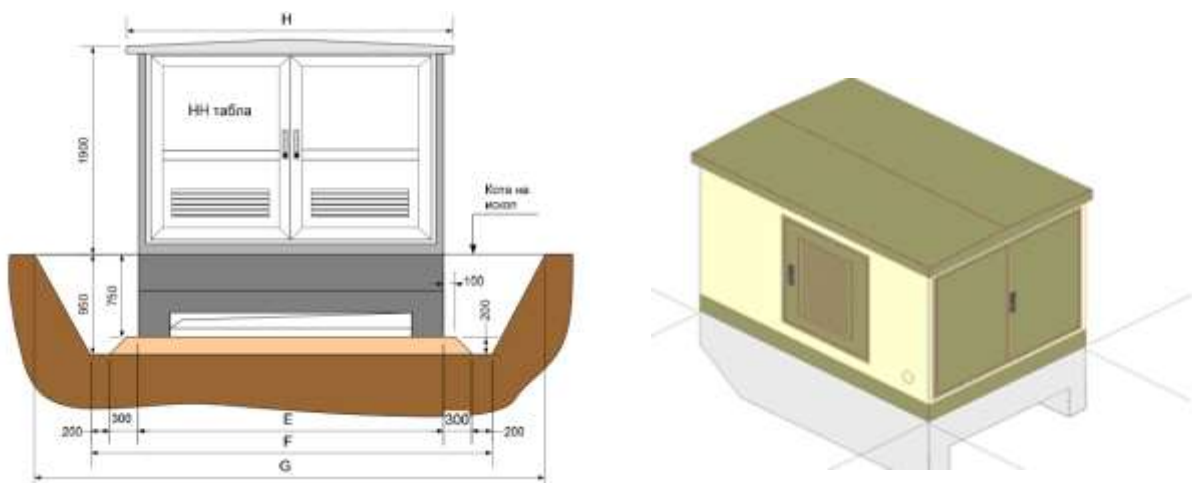
Во централата не се предвидени DC разводни табли бидејќи самите инвертори во себе содржат вградена прекуструјна и пренапонска заштита.

3.9 Начин на водење на инсталации

Инсталациите ќе се положат во предходно ископан ров во земја. DC каблите надземно ќе бидат положени на предходно монтираната челична конструкција за фотонапонските панели, а подземно ќе се водат во тотра цевка низ рововите.

3.10 Трафостаница

Се предвидува поставување на една трафостаница со трафо 1x630kVA и трафо 1x1000 kVA. Бетонското куќиште е изработено како монолитна бетонска градба од високо квалитетен армиран бетон. Бетонските компактни трафостаници се изработуваат како комплетно опремени објекти, спремни за работа, а постапката за монтажа е лесна и брза. Овој тип на трафостаници е поставен делумно под нивото на земјата, а предвиден е за управување од надворешна страна.

Слика 10. Предвидена типизирана трафостаница

3.11 Општо

За сите останати работи кои не се опфатени во овој технички опис се дава слобода за решавање на проектантот со тоа што за битни измени треба да се запознае инвеститорот. Сета опрема треба да биде од реномирани брендираните производители со приложување на испитни листови, атести и сертификати за квалитет.

проектант:

Мартин Милошевски д.е.и.

ИДЕЕН ПРОЕКТ - „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА МОКНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Е.4. Електрична пресметка

Димензионирање на кабелска мрежа - табеларен преглед за објект: ЕВН ВАРОШ 2																													
Реден број	ознака на кабелот	Делница		Преглед на моќности					Термичко димензионирање на каблови со податоци од IEC 60364-5-52							Избор на заштита	Димензионирање на каблови и осигурачи IEC 60364-5-52						Пад на напон		Избор на кабел				
		од	до	Инсталирана моќност	коэффициент на едновременност	едновременна моќност	фактор на снага	едновременна струја	број на паралелни каблови	тип на развод	корекциони фактори						трајно дозволена струја на кабелот (MKS N.B2.752)	максимално дозволена струја на кабелот Izvk = Iz*Kk	Компактен прекинувач,разделна склопка со осигурач	номинална струја на осигурач	коэффициент на осигурач (MKS NE5.206)	струја на сигурно исклучување на заштита	производ на 1.45 Izvk	пресек на кабелот		должина на кабелот	пад на напон	вкупен пад на напон	тип, пресек на кабел NYU, N2HN
		Pi	n	Ped	cosφ	Ied	N	-			KtI	Kp	Kt	Kvk	Iz														
5	6	7.0	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27							
1	TS	Inv	100.00	1.00	100.0	0.99	145.97	3	F	1.13	0.75	1.04	0.88	272	239.7	250/200	200	1.6	320	347.6	240	197	1.360	1.36	NA2XY-0 4x(1x240)mm ²				
3	INV	string	10.26	1.00	10.3	1.00	13.64	20	D2	1.13	0.35	1.04	0.36	70	25.5	20,2p	20	1.6	32	36.9	6	75	0.799		PV1-F 2x(1x6mm ²)				

Изработка:

СОЛАР СПЕКТАР АГ ДООЕЛ

Инвеститор:

ЕВН МАКЕДОНИЈА ЕЛЕКТРАНИ ДООЕЛ СКОПЈЕ

Е. ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ - електро дел

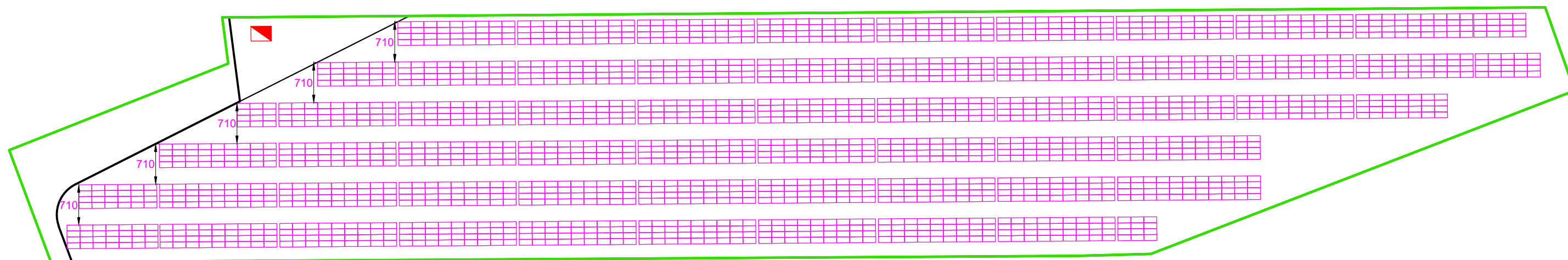
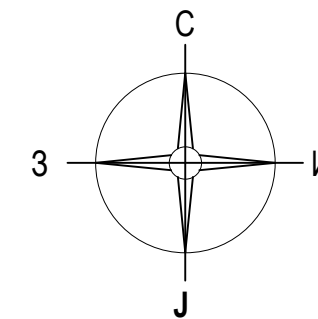

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

Е.5 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА ПРОЕКТИРАНА СОСТОЈБА

Табела 4. Технички цртежи од фаза ЕЛЕКТРИКА

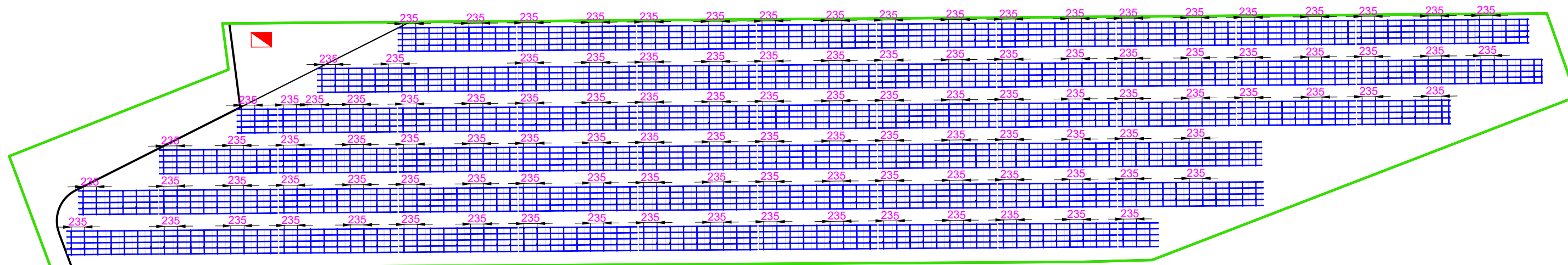
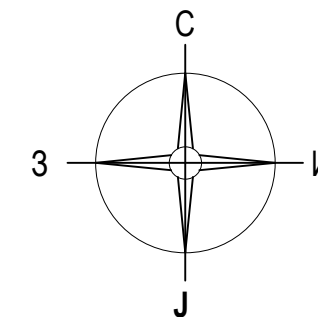
Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
Е - 01	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели	1:85
Е - 02	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	1:85
Е – 03	Пресек на фотонапонските панели со монтажната конструкција	1:30
Е – 04	Основа на парцели со диспозиција на инвертори	1:85

Легенда	
	Фотонапонски панели, тип: JAM72D40 555-580/MB - 570 Wp (Вкупно 2088 панели)
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Новопредвидена трафостаница

Вкупен број на панели:
2088
Вкупно инсталирана моќност:
1.190,16 kW

 ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел Email: goran@solarspektarag.com.mk Tel: +389 (2) 22 72 24 99		
Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:85
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцела со диспозиција на фотонапонски панели	цртеж бр. Е-01

Легенда	
	Фотонапонски панели, тип: JAM72D40 555-580/MB - 570 Wp (Вкупно 2088 панели)
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Новопредвидена трафостаница
	Монтажна конструкција

Вкупен број на панели:
2088
Вкупно инсталирана моќност:
1.190,16 kW

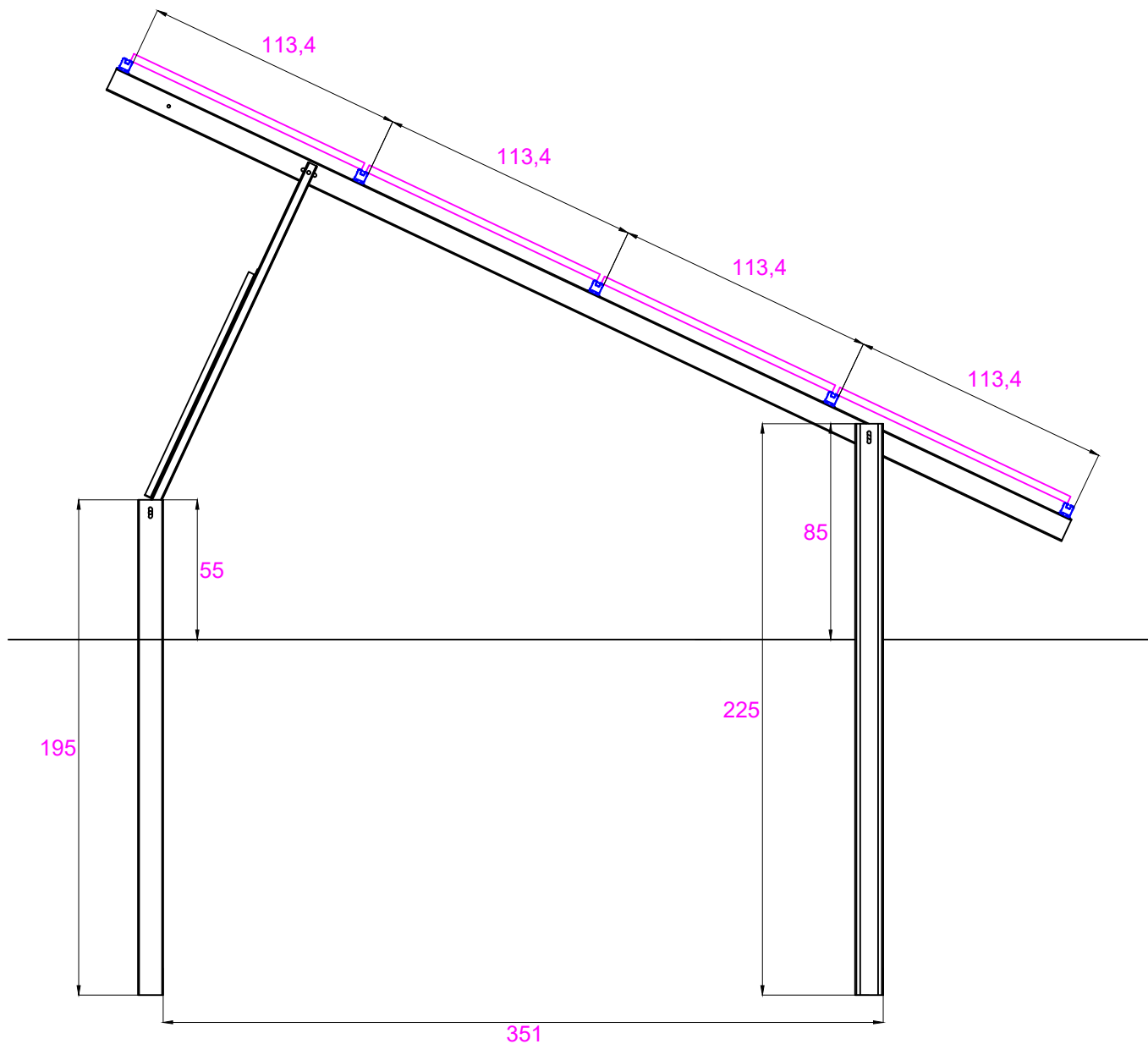

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И
ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел

Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:85
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	цртеж бр. Е-02

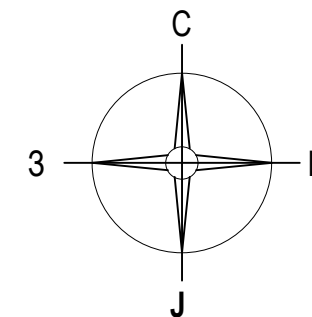
ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И
ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел

Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:30
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Пресек на ФН панели со монтажна конструкција	цртеж бр. Е-03

Легенда	
	Фотонапонски панели, тип: JAM72D40 555-580/MB - 570 Wp (Вкупно 2088 панели)
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Новопредвидена трафостаница
	АС кабел
	Инвертер Huawei SUN2000 100KTL

Вкупен број на панели:
2088
Вкупно инсталирана моќност:
1.190,16 kW

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И
ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:85
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: електрика
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Проектанти:	Мартин Милошевски, дипл. ел. инж.	потпис:
Соработници:	Иван Мацановски, дипл. маш. инж. м-р Ина Андреевска, дипл. ел. инж. м-р Ангела Најдоска, дипл. ел. инж. Димитар Димитров, дипл. ел. инж.	потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцела со диспозиција на инвертори	цртеж бр. Е-04

Г. ГРАДЕЖНО-КОНСТРУКТИВНА ФАЗА

Г.1 Монтажна конструкција

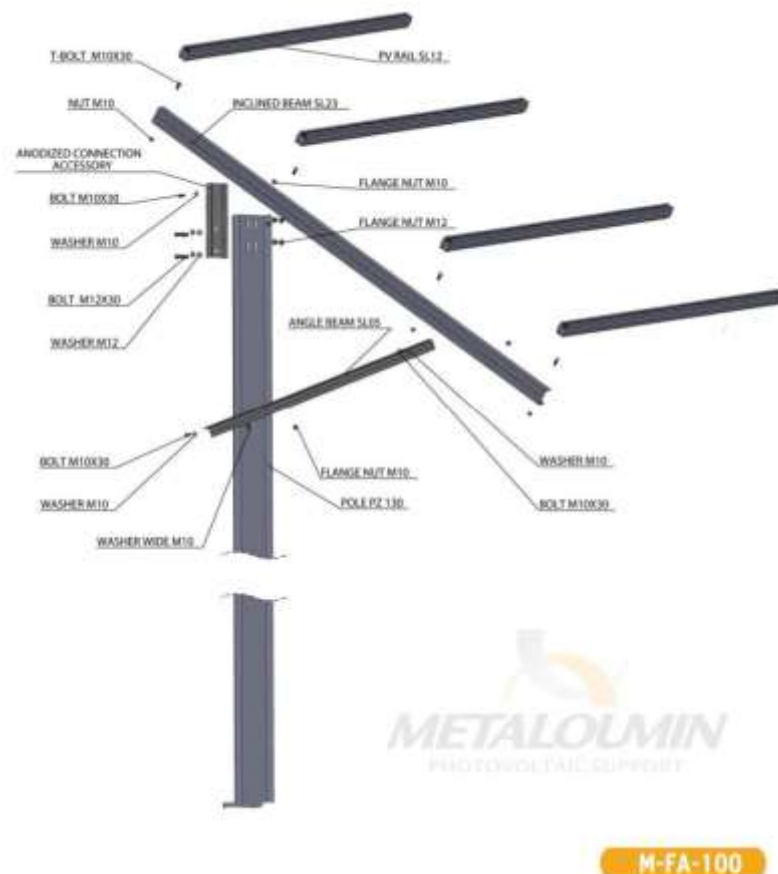
Централата која се опишува во овој проект е фотонапонски систем, именуван како „ЕВН Варош 2“ со локација на КП 2549/2, КО Варош, Општина Прилеп.

Монтажата на поцинкованата монтажна подконструкција е планирана да се изведе со набивање на челични поцинковани “С” и “U” профили на длабочина до 1,25 метри. Теренот претходно ќе биде порамнет и за самото набивање на профили ќе се користи специјална машина за набивање со хидрауличен чекан. После набивањето ќе се изврши комплетно монтирање на останатиот дел од конструкцијата на која ќе се монтираат Фотонапонската централа со соодветни држачи.

Предвидени се ископи на ров за полагање на напојни енергетски кабли како и инсталација на оптички кабел за поврзување на мониторинг за фотонапонската централа.

Предвидената монтажна подконструкција мора да ги задоволува Европските стандарди за ветровни и снежни зони.

Графички приказ на диспозицијата на монтажната конструкција бројот на панели се прикажани во Auto Cad – цртежите во електро делот.

Слика 9. Приказ на монтажната конструкција – составни делови

- **Приказ на пресеци на монтажната подконструкција и начин на монтажа**

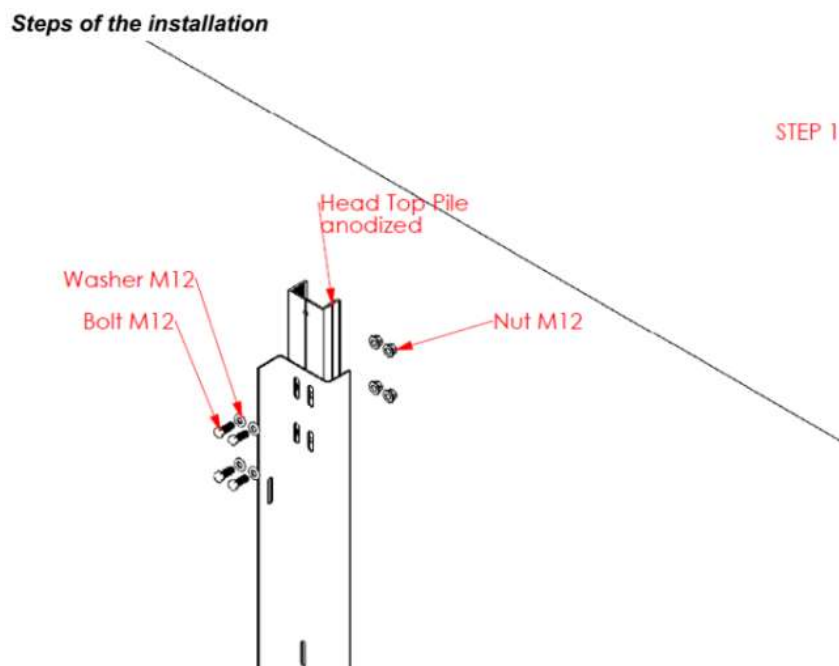
Монтажна подконструкција

Планирана е стандардна челична поцинкована конструкција за монтажа на Фотонапонска централа на отворен простор. Избраната подконструкција е од производителот METALOUMIN – Грција. Конструкцијата е фиксна под агол на поставување на Фотонапонската централа од 25°. Монтажата на поцинкованата монтажна подконструкција е планирана да се изведе со набивање на челични поцинковани „С“ профили на длабочина до 1,25 метри. Теренот претходно ќе биде порамнет и за самото набивање на профили ќе се користи специјална машина за набивање со хидрауличен чекан. После набивањето ќе се изврши комплетно монтирање на останатиот дел од конструкцијата на која ќе се монтираат Фотонапонската централа со соодветни држачи.

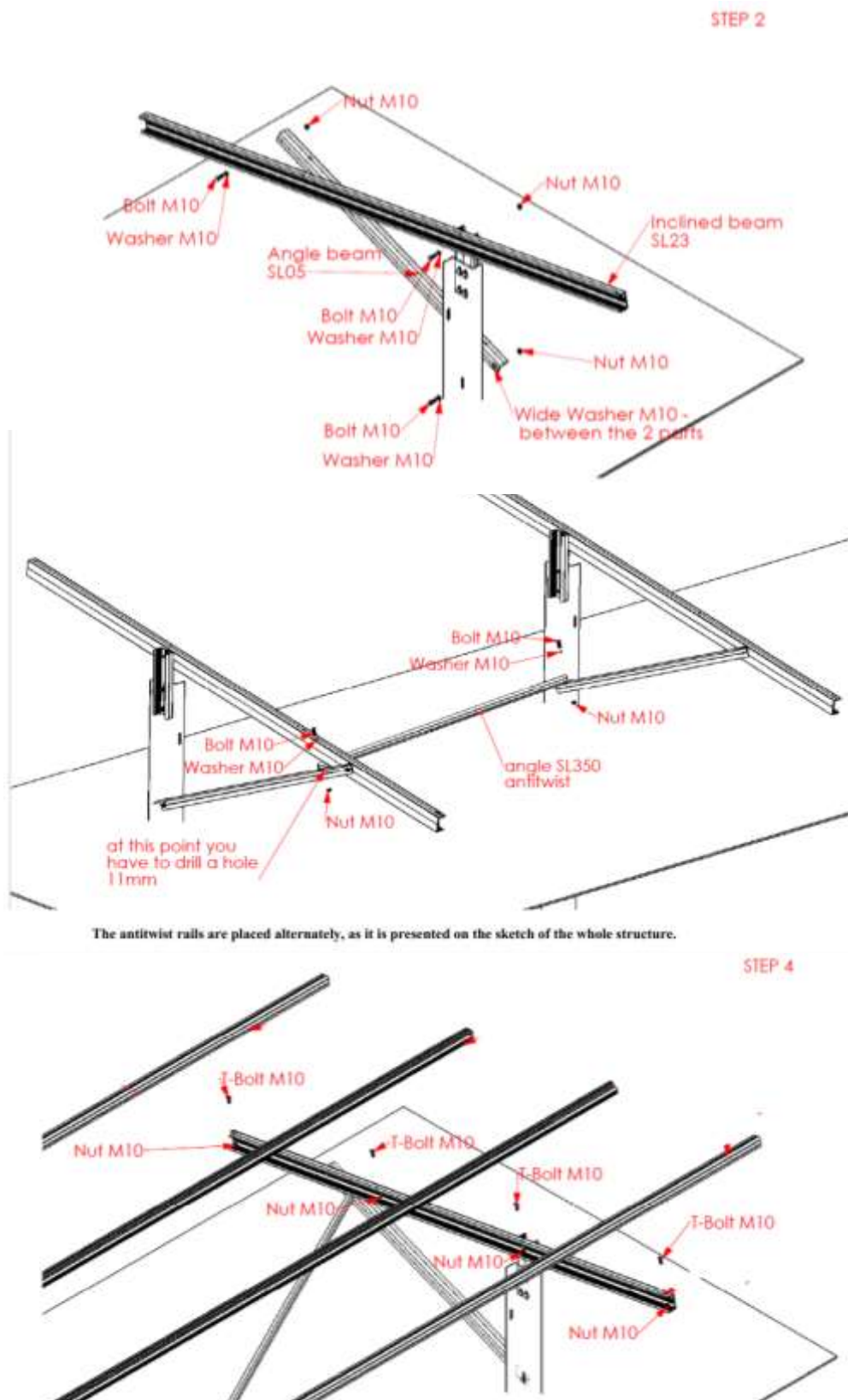
Предвидени се ископи на ров за полагање на напојни енергетски кабли како и инсталација на оптички кабел за поврзување на мониторинг за фотонапонската централа.

Графички приказ на диспозицијата на монтажната конструкција бројот на панели се прикажани во Auto Cad – цртежите.

На следните слики е прикажана начинот на монтажа на подконструкцијата:

ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

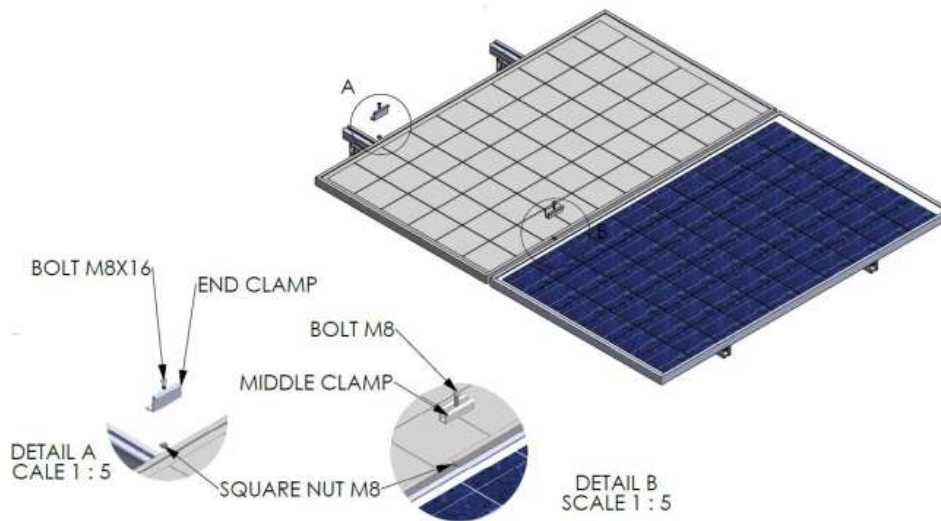
Слика 10. Приказ на чекори на монтажа на подконструкцијата

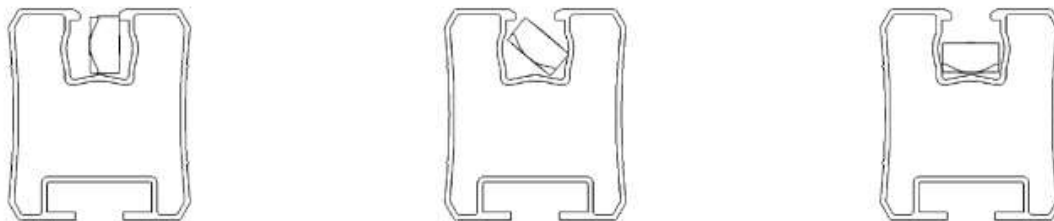
ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp

Step 5

Attach the panels using the clamps M8 allen bolts and DIN557 (square nut)

Слика 11. Приказ на призврстување на Фотонапонската централа на алуминиумските профили

Слика 12. Попречен приказ на алуминиумските профили

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

- Приказ и поставеност на “С” и “U” профилите на самата локација

Начинот на монтажа на профилите односно самото набивање во земја ќе се изврши со соодветна машина за набивање на ваков тип на панели. Приказ на следната слика:

Г. ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ - градежен дел

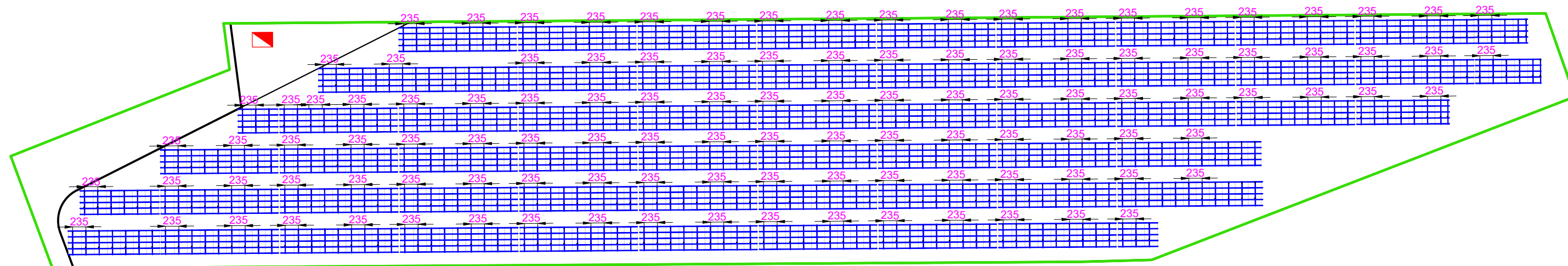
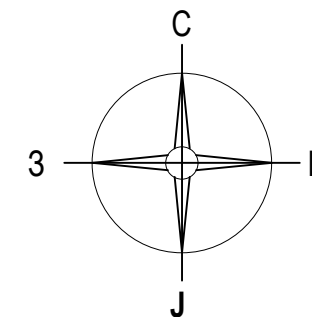

**ИДЕЕН ПРОЕКТ – „ЕВН ВАРОШ 2“
ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ КОИ СЕ ГРАДАТ НА ЗЕМЈИШТЕ СО ИНСТАЛИРАНА
МОЌНОСТ ОД 1.190,16 kWp**

Г.2 ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА НА ПРОЕКТИРАНА СОСТОЈБА

Табела 7. Технички цртежи од ГРАДЕЖНО-КОНСТРУКТИВНА фаза

Графички дел		
Бр. на цртеж	Содржина	Размер
Г – 01	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	1:85
Г – 02	Пресек на фотонапонските панели со монтажна конструкција	1:30

Легенда	
	Фотонапонски панели, тип: JAM72D40 555-580/MB - 570 Wp (Вкупно 2088 панели)
	Граница на плански опфат
	Градежна линија
	Новопредвидена трафостаница
	Монтажна конструкција

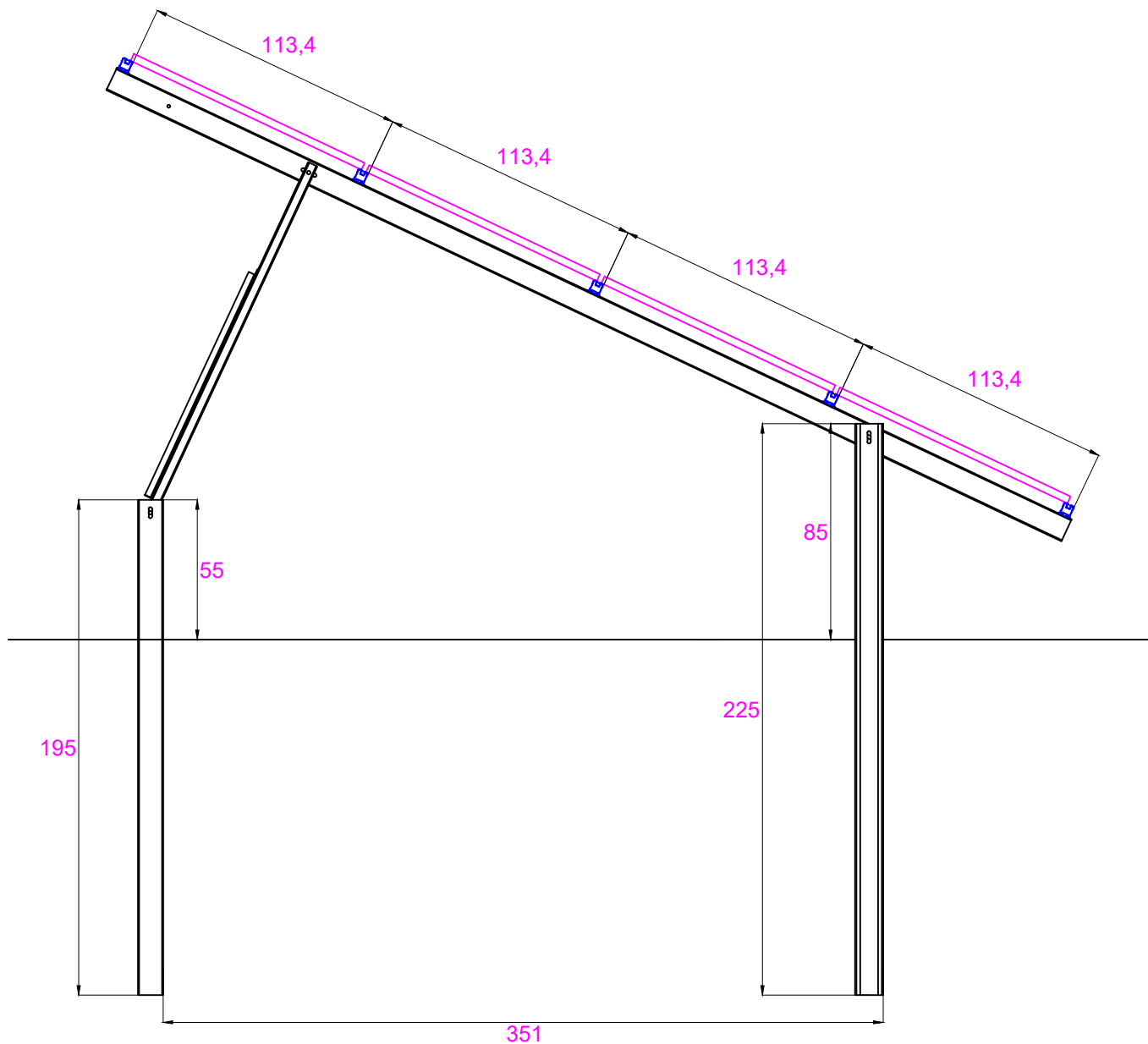
Вкупен број на панели:
2088
Вкупно инсталирана моќност:
1.190,16 kW

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И
ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:85
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: градежништво
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Проектанти:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Соработници:		потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Основа на парцела со диспозиција на монтажна конструкција	цртеж бр. Г-01

ДРУШТВО ЗА ПЛАНИРАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И
ДИСТРИБУЦИЈА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
СОЛАР СПЕКТАР АГ, дооел
Email: goran@solarspektarag.com.mk
Tel: +389 (2) 22 72 24 99

Објект:	Фотонапонски панели кои се градат на земјиште со инсталирана моќност од 1.190,16 kW - ЕВН Варош 2	тех. број: 175/23
Локација:	КП 2549/2, КО Варош, општина Прилеп	размер: 1:30
Инвеститор:	ЕВН Македонија Електрани ДООЕЛ Скопје	фаза: градежништво
Проект:	Идеен проект	дата: октомври 2023
Одговорен проектант:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Проектанти:	Бобан Коцевски, дипл. град. инж.	потпис:
Соработници:		потпис:
Ревидент:		потпис:
Содржина:	Пресек на ФН панели со монтажа конструкција	цртеж бр. Г-02